

Zuivelfabriek *De Eendracht* SILVOLDE

1906-1977

INHOUD-LIJST

Datum	Onderwerp	Melk mln. kg	M. geld 100 kg.	Boter kg.	Kosten 100 kg.
	X / 1930 / 1935 / 1940 /				
1893-04-01	Lezing van 'wandelleraar' Swierstra te Silvolde.				
1905					
1907-02-28	Knipsels over aanstelling directeur J. Miedema				
1908-01-22	Verslag buiteng. vergadering CZ. <i>De Eendracht</i>				
1908-12-24	Verslag najaarsverg. CZ. <i>De Eendracht</i>				
1910					
1910-04-09	Verslag voorjaarsverg. CZ. <i>De Eendracht</i>	3,517	f 4,12 ⁵	f 1,31 ⁵	
1912-04-06	Verslag Jr.-vergadering CZ. <i>De Eendracht</i>				
1912-07-27	Iets over de melkerscursus te Silvolde.				
1913-04-08	Verslag voorjaarsverg. CZ. <i>De Eendracht</i>	4,285	f 4,44 ⁵	f 1,43 ⁵	f 0,62
1913-04-08	Verslag verg controlevereniging met gegevens				
1913-12-05	Verslag najaarsverg CZ. <i>De Eendracht</i>				
1914-04-14	Verslag voorjaarsverg. CZ. <i>De Eendracht</i>				
1915-03-26	Verslag voorjaarsvergadering – gegevens 1914	4,919	f 4,36	f 1,34 ⁴	f 0,59 ⁷
	1917 niet in www systeem				
1920					
1920-05-07	Silvolde extra verg over consumptiemelk				
1921-04-01	Silvolde verslag jaarvergadering				
1922-03-31	Verslag voorjaarsvergadering – gegevens 1921	3,595	f 8,84 ⁵	-	f 1,58
1926-03-26	Verslag voorjaarsvergadering – gegevens 1925	6,476	f 8,48	-	-
1926-06-22	Bezoek aan de eerste melkmachine in de Achterhoek				
1926-07-06	Meer over deze melkmachine met 3 foto's				
1926-11-26	Silvolde verslag jaarvergadering				
1926-12-31	Silvolde extra ledenvergadering				
1927-01-04	Lezing Veeteeltconsulent 'nut van controleverenigingen'				
1927-12-02	Silvolde verslag jaarvergadering				
1928-02-03	Ulft: Bijeenkomst voor oprichting controlevereniging				
1929-06-04	Silvolde verslag jaarvergadering				
1929-12-13	Knipsel: Transport nieuwe – 29000 kg. zware – ketel				
1930					
1930-01-10	Gegeven – ook per mnd. – over 1929				

1930-03-21	Silvolde verslag jaarvergadering				
1930-10-21	Silvolde 25 Jr.-Jubileum				
1931-03-13	Silvolde verslag jaarvergadering – gegevens 1930				
1931-11-27	Silvolde verslag jaarvergadering				
1932-04-08	Silvolde verslag jaarvergadering – gegevens 1931				
1932-12-02	Silvolde verslag jaarvergadering				
1933-03-31	Silvolde verslag jaarvergadering – gegevens 1932				
1933-11-13	Silvolde verslag jaarvergadering				
1934-02-21	Silvolde verslag jaarvergadering – gegevens 1933	6,870	f3,77		
1934-07-06	Melkvoorziening Silvolde Terborg Gaanderen, Etten				
1934-11-26	Silvolde verslag jaarvergadering				
1935					
1935-10-25	Silvolde Gendringen Dinxperlo overleg melkprijzen				
1935-12-06	Silvolde verslag jaarvergadering				
1938-11-30					
1939-01-18	Knipsel: oud-bestuurslid Scheurs overleden				
1939-06-05	Kort bericht over heropening nieuwe zuivelfabriek				
1939-06-07	Volledige verslag heropening nieuwe zuivelfabriek				
1939-11-08	Bijeenkomst nav. 1½ jaar schoolmelkvoorziening				
1939-11-15	Verslag najaarsvergadering				
1940					
1940-11-25	Knipsel: Verslag najaarsvergadering				
1941-02-19	Knipsel: voorzitter G. B. Verheijen overleden				
1941-03-26	Verslag voorjaarsvergadering	7,023	f6,25 ¹⁾		f1.06 ²⁾
1944-05-05	Nieuwe directeur R. J. W. Miedema				

1) Gratis 68 % ondermelk en 8 á 10 % karnemelk

2) Totaal, waarvan melkvervoer 21,7 ct., afschrijving 9,3 ct. en omzetbelasting. 7 ct.

1893

De Graafschap bode 1893-03-25

LEZING
door den heer
SWIERSTRA,
Wandelleeraar in de Zuivelbereiding,
over
Onderlinge Boterfabriek,
op Woensdag 29 Maart a. s.,
des avonds te 7 ure,
op de zaal van den heer POTHOFF
te Silvolde.
TOEGANG VRIJ.

De Graafschap Bode 1893-03-25

SILVOLDE.
- 24 Maart. Naar we vernemen, zal de Heer Swierstra, leeraar in de Zuivelbereiding, alhier op Woensdag a.s. eene lezing houden over een Coöperatieve boterfabriek, tot wier oprichting ernstige pogingen worden aangewend.
Zullen de landbouwers uit den omtrek nu eens in grooten getale opkomen, om de voordelen en de bezwaren aan zulk eene inrichting verbonden, te hooren blootleggen? Wij hopen het.

De Graafschap Bode 1893-04-01

Landbouwlezing van 'wandelleraar' Swierstra te Silvolde.

SILVOLDE, Wanneer men mag afgaan op het weinige publiek, hetwelk Woensdagavond op de bovenzaal van de heer Pothoff was samengekomen, om te luisteren naar de voordracht van de heer Swierstra, wandelleraar in zuivelbereiding, over de oprichting ener coöperatieve boterfabriek, dan heerst er in onze streek nog weinig belangstelling voor deze, toch zo nuttige inrichting. Nauwelijks 25 personen, waaronder slechts 15 landbouwers, hadden het nodig geoordeeld, deze lezing met hun tegenwoordigheid te vereren. Een zodanige lauwheid hadden wij bij onze boeren niet verwacht.

Stemt men niet in met de oprichting ener fabriek, goed, maar men komt dan toch op de vergadering, en legt daar zijne bezwaren ten aanhoren van een ieder bloot, opdat de Spr. ze, zo mogelijk, kan weerleggen. Dat is niet alleen voor de landbouwer zelf goed, maar ook voor de Spreker, die dan tenminste de voldoening heeft niet voor stoelen en tafels te spreken, en vooral voor het Landbouwbestuur, hetwelk dan kan bemerken, dat haar streven door de leden gewaardeerd wordt.

De voorzitter van de afdeling „Oude IJsel”, Mr. W. D. Bosch, kon in zijn openingswoord dan ook een gevoel van spijt niet onderdrukken over deze zo slechte opkomst. Hij hoopte intussen, dat de aanwege landbouwers het gesprokene van dezen avond in hun kring zouden verspreiden en vooral riep bij hiertoe de medewerking der pers in.

Hierna bekwam de heer Swierstra het woord, en zei ongeveer het volgende:

Wij beleven ernstige tijden. De toestand van de landbouw is niet gunstig. Het verbouw van granen is door de buitenlandse concurrentie zeer verminderd, terwijl ook de vetweiderij in de laatste jaren zeer is achteruitgegaan.

Nu is men begonnen de vetweiderij meer door de melkerij te vervangen. Men zei, dat men boter en kaas gemakkelijk van de hand kan doen. Maar ook op dit gebied worden wij door de buitenlandse concurrentie bedreigd, zoniet overvleugeld. Denemarken, en nu ook Australië, bestrijden ons de voorrang in Engeland. Wel is waar is voor deze streek de concurrentie op de

Londense markt niet gevaarlijk, maar wanneer de grote fabrikanten hun waar in Engeland niet meer kunnen verkopen, dan trachten ze dat door middel van postpakketten enz. in streken als deze te doen.

Er is slechts één middel om aan deze concurrentie het hoofd te bieden. Men moet nl. hier de bereiding van de boter verbeteren, zodat ze een vergelijk met andere waar kan doorstaan. Spr. gelooft dan ook, dat het bestuur er goed aan heeft gedaan de oprichting ener boterfabriek te bevorderen, want het is toch maar zeker waar, dat men op een fabriek betere boter kan fabriceren, dan dat ieder afzonderlijk dat kan. Spr. wil hier de fabrieksmatige wijze van boterbereiding meedelen en daar deze in Denemarken het eerst en het snelst is tot stand gekomen, verzoekt Spr. de aanwezigen een oogenblik in gedachten in dat land te verwijlen.

Denemarken is een bouwland en fabriceerde vroeger juist zoveel boter als men voor het land zelf nodig had. Toen de vetweiderij echter achteruit ging, nam men de melkerij ter hand, zodat dit thans de hoofdproductie van Denemarken is geworden. Het daar bestaande Landbouwcomité meende echter, dat de boeren, wilden zij met goed gevolg op de buitenlandse markten concurreren, meer kennis nodig hadden, en daarom begon het met het aanstellen van zogenaamde zuivelleraars. Dezen bevalen verschillende verbeteringen aan, doch het waren alleen de grote boeren, die over een behoorlijk bedrijfskapitaal hadden te beschikken, die ze konden in toepassing brengen.

Voor de kleine boeren was de toestand dus lastig. Maar weldra kwam er een stroming, die ook voor hen gunstig was, n.l. de oprichting van boterfabrieken. Het waren geen coöperatieve, want die kende men nog niet, maar zogenaamde inkoopfabrieken. Zo kwamen de eerste boterfabrieken tot stand, maar zij breidden zich niet uit, integendeel, vele gingen failliet. De oorzaak hiervan was: gebrek aan bedrijfskapitaal, gebrek aan persoonlijk inzicht bij de leiders, en gebrek aan middelen om den room af te scheiden van koud geworden melk. De inkoopfabrieken werden dus vervangen door coöperatieve. Het denkbeeld hiertoe kwam het eerst in Jutland op, doch vond spoedig over geheel Denemarken ingang. Was de toestand dus eerst ongunstig voor de kleine boeren, de coöperatie verspreidde zich als een weldoende fee over het land.

Hierdoor is de Deense boter in kwaliteit en kwantiteit vooruitgegaan. Denemarken levert nu niet alleen veel boter, maar ook éénsoortige boter.

Met dit voorbeeld voor ogen staan wij voor de vraag, wat moeten wij doen om de productie zo voordelig mogelijk te doen zijn?

Er bestaan 4 middelen n.l. : 1. de melk zelf bewerken, 2. de melk laten bewerken, 3. de melk verkopen, 4. de melk in een coöperatieve fabriek laten bewerken.

Om het 1e of 2e middel in toepassing te kunnen brengen, moet men over een grote hoeveelheid melk kunnen beschikken en bovendien alle verbeterde werktuigen in zijn bezit hebben. Dit nu kan op kleine boerderijen niet.

Wat het 3de middel betreft, hieraan zijn voordelen, maar ook belangrijke schaduwzijden verbonden. Wij leveren dan de melk en de fabrikant betaalt. De boer heeft er dan niets verder mee te maken. Daar komt bij, dat de boer, als zijnde niet geïnteresseerd bij de bloei der fabriek, zich er niet op toelegt beste melk te leveren. Bovendien is de boer er na enigen tijd zelf niet meer op ingericht om boter te kunnen bereiden, zodat hij dan in de macht van den fabri-

kant is. Want deze richt niet een fabriek op, om daarmee in het voordeel van de boer werkzaam te zijn, maar in zijn eigen belang.

Heel andere is het met den landbouwer gesteld, die deel neemt in een coöperatieve fabriek en hierdoor zijn eigen bedrijfsproductie verbetert.

Hij krijgt de karnemelk terug, welke hij voor de fokkerij kan gebruiken en in huis houdt hij meer werkkraft beschikbaar. Dan zeggen de landbouwers niet: wij brengen de melk naar *de* fabriek, maar naar *onze* fabriek. Zij gaan er geheel in op, zij interesseren er zich ten zeerste voor en zorgen dus voor *beste* melk.

En juist dit is een van de gewichtigste zaken, want is de melk, de grondstof, niet goed, dan zijn er geen machines, die de boter goed kunnen maken. Spr. toont een en ander met voorbeelden aan.

Bovendien is men alleenstaande lang niet zo sterk, als wanneer men gemeenschappelijk werkt.

Dan komt men dikwijls bij elkander, bespreekt de belangen van de landbouw en gaat langzamerhand ook verder tot coöperatie van alle andere landbouwbenodigdheden over.

Er is nog een ander voornaam motief vóór een fabriek, n.l. de boerin. Deze is in een grote boerderij van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in de weer om boter te bereiden. Zij heeft echter ook vaak plichten als moeder te vervullen. En wie kan beide tegelijk naar behoren waarnemen? Werd zij van de eerste ontheven, dan zou zij beter voor de opvoeding harer kinderen kunnen zorgen.

Tot nu heeft spr. enige motieven op maatschappelijk gebied opgenoemd, en wil hij hieruit een conclusie trekken, dan is het deze:

„Het oprichten ener coöperatieve boterfabriek verdient uiteen maatschappelijk oogpunt onze aanbeveling.”

Er is echter ook nog een ander ding, waar wij rekening mede moeten houden, n.l. de financiële zijde.

Nauwkeurig gaat Spr. met cijfers na, dat ook wat dit punt betreft, een coöperatieve fabriek voordeliger is dan eigenbewerking.

Vervolgens zet Spr. het onberekenbare nut der roomafscheiders uiteen en besluit hiermee zijn even nuttige als gezellige voordracht.

De Voorz. gelooft wel uit naam der gehele vergadering te spreken, wanneer hij de heer Swierstra hartelijk dank zegt voor het gesprokene. Hij hoopt dat de slechte opkomst niet ten gevolge zal hebben, dat de zaak, die wij hier hebben op touw gezet, zal mislukken, en daarom verzoekt hij nogmaals allen, aan deze voordracht zoveel mogelijk publiciteit te geven.

1905>

1907-02-28

De Gelderlander 1907-02-28

Silvolde. Tot directeur der coöp. boterfabriek te Silvolde is benoemd de heer J. Miedema te Tubbergen.

De Graafschap Bode 1907-03-02

SILVOLDE.

— Tot directeur der coöperatieve boterfabriek alhier is benoemd de heer J. Miedema te Tubbergen.

1908

De Graafschap bode 1908-01-22

Verslag buiteng. vergadering *De Eendracht CZ.* Silvolde

SILVOLDE. Vorige week Dinsdagavond hadden wij een buitengewone ledenvergadering van onze stoomzuivelfabriek „*de Eendracht*”, welke gehouden werd op de bovenzaal van de heer Rademaker.

Aan de orde

Bespreking over aanschaffing van een 2-de karnkneder, 2 roombassins en een koelmachine. Alhoewel nu het bestuur niet verplicht is daarvoor een ledenvergadering op te roepen, meende het toch beter te doen de leden alles duidelijk te maken, niet twijfelende of die algemene opinie zou dan zijn, dat de aanschaffing niet alleen gewenst, doch noodzakelijk is en dat de noodzakelijk geworden uitbreiding beschouwd zou worden als gevolg van de bloei der fabriek en gunstige resultaten moet opleveren, om zodoende ook de leden ten goede te komen.

Mochten wij ons verheugen in een goede opkomst der leden, ook was tegenwoordig de prov. zuivelconsulent, de heer v. d. Burg, welke gevolg had gegeven aan de uitnodiging van het bestuur.

Ongeveer half 6 opende de voorzitter de vergadering en verzocht de secretaris de notulen te lezen:

Onze nieuwe secretaris las duidelijk het keurige verslag van de oud-secretaris, de heer G. B. Verheijen, der laatste algemene vergadering voor, welke notulen onveranderd werden goedgekeurd.

Thans verzocht de voorzitter aan de directeur de leden nader in te lichten omtrent de aan te schaffen machinerieën.

De directeur besprak eerst het noodzakelijke der tweede karn en wees er op dat zulks geen verwondering behoefde te wekken. Er wordt nu melk geleverd van 1158 koeien en is in de loop van het vorige jaar alreeds een 3de centrifuge geplaatst, de 2de karn is nu onmisbaar. Maar plaatste men nu de karn, dan kon dit niet anders dan ten koste van een der roomzuurlokalen en zal het resterende niet groot genoeg meer zijn. Gaat men echter over tot aanschaffen van roombassins, dan zal dit bezwaar weer opgeheven zijn.

Spreker meende dit gerust als gunstige verandering, die het product ten goede zal komen, te mogen aanbevelen.

Echter zou dan dubbel noodzakelijk worden, de koelmachine.

De kosten behoeven volstrekt niet af te schrikken, daar alleen het meerdere uit de karnemelk

gehaald, al voldoende zal zijn om de kosten van eventuele rente te dekken. De directeur las nu nog aantekeningen voor over de afgelopen zomer, waaruit bleek, dat, niettegenstaande het vrij koel was, nog belangrijk veel boter in de karnemelk was achtergebleven.

Vervolgens gaf de voorzitter het woord aan den zuivelconsulent. Deze heer erkende en bevestigde het noodzakelijke van de 2de karn en hield vervolgens een krachtig pleidooi ten gunste van de roombassins en koelmachine. Spr. wees er op, dat, wil men rekening houden met de hoe langer hoe meer verscherpte eisen van de afnemers der boter, men wel degelijk de beste hulpmiddelen moet gebruiken.

Ook noemt spreker nog een tweede motief dat als het ware tot aanschaffing dwingt en wel de strengere bepaling van de regering voor het vochtgehalte der boter. Spr. zegt : het thans in Silvolde zijn is hem een genoegen, maar mocht onverhoopt niet tot aanschaffing worden overgegaan, dan kon het best gebeuren, dat hij zonder uitnodiging wel gedwongen wordt hier te komen met de onaangename opdracht, om boete of schorsing rijksmerk toe te passen, omdat dan allicht de 16 pct.. herhaaldelijk wordt over. schreden.

Spreker meent ook daarom het voorstel van bestuur en commissarissen krachtig te moeten steunen en adviseert die vergadering het aan te nemen. De heer v. d. Burg mocht niet alleen het genoegen smaken dat een machtig applaus volgde, maar ook een algehele instemming der vergadering.

Vervolgens sprak genoemde heer nog in warme bewoordingen ten gunste van de Ged.-Overijs. Bond van Zuivelfabrieken en bewees, door op het belangrijke der boterkeuringen en het voordelige van de coöperatieve aankoop te wijzen, dat aansluiting voor onze vereniging gewenst is.

Was het een punt der agenda geweest, zeer zeker was het aangenomen en mogen we thans gerust aannemen, dat voor een eventueel voorstel de weg gebaad is.

Thans word met een woord van dank voor de welwillende houding der leden, door de voorzitter de vergadering gesloten.

De Graafschap Bode 1908-12-24

Verslag najaarsvergadering CZ. De Eendracht

SILVOLDE. - 17 Dec. Daar de agenda onzer November Vergadering van Aandeelhouders der Coöp. St. Zuivelfabriek *de Eendracht* niet direct kon worden afgewerkt, zodat de vergadering verdaagd werd tot 17 Dec., heeft steller dezes met het verslag ook gewacht tot heden.

Omtrent de verkiezingen kan het volgende gemeld worden:

Als bestuurslid werd gekozen de heer G. B. Verheijen en als commissaris de heren A. J. Hamming, Joh. Semmelink en G. ten Have.

Aan het uitvoerig verslag van de Directeur – **Miedema** – ontlene wij beknopt het volgende: Tot en met Sept. was een half miljoen kilo melk meer verwerkt dan in het vorige jaar.

De boterprijzen waren niettegenstaande de overal grote productie buitengewoon gunstig ge-

weest.

Door bijtekenen en aanmelding van nieuwe Aandeelhouders zal in 1909 weer van een honderdtal koeien meer melk geleverd worden.

De in het voorjaar goedgekeurde verbouwing en uitbreiding is voltooid en het loont bepaald de moeite eens een kijkje te nemen. Het geheel is thans modern en keurig ingericht.

Het entreegeld wordt voor 1909 vastgesteld op f 6.-, terwijl de wijziging van Art. II van het Huish. reglement bij acclamatie werd aangenomen.

Verder werden benoemd tot leden der commissie belast met het nazien der boeken over 1908 de heren Th. Kaak, van Warm, B. v. Hal, Voorst, S. v.d. Kemp, Silvolde en H. Suzelbeek, Kroezenhoek.

Bij de bespreking van het voorstel tot het bouwen ener directeurswoning kwam een misverstand in 't spel. Zoals later bleek waren enkelen van mening, dat de gelden voor de nodig geworden aankoop van grond voor het afvloeiwatervan der fabriek voor de woning besteed zouden worden.

Het verlangen van enige leden om over dit punt te stemmen, was oorzaak, dat de vergadering verdaagd werd tot 17 Dec.

Op deze nieuwe vergadering nu werd het punt woningbouw door de heer G. B. Verheijen zeer verdienstelijk ingeleid.

Met zijn gewone correcte betoogtrant maakte spreker de verg. duidelijk, dat een woning bij de fabriek behoort, dat men het ook voor de Directeur moet over hebben; dat méér grond beslist noodzakelijk voor de afwatering der fabriek, en dat momentlijk zeer geschikt gelegen en billijk aangeboden grond daarvoor disponibel is, waarvan men in de gegeven omstandigheden moet gebruik maken.

Het geweldig applaus en de kreet: bouwen! bouwen! Dat onmiddellijk op de woorden van de heer V. volgde was een bewijs, dat de zaak begrepen en innerlijk goedgekeurd was.

Op de door de Voorzitter gestelde vraag of men nu nog stemming verlangde, werd door niemand geantwoord en zo werd het geheel gaarne bij acclamatie aangenomen.

De heer Th. Gerritzen richtte tot de vergadering nog het verzoek, om, wanneer het werkelijk nodig is, voor het ziekenhuis te Terborg van de fabriek dagelijks 10 L. karnemelk disponibel te stellen, omdat heren doctoren dit in de tegenwoordige tijd veelvuldig aan zieken voorschrijven en het de fabriek is geweest, die de gelegenheid om bij particulieren karnemelk te krijgen heeft weg genomen.

De vergadering staat dit gaarne toe.

Vervolgens spreekt de Voorzitter enige woorden van dank tot de heer Verheijen voor zijn vruchtbare inleiding, aan de heer Gerritzen voor zijn voorstel, dat misschien navolging vindt bij andere fabrieken, maar de leden vooral ook voor hun weer hooggehouden eendracht.

Hierna wordt de vergadering gesloten.

1910

De Graafschap Bode 1910-04-09

Verslag voorjaarsvergadering CZ. *De Eendracht*

SILVOLDE. - Op de zaal van Mej. de Wed. Rademaker werd Donderdag 31 Maart 1.1. de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van onze coöperatieve zuivelfabriek „*de Eendracht*” gehouden.

Om zes uur opende de heer **Koenders** met een woord van welkom de vergadering en verzocht daarna de secretaris de notulen voor te lezen, welke daarna werden goedgekeurd. Daarop werd overgegaan tot de keuze van een commissaris. Tot stemopnemers werden benoemd de heren B. Vriezelaar, G. ter Horst en W. van Hal. Na volbrachte taak bleek, dat de heer G. A. Duitshof als commissaris was gekozen voor het Westendorp en omstreken.

Op verzoek van de voorzitter brengt thans de directeur – Miedema – verslag uit over het boekjaar 1909; de balans, sluitende met een voordelig saldo van *f*1.137,72⁵, was met boeken en bescheiden nagezien door een commissie en een accountant en correct bevonden.

Verder bleek, dat het ledental steeds stijgt. Het college van bestuurders en commissarissen onderging nog al enige verandering.

Door de firma De Boer & Co. van Leeuwarden waren voor de fabriek twee beste nortonputten gemaakt, welke overvloedig en zeer geschikt water voor de zuivelbereiding geven.

Uit de bedrijfsresultaten bleek, dat er 3.517.250 K.G. melk geleverd was, waarvoor netto aan de leden werd betaald *f*144.956,61 of gemiddeld *f*4,12⁵ p. 100 K.G. of p. 100 L. *f*4,46
Geproduceerd 127.168 K.G. boter, waarvoor ontvangen *f*166.654,64-, gemiddeld *f*1,31⁵ per K.G. Voor spoeling, room, olie, enz. was nog ontvangen *f*2138,72. Het melktransport kostte per 100 K.G. melk 23⁵ cent.

Als verblijdend feit kan nog worden medegedeeld, dat de boter doorlopend van uitstekende kwaliteit is geweest. In Aalten en Boedapest werden hoge onderscheidingen behaald, maar van nog meer waarde is de onderscheiding, behaald op de bondskeuring, n.l. een diploma, hetwelk de fabriek rechtigt het dit jaar door de Ned. Algem. Zuivelbond uitgegeven kwaliteits-at-test te gebruiken.¹

Het geven van een diploma van bondswege berust op de gegevens van 52 keuringen in het jaar, zodat het toeval hier moeilijk een rol kan spelen. Een en ander werd met grote ingenomenheid aangehoord.

De directeur dankte de leden voor de blijkbaar goede behandeling der melk in het algemeen; hij hoopt, dat steeds allen zullen medewerken tot verhoging van de kwaliteit der producten, om zodoende de bloei der vereniging te bevorderen. Nog deelde de directeur mee, dat hij zoveel mogelijk persoonlijk zou rondgaan bij de leden om verschillende nuttige dingen ter plaatse te bespreken.

Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt, waarop de voorzitter met een hartelijk woord de vergadering sloot.

1 Betreft dit onderwerp: Het Botercontrolestation Gelderland-Overijssel, BCGO., opgericht 14 febr. 1903, gestationeerd te Deventer. keurde de boter voor het Rijkskeurmerk. Ook de Gelders.-Overijsselse Zuivelbond, GOZ. keurde de boter, alleen voor haar leden. Voor mij nieuw is dat het FNZ. hier een diploma voor gaf.

1912

De Graafschap Bode 1912-04-06

Verslag Jr.-vergadering CZ. *De Eendracht te Silvolde*

SILVOLDE. De vorige week had de jaarvergadering van onze stoomzuivelfabriek „*De Eendracht*“ plaats.

Aan het jaarverslag ontlene wij het volgende:

Verwerkt, werd in 1911 3.795.824 K.G. melk, waaruit werd geproduceerd 135.863½ K.G. Boter.

Voor de melk werd gemiddeld per 100 K.G. f 4.40 netto betaald, per 100 liter wordt dat f 4,53.

De gemiddeld gemaakte boterprijs was f 1,40½.

De onkosten bedroegen f 0,65 per 100 K.G. melk, het melktransport alleen f 0,23.

Te Den Haag werd de boter bekroond met een gouden medaille en het resultaat, behaald op de bontkeuringen, was van dien aard, dat de fabriek voor een diploma in aanmerking kwam.

De inventaris der fabriek werd belangrijk verbeterd door aanschaffing van een grotere room- en ondermelkpasteur, een tweede stoompomp en een vlakken ondermelkkoeler van ruim voldoende capaciteit. Een en ander zal zeer zeker de kwaliteit der producten ten goede komen.

Door het bouwen van een nieuw kantoor is de melkontvangplaats aanmerkelijk vergroot, wat ook zeer nodig was. Door doelmatiger aanleg der vloeivelden was de opbrengst aan pacht al verdubbeld.

Door de vergadering werd goedgekeurd om aan degenen, die wettig uit de vereniging treden, per aandeel naast de f 0,40 die hun volgens art. 9 en 16 der statuten toekomt, nog $\frac{2}{3}$ uit te keren van hetgeen hun telkenjare in juni ingevolge besluit der voorgaande vergadering extra is afgehouden. Dit bedrag wordt nu totaal per aandeel f 4.40. Ingevolge besluit van bestuur en commissarissen is deze uitkering al vroeger geschied, maar vinden deze colleges het nu gewenst, dat de vergadering dit bekrachtigt, wat ook zonder enige aanmerking geschiedde.

Verschillende mededelingen van de directeur werden met belangstelling aangehoord. Jammer echter, dat zo weinig leden ter vergadering waren.

Over de melkerscursus te Silvolde.

Aangemoedigd door het succes hetwelk men met een melkcursus te Dinxperlo en te Gendringen had verkregen wendde men in het voorjaar van 1912 pogingen aan om zulks ook voor Silvolde en omstreken te krijgen. Een daarvoor opgeroepen vergadering had het volgende succes; 38 deelnemers, waaronder vele meisjes gaven zich op, terwijl 4 landbouwers hun koppel melkvee voor het goede doel disponibel stelden.

Besloten werd de cursus gedurende de Maand Mei te houden. Een uitvoerend comité, bestaande uit de heren B. Vriezelaar, J. Hammink en de Directeur der Zuivelfabriek, werd benoemd. De bekende cursusleider; de heer Meindersma van Lekkum bij Leeuwarden was bereid de cursus te geven, terwijl de Zuivelconsulent de Heer **B. v. d. Burg**, de eigenlijke ontwerper van deze cursussen in de Achterhoek, gaarne bereid was in het begin van Mei een lezing over melken te houden; zodat ook hier theorie en praktijk samen konden gaan. Dat de cursus in goede handen was, wisten wij, doch dat we zoveel succes zouden hebben als bereikt is hadden wij niet gedacht.

1 Mei is de cursus geopend 's morgens half vijf aan de boerderij van de Heer Hammink in de Lichtenberg, half zes bij de Heer Veenhuizen, 's middags half twaalf te Voorst, stal van de Heer Roes en 's avonds half zeven bij de heer W. Lubbers op Gosselink.

Aanvankelijk gaf het de cursusleiders veel werk; er werd gelet op reinheid der kleren, melkgereedschap, rein maken van uier, plaatsnemen onder de koe, houding gedurende het melken, stand van de emmer en dan het melken zelf. Ofschoon onder de leerlingen voor deze streken al goede melkers waren (want waar schijnt het altijd te zijn dat zij die het 't minst nodig hebben het eerst bereid gevonden worden er iets bij te leren) gaf het eerst nogal heel wat moeite om met de oude gewoonten te breken.

Toen echter de eerste 8 dagen om waren was eigenlijk al een reuzensucces bereikt.

Al spoedig verdwenen die ongelukkige houdingen gedurende het melken, ongedwongen zaten ze gemakkelijk op hun éénpotig stoeltje onder de gespannen koe, die zeer rustig en kalm herkauwend het nuttige proces onderging. Ook deze koeien hebben een complimentje verdiend, overtuigd schenen zij te zijn, dat al dat nieuwe ook voor haar een goede zijde had. Immers met grote zachtheid werden ze behandeld, het uier, met veel respect voor de inhoud, zeer netjes schoongemaakt en vervolgens na een kalm *bewerd* de melk haar met krachtige en regelmatige vingerdruk ontnomen.

De melk, al zeer zindelijk verkregen, passeerde eerst den Ulux wattenfilter of doekenfilter van „Funke” welke de genoemde veehouders al gebruikten, alvorens ze de melkbus in ging.

De lezing van de Heer v. d. Burg werd door veel belangstellenden (ongeveer 200, waaronder veel dames) met grote aandacht gevolgd.

Vooreerst kwam dat stellig, doordat de heer v. d. B. hier een goede bekende is, maar ook doordat 't onderwerp hen interesseerde. Met behulp van een projectielantaarn bracht de Heer v. d. Burg verschillende beelden op het doek en illustreerde zodoende zijn lezing, waardoor deze volmaakt tot haar recht kwam. Na een inleiding over de invloed van slecht melken, de oorzaken en de gevallen daarvan kwam Z.Ed. tot de vraag, hoe het dan moet zijn en welke gunstige

resultaten dan verwacht mogen worden.

Wij hebben gezien een beeld, voorstellende een koe die op ouderwete manier gemolken werd. Het ver van de koe zitten en de zeer ongemakkelijke houding valt dan direct in het oog, het lijkt wel of de melker bang is voor die koe.

Zeer waarschijnlijk is die houding wel langzamerhand gewoonte geworden; omdat de koeien in de potstallen gewoonlijk zeer vuil waren; vandaar hoogstwaarschijnlijk die eerbiedige afstand van de staart; waarvan elk ogenblik een aai verwacht kon worden, vandaar ook de weinige zorg aan de kleren en het melkgereedschap. Zoals vroeger ook de toestanden waren toen de koeien vooral als mestproducent beschouwd werden en de rest als bijzaak, was het betrachten van enige zindelijkheid eigenlijk boter aan de galg gesmeerd. Gelukkig is veel verbetering gekomen, veel potstallen hebben plaats moeten maken voor groepstallen; waar ook licht en lucht toegang krijgen.

De koeien blijven gemakkelijk schoon, kunnen beter gereinigd worden, de doelmatiger melkklere en melkgereedschap komen dan beter tot hun recht. Zeer lang blijft spreker bij dit punt stilstaan en wekt de aanwezigen op mee te werken aan stalverbetering en deel te nemen aan de wedstrijden daarvoor. Zijn de stallen verbeterd, dan kan de rest gemakkelijk, want hij is overtuigd dat hier veel goede wil zit.

Achtereenvolgens zagen we op het doek een doelmatige stal en melkgereedschap. Kiekjes van de cursus te Gendringen en zowaar een 3 kiekjes van onze cursus, voorstellende een melkster onder de koe zoals het behoort; een op de vroegere manier en een waarop meer speciaal houding en handgreep duidelijk uitkomen. Een en ander viel zeer in de smaak. Elk beeld met zorg gekozen werd gevolgd door een verklaring; tenslotte wekte de spreker de belangstelling der aanwezigen op voor de melkcursus. De leerlingen werden aangespoord hun best te doen en de verdere aanwezigen om eens een kijkje te nemen; opdat deze cursus een zo groot mogelijk nut zou stichten.

De burgemeester van Wisch „op vererend verzoek aanwezig” gelijk zijn Edel Achtbare het uitdrukte, dankte de heer v.d. Burg voor zijn leerzame lezing welke hij met grote sympathie had aangehoord. Hij was overtuigd dat het niet alleen de gewenste richting voor de veehouders was; omdat hen dat voordeel zal aanbrengen, maar ook, omdat het rechtstreeks de consumptie ten goede komt; deze zal daardoor betere en zindelijker melk krijgen. Het verdere verloop van de cursus was geheel naar wens, aan belangstelling heeft het niet ontbroken; behalve één die ziek werd, heeft nimmer een van de deelnemers verzuimd.

Bezoekers kwamen per fiets en per dogkar, zelfs liefhebben om ook eens onder leiding van de Heet Meindersma te mogen melken. Ook de Burgemeester, de Heer Kartsten was op een goeden dag 's morgens half vijf present en volgde met grote belangstelling het verloop van een les, waarmee hij zeer ingenomen was.

Op 1 juni is de eindles gehouden en is op grond van de reeds verkregen resultaten en van deze eindles een diploma uitgereikt.

Als leden der jury fungeerden de heren v. d. Burg, Meindersma en de directeur der Zuivelfabriek. De heer v. d. Burg heeft 's avonds, toen hij de diploma's uitreikte, verklaard, dat de cursus een schitterend verloop had gehad, dat hij ieder in het bijzonder kon gelukwensen, al was er dan ook verschil in 't aantal punten, zelfs aan de drie die niet genoeg punten hadden behaald voor een diploma, want in aanmerking nemende dat deze drie geheel als beginnelingen waren aangevangen, toch was hun succes groot geweest.

Een volgend jaar, zo doorgaande, zouden ze gemakkelijk hoge punten behalen, wat hij hun gaarne toewenste.

Naar wij thans vernemen zullen 5 deelnemers uitgenodigd worden voor melkcursus-reclame te Zutphen op de tentoonstelling te melken; wij wensen deze uitverkorenen geluk met deze onderscheiding en twijfelen niet of ze zullen een goed figuur maken en niet alleen reclame maken voor de melkcursus, maar daarbij tonen, dat de Gelderse jongens en meisjes als ze willen als melker(sters) iets goeds kunnen presteren.

De financiële melkcursusbezwaren zijn we als volgt doorgeworstd :

Inkomsten

Subsidie Zuivelfabriek	f	40.-
Subsidie afd. Boerenbond	„	25.-
Subsidie Landbouw-Mij.	„	15.-
38 deelnemers á f 1,50	„	57.-
Te kort		8,31

Uitgaven

Salaris leraar	f	80.-
Verblijfkosten	„	30.-
Reiskosten	„	8,41
38 stoeltjes en spantouwen	„	20,9
Foto's		6.-
		145,31

In aanmerking nemende, dat elke deelnemer gratis een melkstoeltje en spantouw ontving is het financieel eindresultaat niet onbevredigend en zal het tekort wel spoedig aangezuiverd worden, misschien wel door de afd. Landbouw, die haar macht om deze zo nuttige zaak te steunen naar onze bescheiden mening nog niet misbruikt heeft.

Met onze dank te betuigen aan de Heren v, d. Burg en Meindersma voor de grote steun, aan de veehouders Hammink, Veenhuizen, Roes en Lubbers voor het disponibel stellen voor hun melkvee; aan de heer Burgemeester voor de betoonde belangstelling, aan de coöperatieve Zuivelfabriek, Boerenbond en afd. Landbouw voor de financiële hulp, eindigen wij ons verslag met den wens, dat spoedig een 2e cursus moge volgen en de gunstige resultaten na verstrekkend nut moge zijn.

1913

De Graafschap Bode 1913-04-08

Verslag voorjaarsvergadering CZ Silvolde

SILVOLDE. - De opkomst ter jaarvergadering der coöp. stoomzuivelfabriek „*De Eendracht*” alhier was gering; van de 550 leden waren ternauwernood 50 man opgekomen.

Zeer terecht wees de voorzitter op het gebrek aan belangstelling naar het scheen, maar wilde aannemen dat de afwezigen zeer tevreden zijn over de loop der zaken en daar er ook geen bijzonders op de agenda voorkwam, dat de toenemende drukte hun had weerhouden, maar, vond daarin een reden temeer om de aanwezigen hartelijk welkom te heten.

Uit het jaarverslag bleek dat na afschrijving van 5 pCt. op gebouwen, erf, inventaris, enz, nog disponibel was voor extra afschrijving *f* 1742,42⁵ en dat alles dan stond op *f* 22.151,34⁵.

Verwerkt was 4.285,107⁵ kilo melk en daar. uit gefabriceerd 160.997⁵ kilo boter, welke verkocht is voor gemiddeld *f* 1.43⁵. De boterprijs was bijna netto, daar weinig door agenten voor provisie verkocht was en een beduidend kwantum emballage vrij was afgeleverd. Uit 100 K.G. melk was 3.52 kilo boter gemaakt, of 28,3 kilo melk was nodig voor 1 kilo boter.

Voor 100 kilo melk was gemiddeld *f* 4,44⁵ betaald. Het gemiddeld vet volgens boteropbrengst was 3.12 pCt Per kilo vet werd uitbetaald *f* 1,42⁵. Gemiddelde onkosten 62 cent per 100 kilo. De melktransport alleen 23 cent.

Een accountant had de boeken nagezien, een schriftelijk bewijs van correctbevinding was aanwezig en werd voorgelezen, terwijl de heer J. v. Hal van Voorst namens de commissie uit de leden rapport uitbracht Daaruit bleek dat de commissie alles tot genoegen bevonden had.

De directeur richtte zijn jaarlijks verzoek tot de leden om de melk zo zindelijk mogelijk te leveren en ze zo vlug en diep mogelijk af te koelen, daar zulks grote invloed heeft op het te maken produkt en beslist nodig is, zal Silvolde zijn eens verkregen goeden naam in de zuivelwereld op den duur handhaven. Het bondskeuringsresultaat voor 1912 was bevredigend, terwijl te Zutphen op de landbouwtentoonstelling No. 3 werd behaald van de 65 inzendingen, waardoor de groot zilveren medaille, uitgelooft door den commissaris der Koningin, was behaald.

Wij waren er getuige van dat alles met grote instemming werd vernomen en twijfelen niet of de aanwezigen zullen zo mogelijk met nog meer zorg hun melk gaan behandelen, maar hopen ook van harte dat de afwezigen, dit lezende, daarin om aansporing zullen vinden eveneens hun best te doen de melk zo rein en koel mogelijk aan de fabriek te leveren. Dan zal ook mogelijk zijn dat het produkt, de boter, zijn goeden naam niet alleen handhaaft, maar zelfs nog verbetert.

De directeur sprak nog met grote lof over een buurtfabriek, die No. 1 was waar wij No. 8 waren, welnu, wij wensden voor „*De Eendracht*” en voor zijn beheer dat dergelijk succes ook voor Silvolde door eendracht van allen bereikbaar moge blijken.

Van de rondvraag werd gebruik gemaakt door een paar leden, welke tot hun genoegen beantwoord werden

Met een woord van dank voor de welwillende houding der leden en krachtige aansporing om bij volgende gelegenheden in grote getale te verschijnen, sloot de voorzitter de vergadering.

Verslag vergadering Fok- Controlevereniging Silvolde

SILVOLDE. - Op de jaarvergadering der fokvereniging „Silvolde” dezer dagen gehouden, waren aanwezig 25 van de 26 leden en drie donateurs.

De voorzitter de Heer **G. B. Verheijen** verwelkomde de aanwezigen met een hartelijk woord, opende de vergadering en verzocht de secretaris de notulen voor te lezen.

Deze worden na voorlezing onveranderd goedgekeurd.

Vervolgens betaling der omslag volgens de statuten vastgesteld op *f* 1 per koe als dekgeld en 50 ct. voor de controle.

Uit het jaarverslag bleek het volgende :

Het getal leden bleef stationair; wel kwamen aanvragen in maar daar de afstand te groot was, was een beleefde wijziging het gevolg.

Het getal donateur steeg van 10 tot 12. Dr Ringen en de Marktcommissie te Silvolde traden nieuw toe. De balans sloot met een nadelig saldo van *f* 42 48^s, terwijl dé subsidie groot *f* 150 toegekend voor 1912 dan beschikbaar komt voor 1913

Breeuw II de eerste verenigingsstier was in den loop van het jaar verkocht voor *f* 487,77

Totaal had bij 49a koeien gedekt.

Morten is opgenomen in het N. R. S. met ruim voldoende punten. Een tweede stier is aangekocht genaamd Johannes, een volbloed wiens schone vorm en edele afstamming veel doen verwachten.

De controle was in 1912 drukker dan ooit

Joh. Kleinnibbelink nam 2631 monsters welke aan de zuivelfabriek werden onderzocht. 167 koeien zijn ingeschreven voor de controle waarvan 125 volledige melkstaten voor een volle lactatieperiode gemaakt konden worden

Een volgende staatje geeft een beknopt over zicht van de uitkomsten der controle

		Kilogram meik.	Gemiddeld vet.	Gemiddeld aantal dagen.
2 jarige koeien.	2 koeien met minder dan	2000	3.63	290
	12 koeien van	2000 - 3000	3.31	296
	9 koeien van	3000 - 4000	3.18	345
	3 koeien met meer dan .	4000	2.79	333
	Gemiddelde opbrengst. .	2898	3.22	316
3 jarige koeien.	1 koe met minder dan . .	2000	3.47	295
	9 koeien van	2000 - 3000	3.26	295
	12 koeien van	3000 - 4000	3.22	300
	5 koeien van	4000 - 5000	3.34	329
	2 koeien met meer dan .	5000	3.49	325
	Gemiddelde opbrengst. .	3429	3.28	305
4 jarige en oudere koeien.	5 koeien met minder dan	3000	3.35	264
	26 koeien van	3000 - 4000	3.24	305
	25 koeien van	4000 5000	3.22	320
	10 koeien van	5000 - 6000	3.11	342
	4 koeien met meer dan .	6000	2.96	344
	Gemiddelde opbrengst. .	4095	3.20	314
	Gemiddelde opbrengst van alle koeien	3691	3.22	312

Een woord van dank en waardering aan Kleinnibbelink gebracht, was zeer zeker op zijn plaats.

De vergadering had een prettig verloop. De leden zijn blijkbaar ingenomen met het reeds behaalde succes, denken wij slechts aan de schitterende resultaten behaald, op de keuring in Aug. waar 25 koeien goedgekeurd worden, terwijl de keurcollectie malen ons duidelijk deed zien, dat de toekomst ons nog meer beloofd.

Nog werd besloten de ze stier „Johannes” gestationeerd bij de Heer Joh. Schreurs, ook voor dekking beschikbaar te stellen; dekgeld voor koeien niet leden f2.

Met een woord van dank voor de trouwe opkomst werd de vergadering gesloten.

De Graafschap Bode 1913-12-05

Verslag ledenvergadering CZ. *De Eendracht*

SILVOLDE. - Ledenvergadering der Coöp. Stoom-Zuivelfabriek „*de Eendracht*” alhier. Aanwezig 114 leden.

Precies 5 uur opende de voorzitter, de heer **G. B. Verheijen**, de vergadering en verzoekt de volle aandacht van de aanwezigen, daar er zeer belangrijke punten aan de orde zullen komen. De daarna voorgelezen notulen werden onveranderd goedgekeurd. Daarna stemming voor een bestuurslid en twee commissarissen. Zoals later bleek werden gekozen: Voor Bestuurslid de heer B. J. Welling, voor commissaris te Oosselt de heer J. W. Hillebrand en voor Sinderen de heer a H. Broens.

Achtereenvolgens werd behandeld en met algehele instemming goedgevonden een bedrag van f6082.- uit te kerven aan de oude aandeelhouders. Een tweede ketel en een derde roombassin aan te schaffen en de daarvoor nodige verbouwing uit te voeren.

Medegedeeld werd dat in de loop van het jaar zal worden aangeschaft: een roomafkoeler, regeneratief, dubbele zuilenpomp, ondermelkbak en karnkneder, terwijl een centrifuge vernieuwd en een zal worden aangeschaft.

In verband daarmee richtte de Directeur nog een hartig woordje tot de aanwezigen.

Wanneer alles geplaatst is zal de fabriek flink in staat zijn naar behoren de melk te verwerken, niet alleen vlug maar ook op een wijze, dat een product van eerste kwaliteit kon worden verkregen, alsook de leveranciers hun vollen aandacht wijden aan de hoedanigheid der melk.

Nogmaals werd verzocht aan de leden de melk zo rein mogelijk te leveren, maar ook vooral diep en vlug af te koelen. Uitvoerig werd hierbij stil gestaan en gezien de stemming der vergadering mogen wij gerust aannemen, dat in het vervolg met nog meer zorg en vlijt de behandeling zal geschieden.

De voorzitter deelde vervolgens mede, dat met de zustervereniging de „*Volharding*” te Varsveld een grensregeling was getroffen en zulks zeer zeker de beide verenigingen te goede zal komen.

In de commissie voor nazien der boeken over 1913 werden de volgende heren gekozen: G. Jansen, Silvolde, G. Egberts, Etten, J. H. Schlebusch, Voorst en B. W. H. Huitink te Gaanderen.

Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt. De sluiting werd door de voorzitter als scheidend bestuurslid benut om nog eens in herinnering te brengen de moeilijkheden, welke de oprichting en de herhaalde uitbreidingen der nog jonge, groeiende vereniging opleverde. Dat dan bestuur en commissarissen voor een zware taak soms stonden is begrijpelijk. Dank maar ook ondank was soms het loon geweest. Voor het laatste had hij zich steeds weinig aangetrokken.

Ergerlijk was het echter te moeten opmaken uit de houding van sommige leden, dat men meende dat de belangen van bestuur en commissarissen andere zijn dan die der gewone aandeelhouders. Het ware nuttig, voor dergelijke leden nader kennis te nemen van de werking der vereniging, want dan zouden dergelijke misstanden spoedig tot het verleden behoren, door onkunde aangaande hun eigen vereniging gewoonlijk oorzaak is. Alles tezamen genomen, kon hij echter tevreden zijn en brengt daarom gaarne dank aan de aanwezigen.

Met grote meerderheid van stemmen was voor hem als plaatsvervanger gekozen een man, die al reeds veel voor de vereniging heeft gedaan en hij hield er zich verzekerd van, dat deze benoeming de vereniging, die hem na aan het hart ligt, te goede zal komen. We zijn er van overtuigd, dat allen de heer Verheijen gaarne spoedig weer aan de bestuurstafel zullen zien en besluiten we met dit als wens.

1914

De Graafschap Bode 1914-04-10

Verslag ledenvergadering CZ. De Eendracht te Silvolde

SILVOLDF. - Ledenvergadering van de Coöp. Stoomzuivelfabriek „de Eendracht” alhier.

Aan het jaarverslag ontlene we dat 1913 evenals elders een zeer gunstig jaar is geweest. Er was verwerkt **4.903.185½** kilo melk, daaruit geproduceerd 173.416½ kilo boter. Gemiddeld vetgehalte volgens boteropbrengst 3,15 pCt. Voor de boter werd ontvangen *f* 237.116,22½ gemiddeld *f* **1.36** per K.G. Voor nevenproduct, spoelwater, rest, ondermelk, zoete melk, room, karnemelk enz. *f* 3625,81½.

Gemiddeld netto uitgekeerd aan de leden **f 4,27** per 100 kilo. Onkosten gemiddeld **53 ct.**, voor melktransport alleen 19,5 cent.

Na de verplichte afschrijving en storting in het reservefonds restte nog een voordelig saldo van *f* 2567,75½, hetwelk ook werd afgeschreven.

De Bondsdeskundige had de rekening en verantwoording om de drie maand nagezien. Een schriftelijk bewijs van akkoordbevinding werd overgelegd.

Ook had de commissie uit de leden alles naar wens bevonden, bij monde van de heer L. W. H. Huiting van Gaanderen werd bestuur en directeur dank gebracht voor het correcte beheer.

Ofschoon iets verbetering waar te nemen was is de verhouding van de winter tot de zomer melk nog ongunstig. In de drie slechte maanden n.l. 789.000 kilo tegen 1.640.000 in de drie beste. Dat dit ongeregelde ongunstig werkt op de boterafzet is begrijpelijk en drukt de gemiddelde prijzen.

Aan de leden werd dank gebracht voor de medewerking getoond in het afgelopen jaar, en deze verzocht voor het lopende.

Vooraf ook werd nog verzocht de melk steeds met natuurlijke middelen, als: zeven en afkoe-len trachten goed te houden en niet te bezigen: kunstmiddelen als bijv. formaline, daar zulks slecht is voor het te maken product en zeer waarschijnlijk de verteerbaarheid der bijproducten niet ten goede zal komen.

1915

De Graafschap Bode 1915-03-26

Verslag vergadering CZ de Eendracht te Silvolde

SILVOLDE. - Maandagavond had de jaarvergadering plaats van de Coöp. Stoomzuivelfabriek „de Eendracht” alhier.

Van de ongeveer 600 leden waren 68 opgekomen. Uit de rekening en verantwoording bleek dat er in 1914 4.918.066 ko. melk was verwerkt.

Daaruit geproduceerd 177.263 kg. boter, gemiddelde prijs, daar ongeveer netto voor gemaakt, was f 1,37⁴ per kg.

Voor 100 kg, melk netto f 4.36 uitgebeurd, per 1 pct, vet f 1,37.

Aan diverse inkomsten als spoeling, resp. ondermelk, olie, vloeuweide enz. was f 4964,11½ gebeurd.

De gebouwen, erf en inventaris kwamen nu op de balans voor in totaal f 29.383,63.

Na 5 pCt. afschrijving en storting van f 2000 in het reservefonds reste nog een voordelig saldo van f 1364,35½ hetwelk ook afgeschreven zal worden.

De totale onkosten bedroegen per 100 kg. melk 59,7 cent, de melktransport alleen 21,6 cent.

De balans; boeken en bescheiden waren in de loop van 1914 door de Bondsdeskundige 4 keer nagezien en akkoord bevonden.

Ook de commissie uit de leden had haar taak volbracht en de balans als juist getekend.

De heer G. Nieuwenhuis van Gaanderen. lid dier commissie, bracht mondeling rapport uit en dankte het bestuur en Directeur voor het goede beheer.

Uit de mededelingen van de directeur bleek dat de verbouwing aan de fabriek en uitbreiding van de machinerieën thans spoedig voltooid en aangevuld zijn.

Als commissaris voor Silvolde en buurt werd de heer A. J. Hammink gekozen.

Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt.

Direct na de vergadering verkoop van 25 percelen afbraak, bij afslag, welke totaal f 60,05 opbracht.

De Graafschap Bode 1915-11-30

SILVOLDE.

— Dinsdagavond vergaderde de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” alhier. Aanwezig waren 51 leden van de ruim 600.

Voor het aftredend bestuurslid G. J. Bongers werd gekozen de heer G. B. Verheijen, voor de aftredende commissaris H. Susselbeek de heer H. Seinhorst en voor de aftredende commissaris A. J. Hammink de heer J. H. Bouwman.

In de commissie tot nazien der boeken werden gekozen de heeren B. Vrieselaar te Silvolde, D. H. Heezen te Sinderen en J. Sapelbroek te Voorst.

Na eenige zakelijke mededelingen werd de vergadering gesloten.

1920

De Graafschap Bode 1920-05-18

ULFT.

— Daar binnenkort de melkverkoop van de Gendringensche boterfabriek wordt gestaakt was door eenige ingezetenen een adres gericht aan de boterfabriek te Silvolde, met verzoek het dorp Ulft in het vervolg van melk te voorzien. Op dit verzoek is gisterenavond door de ledenvergadering van die fabriek afwijzend beschikt. Waar krijgen wij nu melk?

De Graafschap Bode 1920-05-21

Verslag van de buitengewone Ledenvergadering van de Coöp Zuivelfabriek Silvolde – melkvoorziening

Voorzitter de Heer Schreurs.

De aanleidende oorzaak tot deze vergadering was de mistoestand welke heerste in de melkvoorziening aan particulieren te Silvolde en te Terborg, waardoor het punt melkverkoop op de agenda.

De voorzitter heette de talrijk opgekomen leden van harte welkom en besprak *in den brede* het doel der vergadering.

Om in de nood te voorzien heeft de vereniging nu al enige jaren op de fabriek en te Terborg op een centraal punt melk verstrekt. Werd daar aanvankelijk een dankbaar gebruik van gemaakt, langzamerhand hebben veel afnemers, zeer zeker omdat het afhalen van soms grote afstand lastig is, aangeklopt bij onze leden, waarvan een zeker deel niet bestand bleken te zijn tegen deze aanvragen.

In bijzondere gevallen is het ook inderdaad moeilijk een afwijzende houding aan te nemen. Het feit nu dat door deze toestand een belangrijk deel van melk van leden aan de fabriek onttrokken wordt, terwijl toch de onkosten daarvan betaald worden, is iets wat niet bestendig mag worden. De verderaf wonende leden worden benadeeld door de leden, welke zich niet houden aan de statuten.

Het is zeer begrijpelijk dat de burgers van Silvolde en Terborg melk te kort komen en moet daar nu op een of andere wijze in voorzien worden. Ofschoon nu altijd tegen melkverkoop geweest te zijn staan wij nu voor het feit te moeten kiezen tussen twee kwaden. Na rijpe overweging op Bestuurs- en Commissievergaderingen meende men op de agenda dit punt te moeten plaatsen voor een buitengewone vergadering van leden.

De Secretaris de heer G. B. Verheijen, alsnu het woord verkrijgende, zegt het volgende: Steeds tegen melkverkoop geweest te zijn en nog te zijn, maar zoals de toestanden nu zijn komt het hem meer verkieselijk voor dat fabriek in de melknood voorziet dan de geheime verkoop van Leden die daardoor hun plicht verzuimen en hun medeleden schade aandoen.

De verkoop kan werkelijk niet die omvang aannemen dat een fabriek als de onze geen voldoende ondermelk en karnemelk aan de leden terug zal kunnen geven en dat gedeelte wat dan afgestaan moeten worden zal werkelijk voldoende betaald worden. Wanneer de fabriek de

verkoop neemt, dan vervalt het voordeel, wat de misbruikmakende leden er klaarblijkelijk wel in zien, aan alle leden, wat dus een grote onbillijkheid wegneemt.

Er zal dan echter gevent moeten worden en nu zou spreker er tegen zijn om van fabriekswege paard en kar aan te schaffen. Beter komt het hem voor, iemand te nemen die de melk voor een netto prijs afneemt, wij weten dan direct waar wij aan toe zijn.

De heer Doornink van Gaanderen, ziet geen voordeel in melkverkoop en zou bovendien ongaarne iets afstaan van zijn percentage ondermelk, welke hij op hoge waarde stelt. Moet er voor de burgerij melk worden afgestaan laten dan die leden er in voorzien, die nu hun plicht vergaten; men schrappe ze als lid en zij hebben de begeerde gelegenheid.

De heer Veldhorst wijst op voorbeelden elders, wat ons tot voorzichtigheid moet aanmanen en zou er tegen zijn bedoelde verkoop zich verder zou uitbreiden dan Silvolde en Terborg. De heren Teeuwssen geven te kennen dat ook Ulft geholpen moet worden, waarop geantwoord wordt dat volgens ingewonnen inlichtingen „*Hameland*” (Gendringen) niet eerder uitscheidt dan op een behoorlijke manier de melkvoorziening weer plaats kan vinden.

De heer Welling ziet meer heil in een geordende verkoop van fabriekswege, dan de geheime verkoop van sommige leden, waardoor de ene profiteert ten koste van anderen. Het college Bestuur en Commissarissen ofschoon niet voor verkoop, heeft toch gemeend met het voorstel te moeten komen. Waar zij het nauwst op de hoogte zijn met de belangen van de leden en fabriek zou spreker gaarne voorstellen op het voorstel in te gaan alleen voor Silvolde en Terborg en verder goede nota nemende van hen die werkelijk nog bezwaar meenden te moeten hebben, het een tijdelijk karakter te geven, een jaar kan ons niet ongelukkig maken. Dit voorstel wordt door de heer Veldhorst ondersteund en na nog enige kleine besprekingen door de vergadering zonder stemming aangenomen.

Na enige besprekingen wordt ook goedgevonden op Zaterdag op voormiddag te blijven werken, de fabriek heeft te zorgen dat niet te vroeg wordt begonnen, opdat voldoende gelegenheid blijft bestaan voor het leveren van alle morgenmelk.

Uit de mededelingen bleek dat de melkcursus reeds gegeven wordt en wel op de boerderijen van de heren Bongers, Veldhorst en Hammink. 35 leerlingen krijgen daar acht weken les. Aan de leden welke de deelnemers stuurden wordt hulde gebracht, zij steunen daarmee een goede zaak welke overvloedig navolging zal krijgen vooral wanneer zij ook toezien en eisen dat het geleerde bij hun op de boerderij steeds in toepassing wordt gebracht.

De cursus duurt tot 22 Juni en wordt uitsluitend de drie eerste dagen van de week gegeven. 's-Morgens 5½ uur bij Bongers, voormiddag 11 uur bij Hammink en 's-avonds 6¾ uur aanvang bij Veldhorst en daarna bij Hammink.

In de maand Juni zullen de leerlingen reeds zo ver gevorderd zijn dat bezoek van leden, niet meer hindert en is het dan gewenst dat velen een kijkje nemen, wat dan ook propaganda zal betekenen voor het goede doel.

Omdat het mond- en klauwzeer weer in deze streken komt, worden de leden opgewekt toch direct bij voorkomend geval te berichten en de bussen bij neerzetten aan de weg te ontsmetten, door overgieten met kokend water of sodawater.

Daarna sluit de voorzitter met een hartelijk woord van dank voor de aangename toon welke er weder heerste op de vergadering.

1921

De Graafschap Bode 1921-02-01

SILVOLDE.

— Reeds lang twijfelde het bestuur der boterfabriek alhier aan de eerlijkheid van den melkrijder S., daar het vetgehalte van de melk uit een der bussen van zijn wagen steeds zeer beneden het gemiddelde was. Vrijdagmorgen gelukte het den ijverigen rijksveldwachter, S. op de daad te betrappen.

Hij zag dat de melkrijder een bus van zijn wagen nam en daarmee naar zijn huis ging. Onbemerkt volgde hij hem en was er nu getuige van, dat S. melk uit de bus goot en die door water verving.

De onbetrouwbare melkrijder is op staanden voet als zoodanig ontslagen.

De Graafschap Bode 1921-04-01

Verslag Jr.-vergadering CZ. Silvolde

SILVOLDE, Jaarvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek te Silvolde, op 21 Maart 1921, in Café van de heer J. Derksen.

Aanwezig waren ruim 80 van de 540 leden.

De voorzitter opende de vergadering met een kort welkomstwoord, inzonder voor de heer A. Hylkema, Rijkszuivelconsulent, die na afloop der vergadering een lezing zou houden over de verbetering der melkwinning.

De daarna voorgelezen notulen werden onveranderd vastgesteld.

Als Commissaris voor Oosselt werd in de vacature, ontstaan door overlijden van de heer Seinhorst, de heer Th. Venhoeven te Oosselt gekozen.

Uit de jaarrekening bleek dat in 1920 3.778.795 K.G. melk was aangevoerd hetgeen 688.484 K.G. meer is dan in 1919.

106.966 Lt. was in consumptie gebracht, eveneens 87.827 Lt. ondermelk.

De 129.088½ K.G. geproduceerde boter bracht per kilo op *f*2.97 en in totaal *f*383.449.73½.

De onkosten waren *f*1,54 per 100 K.G. melk, melktransport alleen 51½ cent, terwijl netto *f*9,03 per 100 K.G. aan de leden was uitgekeerd.

Het saldo à *f*0.28 per 100 K.G. werd gebruikt voor reserve, afschrijving en overschottenrekening, welke laatste gedeeltelijk benut zal worden voor het pensioenfonds.

De jaarrekening was door de Bondsdeskundige nagezien en voor accord getekend, terwijl ook de Commissie uit de leden een en ander hadden nagezien en accord bevonden.

Namens de Commissie uit de leden bracht de heer J. Teeuwsen te Ulft rapport uit. Bij het onderzoek was zij welwillend terzijde gestaan door de Directeur en uit alles was gebleken dat de vereeniging een goed jaar had gehad.

Spreeker stelde voor om Bestuur en Directeur te danken voor het zo goede beheer en sprak de wens uit dat ook dit jaar wederom voor de fabriek en leden gunstig mag zijn.

Uit het uitvoerig rapport omtrent de bedrijfsuitkomsten van de consumptie-melkvoorziening

Silvolde-Terborg bleek, dat zulks wel lonend was en daar deze voorziening voorziet in een dringende behoefte werd het Bestuur gemachtigd op dezelfde voet door te gaan.

Betreffende de aanvragen om ondermelk voor Duitsland meende men beter te doen, daar geen gebruik van te maken; was de aangeboden prijs van 7 cent netto wel hoog, ook op de boerderij heeft de ondermelk hoge waarde.

Bij de rondvraag werd verzocht zo weinig mogelijk op Zon- en Feestdagen te werken, waar het Bestuur zo veel mogelijk rekening mee zal houden.

Daarna sprak de heer Hylkema over 'De melkwinning'.

Het was de heer H. aangenaam geweest een uitnodiging van Silvolde te krijgen om over het zo belangrijke onderwerp te spreken.

Silvolde had in de vroegere jaren toen de aandacht voor het eerst eigenlijk was gevraagd geworden voor de betere melkwinning direct getoond begrepen te hebben het grote nut van in die richting te werken. Men had hier onmiddellijk aangepakt en een zeer bloeiende melkcursus was het gevolg geweest, een melkcursus welke buiten het werkgebied van Silvolde de aandacht had getrokken.

De oorlogsjaren hadden verslapping gegeven om in deze richting door te werken en vooral waren het ook de Regeringsbemoeiingen geweest welke bijv. voor alle kwaliteiten boter een uniforme prijs betaalde, zodat het geen zin scheen te hebben om door middel van melkcursussen, enz. de kwaliteit van het product op te voeren.

Het was daarom ook dat men gevoelde van hogerhand dat er weer iets gedaan moest worden om de belangstelling wakker te maken.

De Zuivelconsulent voor Gelderland organiseerde melkcursussen onder leiding van een zeer ervaren practicus in melken, welke hij Zutphen werden gehouden. Men dacht de deelnemers daarvan te kunnen opleiden voor cursusleiders van plaatselijke cursussen, wat ook met succes is gebeurd.

Ook Silvolde had onmiddellijk weer belangstelling getoond, door van fabriekswege jonge mannen te zenden en werd het vorige jaar hier weer een cursus gegeven.

Uit alles bleek dat er hier belangstelling was voor het onderwerp, dat hedenavond nader besproken zou worden.

Spreker dacht dat zulks het gevolg was van een welbegrepen eigenbelang, want zo is het toch in werkelijkheid.

Het eigenbelang eist tegenwoordig dat de veehouder alles doet wat hij bij machte is om te zorgen dat de grondstof voor de boter, de melk, van beste kwaliteit is. Meer dan ooit is een tijd aangebroken van grote concurrentie op de botermarkt, zowel in het binnenland, alsook op de wereldmarkt.

Voor Denemarken is op de wereldmarkt een zeer ernstige concurrent en waar onze vroegere grootste afnemers, de Centrale Rijken, bijna geen koopkracht meer hebben, moeten wij de concurrentie niet te licht achten. Scheen het in 1912 dat wij Denemarken op zij waren gekomen, thans zal de ernstige waarnemer wel duidelijk zijn dat wij ons hebben in te spannen voor de wereldmarkt.

Vroeger meende men dat boter niet anders dan een zeer nuttig, niet te missen voedsel was, maar nu langzamerhand de wetenschap de consument in de margarine een bijna gelijkwaardig product gaf wat voedingswaarde betreft en voor veel lagere prijs; lijkt het er op dat de boter

meer een genotsmiddel zal worden.

Welnu eerste kwaliteit boter kan een genotartikel zijn en zullen verder alleen afwijkende soorten ten opzichte van de veel goedkopere margarine haast altijd te duur zijn.

De leden van de fabrieken moeten daarom ook steeds hun Besturen steunen voor plannen van verbetering in fabriek en inventaris.

Maar al is die ideaal ingericht, alleen zindelijk gewonnen melk, van gezonde koeien, direct afgekoeld en zo spoedig mogelijk ter verwerking aangeboden, kan eerste kwaliteit boter geven. Het is spreker bekend dat de veefokkerij hier op vrij hoge trap staat, dat door de Fokvereniging, welke ook contrôle insluit, reeds veel is bereikt. De cijfers in het jaarverslag betreffende leveringen over een geheel jaar per koe wezen in die richting.

Gelijk aanvankelijk genoemd, heeft men hier ook zoo snel mogelijk gedaan om het melken te verbeteren, maar men moet daar mee doorgaan.

Het is niet genoeg; goed te zijn begonnen, maar men moet ook goed voleindigen. Waar hier zo veel goede wil is, zal dat ook gemakkelijk gaan.

Spreker gaat dan na de bijzonderheden van de melkcursus, zet uiteen de bijzondere betekenis van de schone doek, het zindelijke melkpak, het stoeltje, het spantouw, enz.

Dat alles te samen vormt een geheel, waarvan niets gemist kan worden. Op de gehouden cursussen leek het aanvankelijk dat het een groot lastig werk zou zijn om bijv. de uierst steeds zindelijk te houden, maar dat viel mee, en een lust was het zien, hoe de uiers na enige dagen een glanzende kleur hadden. Het reine melken werd elke dag gemakkelijker. Door het vakkundig behandelen waren de spenen ook beter heel te krijgen en te houden.

Men krijgt door oordeelkundig te melken niet alleen zindelijk melk, maar ook meer en betere.

De laatste drop, welke de boterknop is, wordt benut.

Betere melkers zal het getal drie spenen doen afnemen en uiergebreken in belangrijke mate voorkomen.

Het idee dat mijn knecht in de gelegenheid stelt de cursus te volgen, terwijl mogelijk zeer kort daarop, een ander er van profiteert, mag de veehouder niet weerhouden hem toch te laten gaan.

Hoe meer goede melkers er gevormd worden, hoe meer iedereen en ook de boer zelf daarvan zal profiteren.

Heel veel komt het voor dat het melken beschouwd wordt als een lastig karweitje, dat men niet gaarne doet. Het gevolg is, dat het vaak wordt overgelaten aan hen die het het meest geschikt zijn.

Boerenzoons welke later melkvee denken te houden, boerendochters die later als boerin denken op te treden, moeten al op jeugdige leeftijd het melken grondig leren. Dan zullen ze later niet alleen hun personeel kunnen beoordelen, maar ook onderwijzen.

Waarom melkt in Friesland en in andere streken, waar het melken en veehouderij op hoge trap staat, over het algemeen zelf de boer en waar huiselijke omstandigheden het toelaten, ook de boerin? Omdat; wanneer het melken geschiedt in een zindelijk pak, men gebruik maakt van zindelijk gereedschap, men gemakkelijk zit onder een gespannen koe op een stoeltje, wanneer men mag verwachten dat het resultaat zal zijn veel melk, welke verder gemakkelijk als eerste klas grondstof voor de zuivelbereiding geleverd kan worden, dan gevoelt men dat het melken geen lastig baantje is, maar beschouwt men het als een van de meest belangrijke bezigheden

welke op een boerderij voorkomen.

Bevordert men met het melken ook niet de gewenste resultaten van oordeelkundig fokken door middel van Fok- en Contróleverenigingen?

Men beoogt toch ook in hoofdzaak door middel van die verenigingen naast verbetering van het exterieur, verhoogde melkproductie en meer vet.

Is het niet jammer dat men door slechte melkers en melksters soms in korten tijd een melkkoe laat bederven door het onkant worden van de nier, uierziekten, enz. en daardoor soms het werk van jaren terug ineens verloren doet gaan?

Daarom veehouders, begrijpt het grote belang van de goede melkwinning; gaat door met melkcursussen te steunen, zendt Uw dochters en dienstboden maar vooral ook Uw zoons en knechts, het is Uw aller belang.

Uw Bestuur van de zuivelfabriek neemt gaarne heï initiatief op zich om een flinke cursus voor te bereiden, de directeur is gaarne bereid van voorlichting te dienen. Doet ook Gij Uw deel en Uw belang wordt behartigd, terwijl de kwaliteit van de Nederlandse boter er bij wint.

Van Bestuurszijde wordt spreker dank gebracht voor de weldoordachte lezing, waar overtuiging uitsprak.

Aangenaam was het het Bestuur geweest, dat de heer Hylkema over de betere melkwinning hier had willen spreken, wijl men wist ook geen betere daarvoor te kunnen vinden. Veel steun had men van de heer H. ondervonden en gaarne houdt het zich voor later aanbevolen.

Binnenkort zal vanwege het Bestuur een oproep gedaan worden om liefhebbers voor een nieuwe cursus te krijgen. Ook is het niet onmogelijk dat de fabriek weer een paar flinke jongelui zendt naar dit jaar te Zutphen weer te houden grote melkcursus, terwijl men ook de cursisten van het vorig jaar hij gebleken practische oefening attent zou maken op het provinciale melkexamen.

**Zou samen gewerkt en doorgewerkt dacht men te bereiken het goede doel:
„Betere melkwinning in deze streken”.**

De Gelderlander 1921-07-16

* — **Drankbestrijding.** Op Zondag 11. gehouden vergadering van het Kruisverbond werd het voorloopige bestuur uitgebreid tot een definitief van 5 personen, n.l. uit de heeren Miedema, directeur **Zuivolfabriek**, voorz.; B. Oostendorp, secr.; W. H. ten Have, penningm.; B. Konink, 2e secr. en G. Epskamp, 2e voorz. Besproken werd de propagandameeting, alsmede de vaststelling contributie.

1922

De Graafschap Bode 1922-03-31

Verslag vergadering CZ. *Silvolde*

SILVOLDE. - 29 Maart. Jaarvergadering Coöp. Zuivelfabriek „*Silvolde*”.

Voorzitter de heer **J. Schreurs**, aanwezig 88 man.

Tot Commissarissen werd gekozen voor Voorst, Engbergen en Ulft de heer D. J. Naafs te Voorst.

Uit het jaarverslag bleek dat in 1921 **3.594.759** Kg. was aangevoerd. Het gemiddelde vet was weer hoger dan voorgaande jaren, nl. 3,15 pct. Gemidd. was netto uitgekeerd per 100 K.g. melk **f 8,84½**, omgerekend over liters zou dat **f 9,11** geweest zijn. Van de aangevoerde melk was 151.542½ lit. als extra gereinigde, gepasteuriseerde en afgekoelde in consumptie gebracht, welke melk vooraf van de beste boerderijen wordt uitgezocht. Het overige deel was verwerkt tot boter, welke van uitstekende kwaliteit was geweest. Van de 52 keuringen was 50 maal eerste klas behaald.

De fabrieksgebouwen en inventaris zijn in zeer goede staat en staan voor een lage waarde op de balans.

Het voordelig saldo groot **f 3111,37** is gebruikt voor afschrijving en reservering.

De gemidd. onkosten bedroegen **f 1,58** per 100 K.G. melk, waarvan melktransport alleen 59 cent.

De heer G. J. Bongers, lid v.d. commissie v.h. nazien der jaarrekening, bracht namens deze commissie rapport uit; bijgestaan door de Bondsdeskundige was alles accuraat in orde bevonden en gebleken dat de vereniging er zeer gunstig voor staat

De melkcursus had een gunstig verloop gehad, terwijl al de leerlingen welke deel hadden genomen aan het *Geldersch Melkexamen* te Zutphen, geslaagd waren, waarvan de meesten met zeer hoge punten.

Uit de mededelingen bleek dat ook dit jaar weer een cursus zal gehouden worden, zeer waarschijnlijk op boerderijen onder Etten. De lessen worden echter zo ingedeeld, dat een betrekkelijk grote afstand geen bezwaar behoeft te zijn voor deelname uit het gehele werkgebied der vereniging kunnen dus leerlingen worden opgenomen.

Om het grote nut van controle en veeverbetering te doen uitkomen, had de directeur aan de hand van de geleverde hoeveelheden melk van boerderijen waar de koeien onderzocht werden betreffende opbrengst en vetgehalte en waar men gebruik maakt van stieren van bekende afstamming en daar naast van evenveel boerderijen volgens de *oude sleur*, een vergelijking gemaakt van 20 boerderijen, welke overigens, in zo ver te benaderen, onder gelijke omstandigheden hadden gewerkt.

Uit deze vergelijking bleek, dat op de 20 boerderijen, waar men door controle en veeverbetering „Oordeelkundig” fokte, per koe **f 100** meer gemaakt was dan op andere 20 boerderijen. De gemiddelde onkosten van de Fokverenigingen, welke geheel het oordeelkundig fokken beogen, zijn daarbij vergeleken al bijzonder gering, soms maar **f 4,-** per koe. Een krachtige opwekking volgde om de Fokverenigingen te steunen, de koeien te laten dekken door stieren met uitmuntende papieren en zij, niet aangesloten nog bij controle of fokvereniging, gebruik te maken van de gelegenheid aan de fabriek de melk geregeld te laten onderzoeken.

Uit de mededelingen over de melkverkoop bleek, dat deze, nu veel leden ondermelk een de fabriek laten, het terug te geven gedeelte niet noemenswaard meer vermindert. In verband daarmee kwamen nog al verschillende sprekers aan het woord en waren de inzichten ook verschillend. Het vóór en tegen kwam krachtig tot uiting en bleek er ook veel misverstand te bestaan.

Nu weet men echter:

- dat de venters niet abnormaal verdienen;
- het venten van een rit niet is aan te besteden;
- er slechts in onmiddellijke omgeving en werkgebied gevent wordt;
- dat zulks nodig was om het melkverkopen bij leden te doen ophouden;
- dat wanneer melkverkopen voordeel is, het niet meer dan billijk is, dat voordeel ten bate van alle leden te brengen, wat alleen kan wanneer de fabriek de melk levert;
- dat door melkverkopen niet alleen tegemoet gekomen wordt aan onze medeburgers, die daarvoor een zeker recht bezitten, maar ook nog de gelegenheid wordt geschept van vele leden ondermelk aan de fabriek te laten, waarvan meer en meer gebruik wordt gemaakt.

Nu vertrouwen wij dat bij rustig nadenken, nu men zich maar geuit heeft, dat wil nog wel eens helpen, het tegen zal verdwijnen en ten volle de houding van Bestuur en Commissarissen, welke rekening hebben te houden, niet met enkele, maar alle leden, zal worden begrepen en gebillijkt. Er is dan wel gerukt aan de „*Eendracht*”, maar haar kracht is dan nog ongeschonden.

1923

De Gelderlander 1923-07-21

* — Melk. Aan de **Zuivelfabriek** alhier werd over de maand Juni 534.217 K.G. melk verwerkt, hetgeen 156.260 K.G. meer is als in het vorige jaar Juni.

De Gelderlander 1923-09-12

* **SILVOLDE. Zuivelfabriek.** Aan onze **zuivelfabriek** werd over de maanden Juli en Aug. meer dan 80 pct. meer melk verwerkt dan in het vorige jaar in dezelfde maanden. In Juli en Aug. '22 totaal 621.300 K.G. en in '23 337.039 K.G. meer.

De Gelderlander 1923-11-10

* **SILVOLDE. Zuivelfabriek.** Ledenvergadering der Coöp. **Zuivelfabriek** alhier in de zaal van den heer A. Wensink. Aanwezig ongeveer twee honderd man. Voorzitter de heer Schreurs.

De voorz. opende met een hartelijk woord van welkom voor het talrijk gehoor, de vergadering.

De notulen werden na voorlezing onveranderd vastgesteld.

Tot leden van het stembureau werden benoemd de heeren W. Alofs, J. Wossink en W. Kemperman.

De stemming had ten uitslag dat in de plaats van den heer G. B. Verheljen, H. E. Keijzer werd gekozen.

Voor de aftred. comm. Venhoeven, werd de heer G. A. Huiting gekozen en voor de aftred. comm. J. Broons, de heer D. H. Broons.

In zooverre aanwezig namen de gekozenen de functie aan.

Uit de mededeeling bleek dat boter- en roomlokaal verandering behoeften en er nieuwe basins aangeschaft moeten worden.

De melklevering naar Duitschland, speciaal het Roergebied, zal binnenkort beginnen. Van de leden is ongeveer 3000 liter toegezegd om deze in den tijd van levering aan de fabriek te laten.

De verschillende mededeelingen, duidelijk uiteengezet, waren aanleiding voor belangstellende vragen, welke gaarne werden beantwoord.

De verpachting van de 20 perceelen spoeling verliep vlot; de gemiddelde prijs was f 2.60 per 100 liter.

Bij de rondvraag werden nog vragen gesteld.

Bij de sluiting bracht de voorzitter den zoo welverdienden dank aan de leden voor hun klaarblijkelijk meeleven in de gemeenschappelijke belangen en hun prettige houding.

1924

De Gelderlander 1924-03-07

* **SILVOLDE. De Zuivelfabriek.** In de maand Februari verwerkte onze **Zuivelfabriek** 350.215 K.G. melk, hetgeen 101.488 K.G. meer is dan in Februari vorig jaar.

De Ruhrmelklevering gaat zeer waarschijnlijk in Maart door; de te vergoeden ondermelkprijs zal dan vermoedelijk tot 4½ ct. bedragen.

De Gelderlander 1924-12-27

* 's-HEERENBERG. Benoemd. Naar men verneemt is de heer W. Derksen, te Stokkum, thans werkzaam op de coöperatieve **zuivelfabriek**, te Zeddam, benoemd tot assistent aan de **zuivelfabriek**, te Silvolde.

1925

De Gelderlander 1925-01-13

* **SILVOLDE. Aangereden.** De melkrijder Chevalking van de **zuivelfabriek** alhier werd Donderdag door de tram aangereden en wel zoodanig dat zijn wagen totaal gebroken langs den weg werd geslingerd. Een groot aantal bussen met inhoud ondermelk waren geheel vernield. Eigenaar en paard bekwamen geen ongelukken.

1926

De Graafschap Bode 1926-03-26

Jaarverg. Coöperatieve Zuivelfabriek *De Eendracht*.

SILVOLDE. W.n. Voorzitter de heer G. J. Bongers, wegens ongesteldheid van de heer Koenders.

De voorzitter opende met een hartelijk woord van welkom, de niet druk bezochte vergadering. De daarna voorgelezen notulen werden onveranderd vastgesteld, met dank voor de keurige uiteenzetting van het verloop van de vorige vergadering.

Uit het jaarverslag ontlene wij het volgende;

In 1925 was 6.475.639 K.G. melk aangevoerd, waarvoor gemidd. netto betaald per 100 K.G. f8,48 (per 100 Lt. f8,73).

De aanvoer in 1925 overtrof dien van 1924 met ongeveer een half miljoen.

In consumptie gebracht 487.789 Lt. volle melk en 6047 Lt. room.

Bovendien werd uitgevoerd naar Duitsland een zeer groot: hoeveelheid ondermelk waarvoor gemiddeld ruim 5 cent per liter werd ontvangen.

Van de gelegenheid om ondermelk aan de fabriek te laten, was een ruim gebruik gemaakt en daarvoor gemidd. bijna 4½ cent betaald.

De afzet dienaangaande overtrof nog belangrijk het daarvoor beschikbaar gestelde zodat 't percentage teruggegeven ondermelk gemidd. met 15 % verlaagde. Voor de door de Leden afgestaande karnemelk ten behoeve van de verkoop, werd 5 cent per liter betaald.

De balans wees uit dat Gebouwen, Erf, Woningen en Inventaris nu staan op f10.000 zodat er een grote overwaarde bestaat.

Het aantal leden bedroeg 1 Jan. totaal 679 houdende 2028 koeien.

Dit als basis nemende is na aftrek van hetgeen in de huishouding en aan jongvee is gebruikt per koe ruim 3150 Lt. geleverd aan de fabriek.

Men mag evenwel gerust aannemen dat het aantal koeien groter is.

De gevoerde boekhouding met resp. balansen en bescheiden waren driemaandelijks gecontroleerd door een commissie uit de leden, daarin bijgestaan door den Bondsdeskundige. Deze Heeren hadden voor akkoord getekend, wat bij monde van de Heer W. v. Hal, namens de commissie nog werd bevestigd.

Punt 6 van de agenda: aanvraag om bijdrage in de kosten van verharden van een weg, in zoverre de belangen van de fabriek daarmee gediend zijn, was aanleiding van een drukke gedachtenwisseling.

Ingeleid door de voorzitter welke mededeelde dat dit punt op gehouden voorvergadering nog extra in behandeling was geweest met het resultaat dat hij kon verklaren namens het gehele college Bestuur en comm. dat men het verharden van dien weg een fabrieksbelang achtte en in aanmerking nemende dat daar straks 2½ rit melk van kan profiteren en rekening houdende met die lengte van het te verharden gedeelte een bijdrage van f800 gemotiveerd was, verder dat men gerust kon aannemen dat door te verwachten lagere melktransportkosten het bedrag met rente en al weer terug zou komen.

Meer in de brede, toonde ook de heer Verheijen, het gemotiveerde van het voorstel. De Heren

Veldhorst, v. Hal en Teeuwsen vroegen nadere inlichtingen ook hoe te handelen, wanneer meerdere aanvragen voor dergelijke doeleinden zouden binnenkomen, ook van andere gemeenten.

De heer Verheijen verklaarde nadrukkelijk dat ook dat overwogen was en men gerust andere aanvragen zal afwachten en wanneer men daarbij kan constateren een fabrieks- en daarmee ledenbelang, Bestuur en Comm. zeker naar de grote van dat belang een bijdrage zal willen voorstellen. Wel moet men er rekening mede houden dat de ene bijdrage niets verplicht tot een volgende. Elke aanvraag moet op zich zelf staan, moet weer opnieuw behandeld in een Ledenvergadering en het fabrieksbelang daarvan aangetoond kunnen worden. Nog werd het voorstel gesteund door de Heren Erinkfeld, Pruis, Wossink en Alofs, welke laatste betoonde aanvankelijk niet sympathiek tegenover het voorstel gestaan te hebben, evenwel moest hij erkennen dat het verharden van bedoelden weg een groot fabrieksbelang was en daarom een bijdrage, waarvan men gerust kon aannemen. dat die van zelf weer terug zou vloeien, gemotiveerd achte en daarom was hij voor het voorstel.

Het voorstel werd daarna zonder stemming aanvaard.

Mededelingen:

Nu het mond- en klauwzeer weer optreedt is het van groot belang dat de leden reeds bij een verdacht geval de fabriek waarschuwen en zelf de bussen uitwendig ontsmetten door afwassen met sodawater.

Aan de fabriek worden dan de bussen grondig ontsmet, terwijl de ondermelk altijd voldoende gepasteuriseerd wordt.

De ondermelkafzet naar het buitenland zal binnenkort stop komen te staan, de leden doen goed nu reeds maatregelen te nemen, niet verlegen te behoeven zijn, wanneer de fabriek plotseling genoodzaakt is alles weer terug te geven.

Wanneer er grote aandrang bij de leden blijkt te zijn voor blijvend afstaan van ondermelk, dan zal Bestuur en Comm. College orwegen aan de fabriek een gelegenheid te maken, ondermelk te verwerken.

Momenteel zijn de uitkomsten van alle mogelijke industrie op dat gebied zo slecht, dat de ondermelk op de boerderij haast altijd meer waarde heeft.

Betreffende nieuwe concurrentie op gebied van consumptiemelkafzet wordt opgemerkt dat een veehouder toch beter aan de fabriek kan leveren.

Wanneer men de gemiddelde prijs bezit welke in 1925 netto is uitgekeerd en stelt de waarde van terug ontvangen karnemelk en ondermelk op de prijs, de aan de leden welke afstonden, netto is uitgekeerd, dan komt men totaal op ongeveer 12 cent.

Zoals de toestand er nu ligt, zakken deze uitkomsten, maar ook eveneens de consumptiestraatprijs welke door de Zuivelfabriek steeds dicht bij de industriewaarde van de melk wordt gehouden, daarom zal het nooit lonend zijn de meerdere moeiten en kosten van zelf in consumptie te brengen.

Voor het publiek is het ook het beste van de fabriek te nemen: doordat volgens vetgehalte steeds betaald wordt en er dus belang bij is dit zo hoog mogelijk op te voeren.

Het gemidd. vet van de fabriek was in 1925 3,25 % en dat van consumptie zeer zeker nog hoger, wijl de melk daarvoor van de beste leden, welke al jaren aan de verbetering doen en wier melkers melkcursussen hebben gevolgd, wordt genomen.

Bij de rondvraag wordt aangedrongen op meerdere contróle nog van de fabriek betreffende de melkkoeien van de leden. Bedoeld wordt gedeeltelijk op fabriekskosten. Dit idee vindt instem-

ming en wordt zoveel toezegging gedaan, dat zeer waarschijnlijk een volgende vergadering een voorstel dienaangaande zal behandeld worden.

De voorzitter sloot daarna met dank voor de prettige houding der leden deze zo aangename vergadering.

De Graafschap Bode 1926-06-22

Excursie Hengelose leerlingen LWS. Proefboerderij

SILVOLDE - Donderdag j.l. maakten de leerlingen van den Landbouwwintercursus uit Hengelo (G), onder leiding van den heer J. Elzinga een excursie naar de boerderij Hebink van de heer Th. ten Have te Silvolde, die met de meeste welwillendheid een verklaring gaf van het door hem gebruikte systeem voor machinaal melken.

Hij bezigde daarvoor de „Alfa Laval” melkmachine van de firma Boeke en Huidekoper te Groningen. Een uiterst eenvoudige machine gedreven door een elektromotor bevat twee buizen; de ene is grotendeels luchtledig en heeft slechts 36 c.M. druk, de andere is beurtelings luchtledig en met volle luchtdruk. De tepelhouder heeft een gummibinnenbuis en een nikkelen buitenbuis. De eerste leiding houdt de gummibinnenbuis steeds luchtledig, de andere buis werkt op de ruimte tussen binnen- en buitenbuis en drukt bij volle luchtdruk de binnenbuis dicht, die bij luchtledig worden van de tweede leiding zich weer ontspant door zijn eigen veerkracht.

Zo wordt het zuigen van het kalf zeer natuurlijk nagebootst en daar het kalf 48 keer per minuut zuigt wordt ook hier in de tepelhouder regelmatig 48 keer per minuut gezogen. Door de duim in de tepelhouder te steken was de werking duidelijk voelbaar. De inrichting is zodanig dat de machine beurtelings op de twee voorste en op de beide achterste tepels werkt. De koeien stonden onbeweeglijk te herkouwen en de boer zei, als de motor werd aangezet, kwamen de beesten uit eigen beweging reeds om gemolken te worden. De melk komt zonder met de buitenlucht in aanraking te komen in de bus, door een glazen buisje in een der slangen kan men de melk zien vloeien.

Dit systeem is het enigste, dat het zuigen van het kalf nabootst en voldoet daardoor verweg het beste en wordt in ons land reeds op tal van boerderijen gebruikt. De ervaring leert dat hoeveelheid en vetgehalte der melk stijgen, terwijl het onmogelijk is dat er vuil in de melk komt. Uit hygiënisch oogpunt dus een grote verbetering. En één persoon kan 14 koeien gemakkelijk binnen 1½ uur melken.

Met groten dank voor de hartelijke ontvangst vertrok het gezelschap. Een zeer leerzame en praktische les voor de leerlingen !

Een hyper-modern landbouwbedrijf te Silvolde, De eerste machinale melkwinning in den Achterhoek.

SILVOLDE geniet de eer, de eerste boerderij met machinale melkwinning in de ganse Achterhoek binnen haar muren te hebben. Op de modelboerderij „Hebink” van de heer Th. ten Have is n.l. sedert enige tijd het zeer moderne systeem van melken met de machine in praktijk gebracht en naar de vooruitstrevende ondernemer ons verzekerde, met bijzonder veel succes.

Wij maakten op de fraaie boerderij van de heer ten Have een drietal foto's, die wij hierbij afdrukken, terwijl wij omtrent het „machinaal melken” op deze model-inrichting nog de volgende bijzonderheden laten volgen. [volgt zelfde tekst als boven]

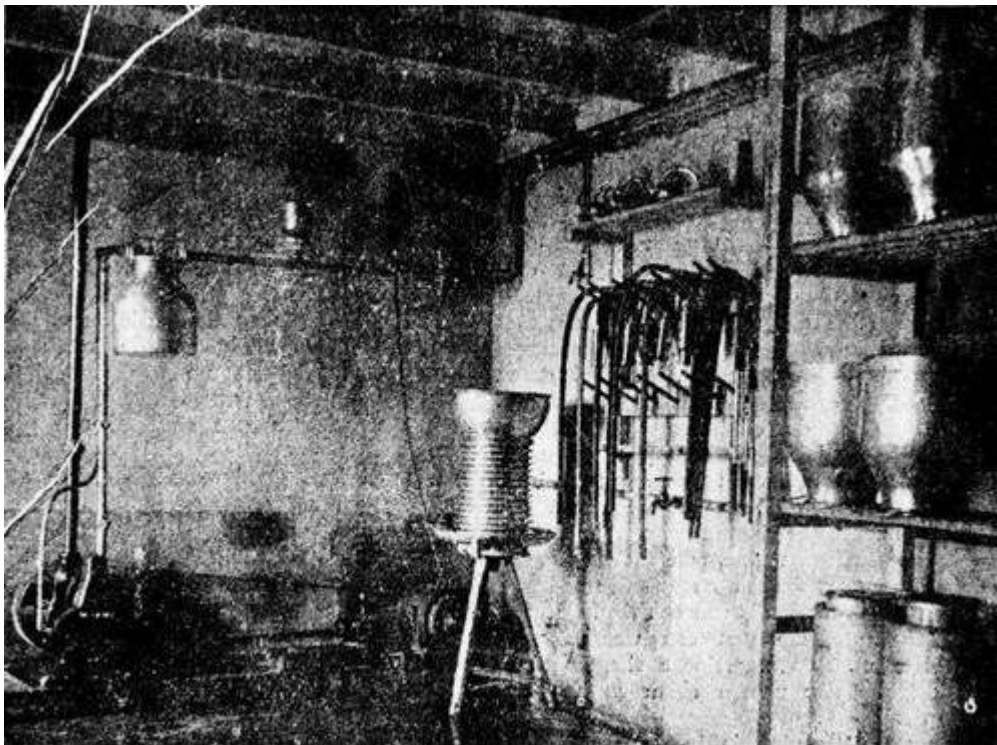
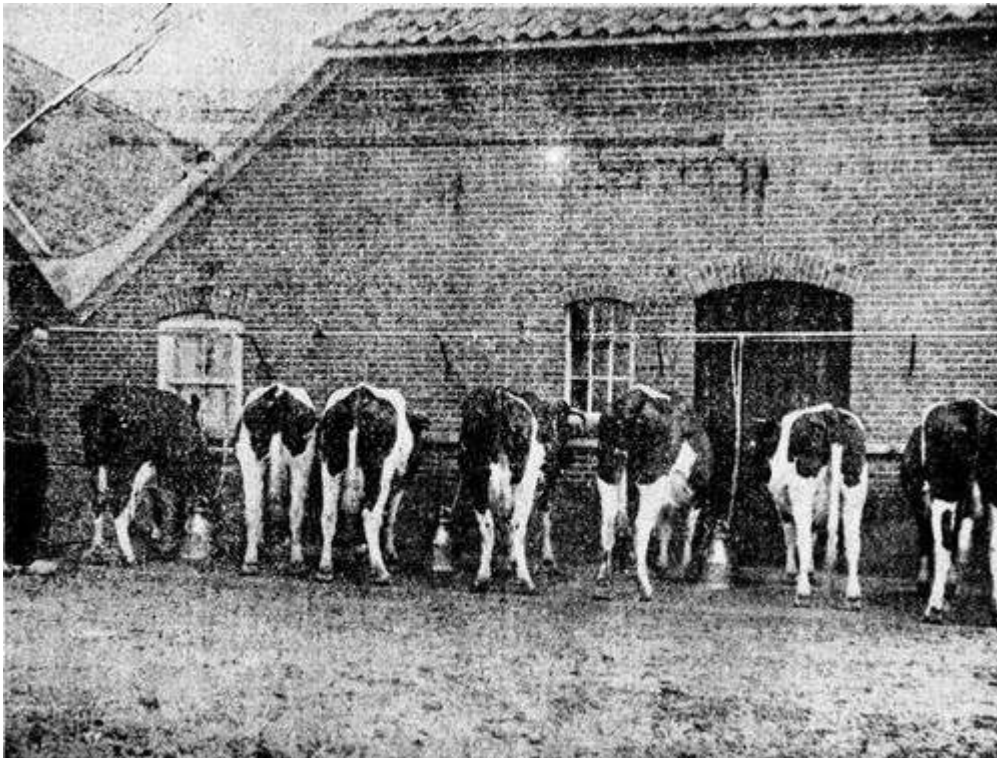

Foto genomen vóór het melken

Tijdens het melken. Een persoon kan 14 koeien gemakkelijk binnen 1½ uur melken. Uit hygiënisch oogpunt dus ook een grote verbetering

Na het melken bij de reiniging, het welk ook machinaal geschied

Ledenvergadering van de Coöp. „De Eendracht”.

SILVOLDE. Aanwezig een kleine honderd man, voorzitter de heer B. Koenders, welke met een hartelijk woord van welkom de vergadering opende.

De notulen werden na voorlezing onveranderd vastgesteld.

Tot leden stembureau werden benoemd de heren A. J. Hammink, B. Vriezlaar (?) en G. J. Jansen.

De stemming had tot uitslag dat met grote meerderheid van stemmen de heer J. G. Schreurs tot Bestuurslid en de heren W. van Hal en W. Doornink resp. ieder voor zijn buurt tot Comm. werden gekozen.

Aftredend waren in bovengevolgde volgorde de heren H. Seinhorst, D. Naafs en J. H. Breukeelaar, die niet direct herkiesbaar waren.

In de Commissie voor nazien van de boeken kwam geen verandering; met het oog op de a.s. statutenwijziging had zulks geen zin.

De vergadering voor statutenwijziging zal zeer waarschijnlijk 15 Dec. plaats vinden.

Uit de mededelingen bleek dat dit jaar weer belangrijk meer melk wordt ontvangen. Werd er in 1925 ruim 6½ miljoen K.G. verwerkt, dit jaar wordt het ruim 7 miljoen. De boterprijzen waren niet bevredigend, maar in verhouding van opbrengsten van andere takken van ons gemengd bedrijf hier van boeren in het algemeen, nog niet het slechtste.

De vooruitzichten zijn in zoverre te beoordelen niet bemoedigend, maar maar juist de laatste jaren het vaak anders uitkwam dan men verwachtte, Wil men hopen dat het nu juist eens mee zal vallen.

Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

Verslag extra ledenverg. Coöp. Zuivelfabriek Silvolde

SILVOLDE. Extra ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek te Silvolde, met het doel de statuten in overeenstemming te brengen met de veranderende wet op Coöp. verenigingen. Volgens de oude statuten moesten daarvoor $\frac{2}{3}$ van de leden, in dit geval 466 aanwezig zijn. Daar er maar 75 present waren, kon de behandeling van het concept niet doorgaan, waarop de vergadering werd gesloten. Direct daarna opening van een tweede vergadering, waarin de Rijksveeteeltconsulent een lezing hield, welke om de belangrijkheid daarvan hieronder zoveel mogelijk in zijn geheel is weergegeven.²

Als gevolg van deze lezing werd zonder stemming het voorstel van Bestuur en Commissarissen, om de bestaande controlevereniging en de nog komende te steunen met f 1,- per afgewerkte melklijst, vlot en gaarne aangenomen.

28 Dec. volgde tweede extra-vergadering voor de statutenwijziging waartoe de aanwezigen met $\frac{3}{4}$ daarvan kon besluiten.

Deze vergadering was zeer druk bezocht, zodat velen zich met een staanplaats moesten verge-

² Niet over genomen. (ZHN.)

noegen, de secretaris van de GOZ., de heer Jonkman, was op verzoek gaarne overgekomen om het concept, mede door hem en o.a. de Raiff. Bank in Utrecht en Eindhoven, samengesteld, nader toe te lichten.

Na een grondige bespreking werd tenslotte het gehele concept zonder stemming aanvaard.

In een tweede vergadering volgde nu de behandeling van het Huishoudelijk Reglement, dat ook zonder stemming werd goedgekeurd.

De dank van de voorzitter, welke weer beleidvol zijn zware taak had volbracht, aan Mr. Jonkman Secr. Zuivelbond, voor de duidelijke uiteenzetting, betreffende de waarde en betekenis van ieder artikel in het bijzonder was zeer op zijn plaats.

Bij de rondvraag deelde de directeur mee dat binnenkort een circulaire de leden zal bereiken inzake bevordering van oprichten van contróleverenigingen en dan naar aanleiding van de daarop ingekomen antwoorden in de verschillende buurten van het werkgebied, vergadering zal worden gehouden.

Daarna sloot de voorzitter met dank aan alle leden deze zo belangrijke en succesvolle vergadering.

1927

De Graafschap Bode 1927-01-04

Verslag Lezing Rijksveeteeltconsulent De Jong Het grote nut van controleverenigingen

SILVOLDE. - Lezing van den heer De Jong, Rijksveeteeltconsulent te Arnhem, op 13 December 1926, in de zaal van de heer Derksen te Silvolde.

Onderwerp: *'Het grote nut van controleverenigingen'*

Spr. begint met de vraag: „Met welk doel wordt het melkvee gehouden ?”

Het antwoord is: „Om voeder zo voordelig mogelijk in melk om te zetten van een goede kwaliteit”.

Nu is er echter nog een heel verschil in, hoe dat geschiedt, want lang niet elke koe heeft bij dezelfde hoeveelheid voeder evenveel melk. Geen enkele koe is echter in staat, al het voer dat ze ontvangt, in melk om te zetten. Een deel hebben ze voor zichzelf nodig als onderhoudsvoer, tot instandhouding van ademhaling, bloedsomloop, lichaamstemperatuur, enz. De rest kan omgezet worden in melk.

Nu hebben koeien evenals mensen verschillende eigenschappen. Zo vindt men zelfs in eenzelfde stal koeien, waarvan de een 2 maal zoveel melk geeft als de andere. Een koe die weinig melk geeft, heeft evenveel onderhoudsvoer nodig als een, die veel geeft, dus produceert de laatste voordeliger. Nu is het wel mooi dit te weten, maar als het verschil in de praktijk niet te merken is, dan heeft het weinig waarde. Daarom wil spreker zijn gezegde met cijfers staven.

Hij neemt daartoe 4 koeien, No. 1 met een melkgift van 5 Lt. per dag. No. 2 met 10 Lt. per dag. No. 3 met 15 Lt. per dag en No. 4 met 20 Lt. per dag.

Nu moest volgens berekening naar dezelfde maatstaf, No. 1 gemiddeld per dag voor $f1,15$ aan voeder hebben, No. 2 voor $f1,40$, No. 3 voor $f1,57\frac{1}{2}$, en No. 4 voor $f1,70$. Naarmate de melkgift dus stijgt, nemen ook de voederkosten toe. Om nu te weten welke koe het voordeligt is, moeten de voederkosten per Lt, omgerekend worden.

Voor No. 1 wordt dit bij berekening $f0,23$ per Lt., voor No. 2 $f0,14$, voor No. 3 $f0,10$ en voor No. 4 $f0,08\frac{1}{2}$.

We zien dus, dat bij toename van de melkproductie de voederkosten dalen, terwijl het verschil tussen 1 en 2 veel groter is dan tussen 3 en 4. Dit komt, omdat het onderhoudsvoer over steeds meer Lt. verdeeld wordt.

Nu wordt er vaak gezegd, dat controle slechts is voor grote boeren, maar dit is een verkeerde redenering. Men denkt daarbij slechts aan meerdere opbrengst van fokvee, dat een boer te verkopen leeft. Indien men echter allen met dat doel controleert, dan loopt het in vele gevallen op een mislukking uit. Men moet meer rekening houden met de dagelijkse opbrengst. Men kan dan een koe, waarvan blijkt, dat ze niet genoeg opbrengst afschaffen en slechts met het goede vee doorfokken; daarbij moet men er dan tevens rekening mee houden, dat men slechts fokt met stieren, waarvan uit productiestaten blijkt, dat ze van goede dieren afstammen.

Spreker geeft verder nog enige cijfers van de Coöp. Zuivelfabriek te Lonneker-Enschede. Men vergelijkt daar de opbrengsten van de koeien van 20 boeren met hoogste en laagste opbrengst.

In 1920 was dit: 1. Hoogste opbrengst 4098 K.G. per koe en per jaar gemiddeld. 2. Laagste opbrengst 1506⁵ K.G. per koe en per jaar gemiddeld.

De opbrengsten per 100 K.G. waren respectievelijk *f* 15,73 en *f* 14,82 per 100 K.G. Daaruit blijkt, dat de eerste groep ook een hoger vetgehalte had dan No. 2.

In 1921 waren deze cijfers voor groep 1 respectievelijk 4184 K.G. *f* 15,55 per 100 K.G., totale opbrengst per koe en per jaar *f* 650,61, gemidd. Vet 3,46 pct.

Groep 2, 1616 K.G., *f* 14,28 per 100 K.G., totale opbrengst *f* 230,76 K.G. per koe en per jaar, gemidd, vet 3.02 pct. Het gemidd. vet over de hele fabriek was in dit jaar 3,35 pct. De gemidd. opbrengst per koe van deze groepen was *f* 445,-.

We zien dus, dat die hoogste groep *f* 200,- boven het gemidd. komt, terwijl de laagste groep er *f* 200,- onder blijft.

De meerdere opbrengst van *f* 400,-, die de eerste groep heeft, is echter geen zuivere winst, want ook de voederrekeningen zullen hoger zijn.

Bij de eerste groep geeft een koe per dag gemiddeld ruim 13 Lt. per dag; bij de tweede groep slechts ongeveer 5 Lt. Vergelijken we dit met de vroeger genoemde cijfers, dan zien we, dat er ook veel verschil in voederkosten is.

Ofschoon de voederrekeningen in het eerste geval ruim 2 maal zo hoog zijn als in het tweede, is toch de zuivere opbrengst nog 2½ maal zoo groot. We zien dus, dat een boer met slecht vee ook een slecht inkomen heeft, terwijl bij een boer met goed vee het omgekeerde het geval zal zijn in normale omstandigheden. Een boer is in de regel echter te zuinig om tot controle over te gaan, omdat het te veel geld kost.

Zo zal volgens spreker een boer met 15 koeien en 1 knecht wel zijn knecht controleren, maar niet zijn koeien, ofschoon die koeien hem veel meer schade kunnen berokkenen.

Dat er nog zo weinig aan melk-controle wordt gedaan, komt, omdat het voordeel, dat uit controle voortkomt, slechts langzaam en ongemerkt binnenkomt. Spreker noemt daarbij nog enige cijfers van de fokvereniging te Harreveld, waaruit blijkt, dat de opbrengst per koe in de slechtste jaren nog zoveel vooruitgegaan was, dat het voordeel per jaar plm. *f* 1400,- bedroeg.

In Silvolde was in 6 jaren tijds nog grotere verbetering bereikt. Er zijn echter nog steeds te weinig boeren bij de controle. In Gelderland is dit slechts met 7 van de 100 het geval. Een boer zal slechts tot nieuwe maatregelen overgaan, als het voordeel daarvan duidelijk gebleken is. Dit is met controle het geval. In 1900 is het het eerst opgekomen. In 1920 werden 3692 koeien gecontroleerd en in 1926 was dit getal reeds gestegen tot 9300.

Over de eerste 4000 was dus 20 jaar verlopen, terwijl de volgende 4000 binnen 5 jaar bereikt was. Indien controle niet goed was, dan was ze reeds lang uitgestorven, inplaats van zo sterk toe te nemen.

Het voordeel van controle blijkt het best uit vergelijking tussen Gelderland en Friesland. In Friesland worden van elke 100 koeien 60 gecontroleerd. Het gemiddelde vetgehalte was in Gelderland, volgens berekening van Prof. van den Burg, in 1922 3,129 pct. In Friesland was dat 3.3309 pct., dus 0,18 pct. meer. De Coöp. Zuivelfabrieken hebben in het vorige jaar in Gelderland plm. 225.000.000 K.G. melk verwerkt. Indien het vetgehalte gelijk had gestaan met Friesland, dan zot zou dit een meerdere opbrengst aan boter gegeven hebben van 450.000 K.G., of wel van 1 miljoen gld.

Voorwaar een mooi bedrag, dat met doorvoering van de controle wel te achterhalen zou zijn. Spreker besloot zijn leerrijke rede dan ook met de controle bij alle aanwezigen ten zeerste aan

te bevelen, daar dit slechts de welvaart van de boer bevorderen kan.

De Graafschap Bode 1927-12-02

Coöp. Zuivelfabriek „de Eendracht“.

SILVOLDE. 29 Nov. Ledenvergadering van de Coöp Zuivelfabriek „De Eendracht“ in 't café v.d. Wed. Wensink. Voorzitter is de heer G. J. Bongers, wegens ongesteldheid van de heer B. Koenders.

De heer Bongers heet de aanwezigen hartelijk welkom, uit de wens dat de voorz spoedig weer hersteld mag zijn en opent de vergadering. De daarna voorgelezen zeer uitgebreide notulen worden onveranderd vastgesteld.

Tot bestuurslid werd gekozen, vac. G. J. Bongers; de heer B. J. Welling; tot Commissaris vac. M. W. Kroets, de heer Wentink; vac. E. Poodt, Th. A. M. Aleven en in de vac J. G. Schreurs, de heer W. Seinhorst.

De aftred. waren niet herkiesbaar.

Uit de mededelingen bleek dat de melkaanvoer, zeker tengevolge van de natte zomer, iets kleiner was geweest dan de eerste 9 mnd. van 1926.

De kwaliteit der boter was bevredigend geweest, althans de uitslag der keuringen gaf redenen tot tevredenheid; niet te min het kan beter. Aan de fabriek houdt men daar rekening mee, maar ook de leden moeten daartoe meewerken, door steeds de morgenmelk direct mee te geven, de melk zindelijk te behandelen en vlug en diep af te koelen.

In het voorjaar zal weer melkcursus gegeven worden, welke sterk wordt aanbevolen. Niet alleen de heer Leo Poodt, welke al jaren verdienstelijk cursussen gaf, maar ook de heer Nuitink

Jr. te Oosselt verwierf daarvoor de bekwaamheid welke ook dit voorjaar beschikbaar is.

Mooie koelinstallaties, om de melk vlug, doeltreffend en niet duur in aanschaffing, zijn te bezichtigen bij de leden J. G. Schreurs; E. Poodt en G. Huitink te Oosselt, terwijl meerderen reeds in onderhandeling daarvoor zijn.

Bij de rondvraag vroeg het lid J. Th. Kip te Ulft medewerking om te komen tot een controlevereniging daar in de buurt; hetwelk hem gaarne werd toegezegd. In verband daarmee werd medegedeeld dat contróle op het melkvee gelukkig steeds meer sympathie vond, dat al bijna 900 koeien werden gecontroleerd. Van de acht controleurs waren vier geslaagd op het Prov. controleursexamen met de aantekening „met veel vrucht.”

De andere vier zullen binnenkort de cursus volgen. Aan de Besturen der contróleverenigingen wordt verzocht waardering te hebben voor hun ijverige accurate controleurs.

De heer J. H. te Grootenhuis, Lichtenberg en B. H. te Grootenhuis houden een betoog dat het melkverkopen voordeliger moet zijn, vooral afgelopen zomer was het te laag. Vooral van Bestuurszijde wordt duidelijk gemaakt dat er steeds voor gewaakt wordt, dat de fabriek geen schade van de verkoop heeft, maar altijd iets voordeel.

Wanneer men echter onnodig veel daarop zou willen verdienen dan zou zeer waarschijnlijk het particulier initiatief op dat gebied nog uitgebreid worden, zodat het aanvankelijke voordeel later weer verandert in schade, door de dan meerdere concurrentie.

Evenwel is voor een veertien dagen in overleg met omliggende fabrieken besloten om per 1 Dec. op 14 cent te gaan.

Wanneer evenwel de zuivelwaarde van de melk in verband met prijs en productie zakt of omhoog gaat, zal de directie daar rekening mee moeten houden, wat ook niet anders dan billijk is.

De vergadering geeft door instemming te kennen de houding van Bestuur en dir. ook in deze te begrijpen en te waarderen.

De vergadering werd met dank voor het aangename verloop thans gesloten.

1928

De Graafschap Bode 1928-02-03

Bijeenkomst met lezing, doel oprichting Controlevereniging.

SILVOLDE / ULFT.- Op j.l. Woensdagavond waren de Uiftse leden en die uit de naaste omgeving van de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Silvolde in café Konning alhier uitgenodigd tot het bijwonen ener vergadering, waar als spreker zou optreden de WelEd. heer Koomen, uit Zutphen, hoofdcontroleur van de Rundveecommissie.

Het doel van deze bijeenkomst was, te komen tot de oprichting van een Controlevereniging voor melkonderzoek.

De heer Miedema, directeur der Zuivelfabriek te Silvolde lichtte in zijn openingswoord een en ander nader toe.

Vervolgens werd het woord gegeven aan de heer Koomen, die zijn betoog begon met te zeggen, dat de tijden van veehouders tegenwoordig minder gunstig zijn. Spreker wijdt dan uit over de melkcontrole om de 14 dagen, die veel vruchten afwerpt. Friesland geeft hierin een goed voorbeeld, daar 70 % van het aantal koeien gecontroleerd worden, terwijl Gelderland het niet verder haalt dan 12 à 13 % Dat de productie tengevolge van de melkcontrôle sterk toeneemt geeft spreker met voorbeelden aan en noemt op de eerste plaats Ruurlo en daarna Silvolde, waar reeds jaren een fokvereniging bestaat.

Deze laatste maakt met de controlevereniging dit verschil, dat bij de fokvereniging behalve vrouwelijke ook mannelijke dieren worden gecontroleerd. Uit het volgende voorbeeld valt te constateren de vooruitgang van Silvolde. In 1919 bleek van 93 koeien de gemiddelde opbrengst 3512 K.g. te bedragen met een vetgehalte van 3,08 %, terwijl in 1925 de controle van 117 koeien resp. was 4259 K.g. en 3,35 vetgehalte. Spr. wijst nog op Ruurlo waar een stijging kwam van 3,05 tot 3,36 %, te danken aan de goede contróle.

Niet alleen een goede koe, doch ook de stier telt mee, aldus spreker en is dus wel hoofdzaak de afstamming van de stier na te gaan.

Spreker wijst vervolgens op de stamboekhouding, waar een register wordt aangehouden voor koeien, stieren en nakomelingen Een kunstmatig opgevoerde melklijst is zeker af te keuren, wanneer b.v. de halve melk, als voeder wordt teruggegeven. Spreker feliciteert Ulft, dat zij haar geregelde fokveedag houdt en spoort hij de Uiftse veehouders aan ook met hun koeien daar te verschijnen. Na deze kernachtige en zeer bevattelijke rede van de heer Koomen volgde een daverend applaus.

De heer Miedema dankte de spreker voor zijn leerrijke toespraak en werden nog nader onderling de belangen besproken. Al de aanwezige leden kunnen zich verenigen met de 14-daagse melkcontróle, waarvan de kosten pl.m. f 5.- per koe en per jaar bedragen, waarvan dan de Coöperatieve Zuivelfabriek te Silvolde f 1.-- per koe en per jaar subsidie verleent.

Tot nadere bespreking en tot het kiezen van een bestuur, wanneer ook nog nieuwe leden worden aangenomen, wordt op Woensdag 8 Februari a.s. 's avonds om 7 uur in café Thijssen (Smithuis) een tweede vergadering gehouden.

1929

De Graafschap Bode 1929-06-04

Verslag extra vergadering CZ. „De Eendracht” Silvolde Uitbreiding met poederinstallatie

SILVOLDE. De Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” alhier hield een extra ledenvergadering in de zaal van de Heer Jos Derksen. De vergadering was flink bezocht. De voorzitter opende met een woord van welkom, vooral voor de Heer **Jonkman**, secr. van den GOZ. welke de toelichting zou geven op de aanleidende oorzaak van deze extra vergadering n.l. een nieuwe afdeling aan onze fabriek om aan de drang der leden, om ondermelk af te staan, te kunnen voldoen,

In een uitvoerige duidelijke uitzetting gaf Mr. J. te kennen dat voor onze vereniging gelijk elders ook veel voorkomt, de tijd gekomen is om op een of andere manier ook ondermelk aan de fabriek te verwerken. De praktijk leert dat het gewoonlijk niet bij één afdeling blijft. Zij die met kaasmaken beginnen, zetten er al gauw een poederafdeling bij en zij die eerst met poederen beginnen, een kaasafdeling.

Waar men hier over het algemeen nogal hoog bij de ondermelk opziet en vroeger verwend met hoge prijzen daarvoor verkregen in het Buitenland acht hij om te beginnen een poederafdeling het verstandigste en dergelijke installatie leent zich beter voor bescheiden begin en kan later naar behoefte gemakkelijk uitgebreid worden.

Hierop volgde een geanimeerde bespreking terwijl eventuele vragen naar genoegen werden beantwoord, zodat bij acclamatie besloten werd een poederinstallatie aan te schaffen, terwijl het daarvoor benodigde crediet welwillend zonder tegen werd toegestaan.

De Gelderlander 1929-08-14

AANBESTEDING

Op **Dinsdag 3 Sept.** zal namens het Bestuur van de Coöp. **Zuivelfabriek „De Eendracht”** te Silvolde

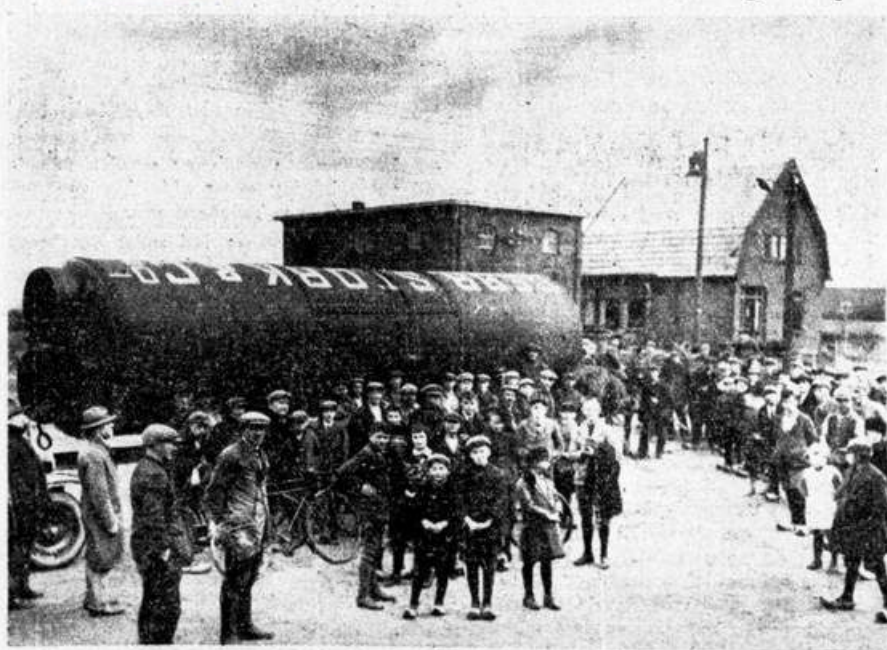
WORDEN AANBESTEED :
het **BOUWEN** van een poederlokaal, berging en garage.

Bestek en teekening vanaf Zaterdag 24 Aug. verkrijgbaar a f 7.50 (rest. 4.—) lichtdrukkerij HIDDINK, Arnhem.

De Architect B.N.A.,
G. FEENSTRA,
269 Arnhem

de Graafschap Bode 1929-12-13

Een **stoomketel** van 48000 kilo naar Silvolde gesleept.

— Donderdag j.l. werd de groote ketel, bestemd voor de Zuivelfabr. „De Eendracht” alhier, van het station te Terborg afgehaald. Tusschen T. en S. zakte een der raderen van den wagen waarop de ketel rustte in den 'weg, doch onder deskundige leiding wist men spoedig deze moeilijkheid te overwinnen. Een en ander had bijzonder veel bekijks. Het was trouwens ook een prachtig gezicht te zien hoe de vijf paarden van de firma Kemperman alhier met het zware vetbikel onze plaats binnen kwam.

1930

De Graafschap Bode 1930-01-10

Gegevens uit Jr.-verslag Coöp. Zuivelfabriek Silvolde in 1929.

SILVOLDE. - over 1929 had de Coöp. Zuivelfabriek de navolgende aanvoeren aan melk en betalingen daarvoor:

Jan. aangevoerd	503.047 kg. melk,	gem. f 8.36 per 100 kg.;
Febr. aangevoerd	502.252 kg. melk,	gem. f 8.35 per 100 kg.;
Maart aangevoerd	646.164 kg. melk,	gem. f 6.61 per 100 kg.;
April aangevoerd	721.464 kg. melk,	gem. f 6.11 per 100 kg.;
Mei aangevoerd	768.822 kg. melk,	gem. f 6.20 per 100 kg.;
Juni aangevoerd	785.169 kg. melk,	gem. f 6.01 per 100 kg.;
Juli aangevoerd	696.704 kg. melk,	gem. f 6.33 per 100 kg.;
Aug. aangevoerd	582.743 kg. melk,	gem. f 6.86 per 100 kg.;
Sept. aangevoerd	460.615 kg. melk,	gem. f 8.19 per 100 kg.;
Oct. aangevoerd	427.527 kg. melk,	gem. f 8.77 per 100 kg.;
Nov. aangevoerd	444.884 kg. melk,	gem. f 8.07 per 100 kg.;
Dec. aangevoerd	<u>465.418 kg.</u> melk,	<u>gem. f 7.50 per 100 kg.</u>
Totale aanvoer	7.004.809 kg. melk.	gem. f 7,08 per 100 kg netto

Waar gemiddeld netto betaald per 100 kg. f 7.08. 357.972 Liter ondermelk werd teruggekocht van de leden, waarvoor bijna 2 cent per liter werd vergoed.

Voor de 76.791 Liter teruggekochte karnemelk werd 4 ct. vergoed.

Het teruggegeven %tage ondermelk en karnemelk was op 4 %na normaal.

De kwaliteit van de boter was bevredigend, op de keuring daarvoor werd voor het gemidd. verkregen resultaat lopende over 53 keuringen, de hoogste premie verkregen, welke daarvoor door Nat. Zuivelverkoopcentrale te Amsterdam werd beschikbaar gesteld.

De Graafschap Bode 1930-01-31

SINDEREN.

— Dinsdagavond had in café Huls alhier een vergadering plaats van leden der controlevereniging alhier, tevens leveranciers aan de Coöp. **Zuivelfabriek** te Silvolde. Op 2 na waren alle leden tegenwoordig. Besloten werd het boekjaar, dat tot heden liep van April tot April, met het kalenderjaar gelijk te maken. Hierna werd de betaling vastgesteld over de afgelopen 9 maand. Deze bedraagt voor controle 1 maal per maand 90 cent, voor 2 maal per maand f 1.30 per koe. De secretaris, de heer Joh. Wossink, welke aan de beurt van aftreden was, werd bij acclamatie herkozen. Nadat gelegenheid was gegeven den omslag te betalen, werd de vergadering gesloten.

Verslag Jaarvergadering Zuivelfabriek *De Eendracht*

SILVOLDE. - Op de jaarvergadering van onze Coöp. Zuivelfabriek „*De Eendracht*” alhier waren een kleine honderd leden aanwezig.

Uit het verslag over het boekjaar 1929 ontlene wij het volgende:

In 1929 was aangevoerd **7.004.809 K.G. melk**, waarvoor netto gemiddeld uitgekeerd **f 7.08** per 100 K.G.

De gemiddeld gemaakte boterprijs was netto f 2.07 per K.G.

Dubieuze posten of stroppen kwamen niet voor. De kwaliteit van de boter was gedurende het jaar van dien aard, dat een premie van f 50 was behaald voor de veel verkregen 1ste klas op grond van wekelijkse keuringen.

Gedurende het boekjaar waren veel nieuwe machines aangeschaft, welke in hoofdzaak uit de reserve waren betaald.

Het voordelig saldo, groot f 11.060½ werd gereserveerd en zal besteed worden voor eventuele vernieuwingen.

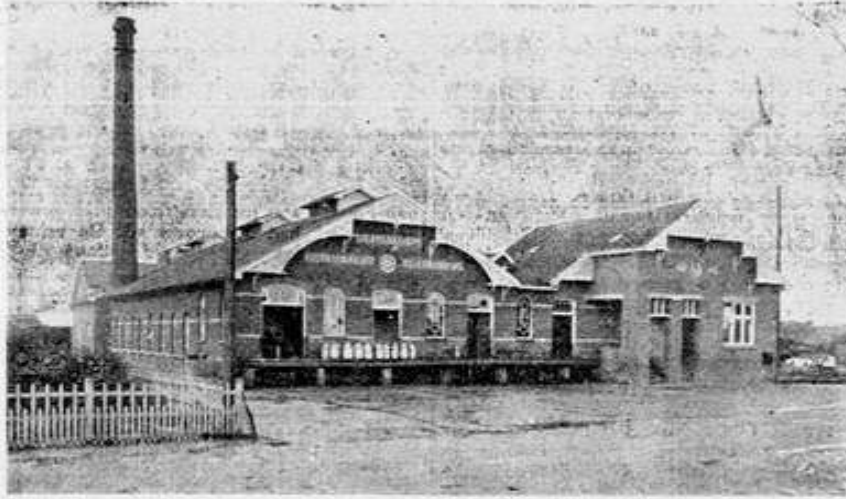
De nieuwe afdeling nadert de voltooiing, terwijl ook de meeste machines geplaatst zijn: de besprekingen dienaangaande genoot grote belangstelling. In dit voorjaar zal wederom bij genoegzame deelname een melkcursus gehouden worden, welke wordt aanbevolen.

De 9 monsternemers van de controleverenigingen in ons werkgebied zullen dezer dagen de runderhorzelbestrijding weer ter hand nemen, de medewerking der Leden wordt hierin verzocht en verwacht. De fabriek draagt de kosten daarvan.

Om de zuiverheid der melk vlug te constateren en afdrukken daarvan te nemen is een nieuw toestel in gebruik, wat het nieuwste op dat gebied is. De bekende wattenfilter, aan de fabriek verkrijgbaar, wordt mede in verband met reine melkwinning sterk aanbevolen; terwijl dringend wordt verzocht om betere en snellere afkoeling der melk, onmiddellijk na het melken.

Coöperatieve Zuivelfabriek „De Eendracht” te Silvolde.

Bereiding van kaas. en Melkpoeder in onze Graafschap.

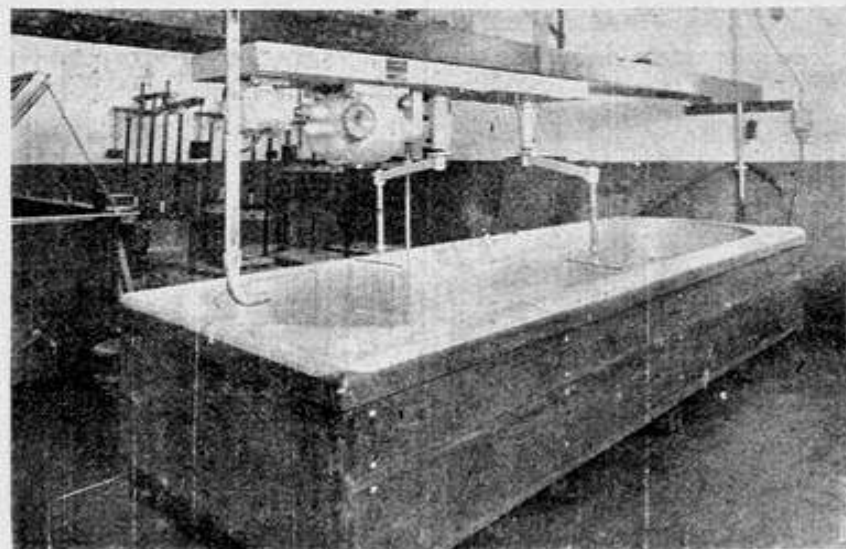
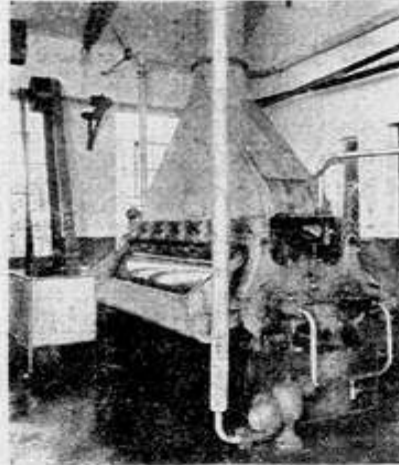

1) De bereiding van kaas en melkpoeder heeft in onze Graafschap zijn intrede gedaan! De coöperat. zuivelfabriek „De Eendracht” te Silvolde is n.l. door verbouwing uitgebreid en bereidt sinds korten tijd ook kaas en melkpoeder als eerste fabriek op dit gebied in den Achterhoek. Hierboven een foto van het gebouw, waar heden de officiële opening van het nieuwe fabrieksgedeelte plaats vindt.

2) De installatie voor machinale kaasbereiding te Silvolde. De fabriek is gerechtigd tot het voeren van het Rijkskansmerk en bereidt alle soorten Goudsche kaas van volvette tot 20 +.

3) Hier zien we het kolossale toestel, waarin het melkpoeder wordt bereid. Ook dit gebeurt geheel machinaal. De melk komt er van boven in 'en onder in de bak verzamelt zich de geheel gedroogde melk in den vorm van een poeder, het melkpoeder.

Beide nieuwe producten van „De Eendracht” te Silvolde vinden, evenals de boter van deze fabriek, vlot afzet door hun goede kwaliteit.

Het zilveren jubileum Zuivelfabriek 'De Eendracht' te Silvolde De herdenkingsmaaltijd in hotel Kaak.

SILVOLDE. Het was dezer dagen (enige foto's in ons blad hebben reeds de aandacht op het vermeldenswaardige feit gevestigd) 25 Jaar geleden, dat de coöp. vereniging tot exploitatie van de zuivelfabriek te Silvolde werd opgericht. Dit zilveren jubileum viel samen met een vrij belangrijke uitbreiding van de fabriek, welke met installaties voor de kaas- en melkpoederfabricatie is verrijkt. Voor een eenvoudige, feestelijke herdenking was derhalve alle aanleiding en Dinsdag jl. heeft deze in hotel Kaak dan ook plaats gehad.

Niet alleen in tegenwoordigheid van verschillende plaatselijke autoriteiten, doch daarnaast waren ook verschillende vooraanstaande mannen uit de Nederlandse zuivelwereld aanwezig. Onder de heren, die zich om 10 uur aan een koffietafel in hotel Kaak verenigden, bevonden zich o.a. Jhr. W. van Schuylenburg van Wisch, burgemeester, S. J. Karsten, prof. B. v.d. Burg, hoogleraar te Wageningen; P. Lettinga, secretaris N.C.Z.; ir. R. C. Jonkman secretaris van de Zuivelbond Gelderland-Overijssel; A. Hylkema, Rijkszuivelconsulent in deze provincie; P. Miedema, land- en tuinbouwleeraar te Hilversum; besturen en directeuren der zuivelfabrieken te Doetinchem, Zeddam, Gendringen en St. Anthonis (N.-Br.) en verschillende andere directeuren. Enige oud-bestuursleden en mede-oprichters van de „Eendracht” ontbraken natuurlijk evenmin.

Een aardige gedachte was het om de twee pioniers J. Th. Gerritsen en G. J. Bongers, beiden bovendien oud-voorzitter der vereniging, op deze dag het erelidmaatschap aan te bieden, welke onderscheiding dankbaar aanvaard werd. Als blijk van waardering voor hetgeen hij en zijn vader in 't belang van de vereniging hebben verricht, werd verder Jhr. van Schuylenburg van Wisch tot beschermheer van „de Eendracht” benoemd. Jhr. van Schuylenburg Sr. toch is het geweest, die voor 25 jaar geheel gratis het terrein, waarop de fabriek is verzezen, voor dit doel heeft afgestaan en die daarmee derhalve een belangrijke stoot heeft gegeven tot verwezenlijking van de reeds lang gekoesterde plannen.

Nadat Dinsdag de genodigden het fabriekscomplex en de nieuwe aanwinsten hadden bezzichtigd, gaf aan de lunch de voorzitter, de heer **Schreurs**, een overzicht van hetgeen de zuivelfabriek in de afgelopen kwarteeuw zoal had doorgemaakt. De tegenwoordige directeur, de heer **Miedema**, ging hierop dieper in en wees er speciaal op, dat vroeger de boeren er niet toe te bewegen waren, de na de boterbereiding overblijvende grondstoffen, t.w. ondermelk en karnemelk, af te staan. Langzamerhand, vooral in de na-oorlogsjaren, werd daartegen echter dwingend opgetreden. En de resultaten bleken tenslotte zo gunstig te zijn, de verwerking zo goed en de afzet zo lonend, dat het niet lang duurde of ook zonder dwingende bepalingen waren de leveranciers tot het beschikbaar stellen van de nevenproducten bereid. En zulks te gereder, toen Duitsland de grenzen voor de melkinvoer naar het Ruhrgebied sloot en ook elders de meldnood en daarmee de afzet van de volle melk, afnam. Deze omstandigheden hebben in sterke mate toe meegewerkt dat thans de installaties voor de kaas- en melkpoederbereiding aangeschaft en in werking konden worden gesteld.

De heer Miedema vestigde er verder nog de aandacht op, dat 5 Mei j.l. de statuten der vereniging 25 jaar oud waren, dat 31 December a.s. het 25ste boekjaar afloopt en dat in verband

daarmee op de November-vergadering met de leden overleg gepleegd zal worden betreffende een te houden ledendag.

Spr. richtte waarderende woorden, in 't bijzonder tot **prof. v. d. Burg** die als oud-zuivelconsulent in de provincie Gelderland vooral heeft geijverd voor een verbeterde melkwinning, welk werk zijn opvolger, de heer Hylkema, heeft voortgezet en uitgebouwd.

De burgemeester, de heer Karsten, dankte spr. voor zijn voortdurende belangstelling voor Landbouw en veeteelt in de gemeente en eveneens voor zijn zorg voor de wegen, een groot boerenbelang, al zijn er nog wet zandwegen, die om verharding roepen.

Prof. v.d. Burg zei, heel gaarne gevolg aan de uitnodiging tot bijwoning van deze herdenking te hebben gegeven. Spr. behoudt nog steeds aangename herinneringen aan de Achterhoek, en aan Silvolde in 't bijzonder, en roemde de wijze waarop de fabriek zich ook nu weer aan de eisen des tijds heeft aangepast.

Burgemeester Karsten gewaagde in een vlotte speech van zijn waardering voor het werk van „de Eendracht” en verzekerde, dat de boerenbelangen en het wegvraagstuk ook verder zijn onverdeelde aandacht zouden hebben.

Jhr. van Schuylenburg sprak een kernachtig woord, waarin hij dank bracht voor de hem verleende onderscheiding, doch tevens als zijn mening te kennen gaf, dat „de Eendracht” wel heeft getoond, geen „beschermheer” in de letterlijke zin des woords nodig te hebben. Liever zou spr. zich dan ook als *medewerker* beschouwen.

De heren Hylkema, Jonkman en Lettinga hadden eveneens woorden van hulde voor hetgeen „de Eendracht” in de kwarteeuw van haar bestaan staan heeft gepresteerd en uitten bij hun gelukwensen de beste wensen voor de toekomst.

De secretaris der jubilerende vereniging, de de heer G. B. Verheyen, vertelde op de hem eigen gemakkelijke en humoristische wijze diverse interessante voorvallen uit de levensloop der fabriek, waarna de heer H. D. Muller, de voorzitter van de fabriek te Doetinchem, die tevens de gevoelens der andere zusterfabrieken vertolkte, schetste de moeilijke tijdsomstandigheden, doch raadde aan moed te houden daar de toestand minder zorgvol is dan hij meestentijds wordt voorgesteld. Spr. prees de wijze, waarop „de Eendracht” tracht zich op te werken, n.l. door niet meer alles op één kaart zetten, doch naast de boter-, ook de kaas- en melkpoederbereiding als bestaansfactoren te doen gelden.

Namens de aanwezige directeuren sprak tenslotte nog de heer R. Witteveen uit Denekamp, die memoreerde hoe hij hier zijn opleiding had genoten en zijn beste wensen bij die der anderen voegde.

De maaltijd, die een zeer gezellig karakter droeg, zal er zeker toe hebben bijgedragen, het saamhorigheidsgevoel en de organisatiegedachte onder de leden van de „Eendracht” te versterken.

Alles bijeen was het een zeer geslaagde, dag, die als zodanig zeker zijn gunstige uitwerking op de goede gang van zaken van de *Silvoldsche* zuivelfabriek niet zal missen.

--- 1931 wordt de spoeling aan onze Zuivelfabriek voor een middelde prijs van *f* 1,44 per 100 door een 19-tal leden – bij inschrijving – afgenomen, het vorig jaar was de gemiddelde prijs *f* 1.60 per 100.

De Graafschap Bode 1930-12-12

DINXPERLO.

— Zooals men weet is men aan de boterfabriek te **Silvolde** en Varsseveld met de kaasbereiding begonnen. Ook aan de **boterfabriek** alhier wil men nu de gelegenheid geven om de leden der fabriek van kaas te voorzien.

Jubileum Coöp. Zuivelfabriek „*De Eendracht*”, Silvolde.

Op 14 oktober 1930 herdacht het Bestuur van de fabriek te Silvolde met een groep van genodigden, het 25-jarig bestaan der fabriek, terwijl tevens de beide nieuwe afdelingen, n.l. voor kaasbereiding en voor poederbereiding, officieel in gebruik werden genomen. De herdenking met de leden volgt later nog.

De geschiedenis van de oprichting was ook hier, als op zovele andere plaatsen. Veel bezwaren, veel moeilijkheden, maar gelukkig ook een kleine groep standvastigen, die de weg welke moest worden gevolgd, scherp voor zich zag, en die niet van wijken wilde weten. Het gaf zeker tot voldoening aanleiding, dat enkelen van hen die destijds in de voorste rij stonden, ook thans nog aanwezig konden zijn, temeer, waar zij van de opgewektheid, waarmede zij destijds den strijd hebben aangebonden, nog niets verloren bleken te hebben. Er is, zonder enigen twijfel, succes gevolgd.

Thans is „*De Eendracht*” een bloeiende vereniging met ongeveer 650 leden, die ongeveer 2200 koeien melken. De totale melkaanvoer bedraagt ongeveer 7 miljoen kg.

Vanaf den beginne is het streven geweest - een streven dat in deze vereniging op een merkwaardig zuivere wijze bewaard is gebleven - om uitsluitend door samenwerking tot een resultaat te komen. Staat men voor het geval, dat in een of ander opzicht een besluit moet worden genomen, dan laat men het niet op een stemming aankomen, maar men probeert door bespreking zover te komen, dat de leden ten volle het nut van de te nemen besluiten inzien.

Dat op een dergelijke basis in een coöp. vereniging veel nuttig werk kan worden gedaan, staat zonder enigen twijfel vast. De fabriek te Silvolde was een van de allereerste, die haar aandacht wijdde aan maatregelen ter verbetering van de melkwinning - eerst door de melkwedstrijden en later door de melkcursussen - en een zeer belangrijk punt is steeds mede geweest de melkcontrôle.

Dat men tot verwerking van de ondermelk is overgegaan - hierbij de leden zoveel mogelijk vrij latende in het kwantum dat zij wensen af te staan - heeft een bepaalde aanleiding. In de oorlogsjaren moest consumptiemelk geleverd worden naar de grote steden. Daarna bleek er voor de volle melk een goed afzetgebied te zijn in de industrie-centra aan de andere kant van de grens en ook de ondermelk kon op gunstige voorwaarden aan margarinefabrieken in Duitsland worden verkocht.

Hoewel de varkensstapel in de omgeving van Silvolde niet onbetekenend is, waren dus de leden al sedert jaren gewoon om een gedeelte van de ondermelk aan de fabriek te laten. Daar de leden er op gesteld bleken te zijn om deze toestand te handhaven, werd tot ondermelkverwerking overgegaan. De beide afdelingen zijn volgens de nieuwste eisen, maar niettemin bescheiden, opgezet. Zo dat nodig mocht blijken, is echter in beide richtingen uitbreiding mogelijk.

De periode die thans is aangebroken, zal, naar het zich laat aanzien, voor de zuivelbereiders niet gemakkelijk zijn. Het stemt daarom tot voldoening dat nu zoals door „*De Eendracht*” is geschied, maatregelen worden genomen, die naar te hopen is, aan de rentabiliteit van het boerenbedrijf in de Achterhoek ten goede zullen komen.

1931

De Graafschap Bode 1931-03-13

Verslag ledenverg. Coöp. St. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE. Op de ledenvergadering der Coöp. St. Zuivelfabriek „De Eendracht”, in de zaal van de heer Jos. Derksen, waren 134 leden aanwezig.

De jaarrekening over 1930 en de balans werden goedgekeurd.

Voor de **7.163.508 kg** aangevoerde en verwerkte melk was netto per 100 kg **f 5,84** betaald, het gemiddeld betaalde vet was 3,29 pct.

Voor 710.171 kg teruggenomen ondermelk was bovendien netto per 100 f 1.88 betaald en voor 101.467 Lt. karnemelk netto per 100 f 4.00.

Voor de gefabriceerde boter was netto per 1 kg f 1.69½ gemaakt.

De onkosten bedroegen gemiddeld per 100 kg f 1.10 met inbegrip van het voordelig saldo.

Nadat het saldo was afgeschreven, is de schuld niet hoger dan ongeveer f 26.000.

Voor de nieuwe afdelingen, kaas- en poederbedrijf, wordt steeds meer melk afgestaan, de uitkomsten daarvan zijn - vooral in de tegenwoordige omstandigheden - zeer bevredigend.

Gemiddeld over het jaar is normaal percentage karnemelk teruggegeven, omdat het vrijwillig afstaan ongeveer het verkochte gedeelte dekt.

Afd. Consumptie, kaas- en poederbedrijf overtrof het daarvoor vrijwillig afstaan met 8 pct., zodat 8 pct. minder dan normaal werd teruggegeven aan ondermelk.

De heet J. Broens, voorz. van de commissie, bracht verslag uit van de bevindingen van het onderzoek der boeken enz., bijgestaan door een deskundige. Namens de commissie dankte hij de directeur voor het nauwkeurige beheer en het uitgebreide verslag.

Het verhogen van het krediet bij de plaatselijke Boerenleenbank tot f 50.000 werd met alg. stemmen toegestaan.

De vraag of de contróle over het melkvee van fabriekswege zal geschieden, had een zeer geanimeerde bespreking als gevolg.

Het resultaat was, dat het bestuursvoorstel om het in handen te geven van een commissie, bestaande uit bestuur van de fabriek, besturen van de controlevereniging, uitgebreid met enkele vóór- en tegenstanders uit deze vergadering, gaarne werd aangenomen, met de opdracht, spoedig met een verandering te komen in dien zin, dat het deelnemende lid er voor een vast bedrag per koe, bijv. f 1.50, afkomt en de rest door de fabriek wordt betaald, welke de registrering van een en ander ook voor haar rekening neemt. Men is evenwel vóór het behoud van de bestaande controlevereniging als kringen.

Na rondvraag sluiting.

De Graafschap Bode 1931-04-24

SILVOLDE.

Stalwedstrijd Silvolde.

— De Coöp. St. Zuivelfabriek „De Eendracht” alhier heeft een stalwedstrijd voor de leden gehouden, welke dezer dagen is beëindigd. De eindkeuring gaf mooie successen.

De commissie voor keuring bestond uit de heeren Ir. W. de Jong, rijksveeteeltconsulent voor Gelderland te Arnhem, Ir. A. Hylkema, rijkszuivelconsulent te Zutphen, Ir. van Houten te Wageningen en D. J. Spijker te Apeldoorn.

De uitslag was als volgt: J. ten Have, Silvolde 80 punten; J. H. Breukelaar, Silvolde 90 p.; E. Poodt, Eetten 92 p.; G. E. Huitink, Oosselt 93 p.; A. J. Hammink 93 p.; G. W. Doornink 97 p. Genoemden komen allen voor een prijs in aanmerking, ook G. J. Bongers te Silvolde behaalde voldoende punten daarvoor, maar zal mede met anderen, welke ook door optreden van mond- en klauwzeer of niet doorgaan van een verbouwing niet volledig mee konden doen, het volgend jaar aan een nieuwen wedstrijd deelnemen.

Verslag Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE.- Woensdag hield bovengenoemde vereniging een Ledenvergadering in de zaal van Mej. de Wed. A. Wensink. Aanwezig 66 man. Voorzitter de heer J. G. Schreurs.

Met een hartelijk woord van welkom opende de voorzitter de vergadering, waarna de notulen onveranderd werden vastgesteld. De stemming had tot uitslag dat met grote meerderheid de heer G. B. Verheijen werd gekozen tot bestuurslid en de heren J. G. Schreurs en J. Geuring tot commissarissen. Deze heren waren aanwezig en namen de benoeming aan.

De voorz. uitte met instemming der vergadering zijn bijzonder genoeg over de benoeming van de heer Verheijen tot Bestuurslid. Ofschoon de gebruikelijke evenredige vertegenwoordiging in het Bestuur nu iets afweek, had hij door de aanwinst van de heer Verheijen dit er gaarne voor over; Verheijen als oprichter en oud-bestuurslid behoorde juist in moeilijke tijden zoals nu, in het Bestuur.

Uit de mededelingen bleek dat de vereniging in de toekomst, iets meer subsidie zal geven voor de controleverenigingen. Ook werd een uiteenzetting gegeven van de goede resultaten van de contróle in het algemeen, wat o.a. ook bleek uit het betaalde vet aan de fabriek, de laatste 12 maanden bijv.

Oct.	30	Gemiddeld betaald vet	3.40 %	(3.55 %)
Nov.	„	„ „ „ „	3.40 %	(3.55 %)
Dec.	„	„ „ „ „	3.45 %	(3.54 %)
Jan.	31	„ „ „ „	3.42 %	(3.43 %)
Febr.	„	„ „ „ „	3.42 %	(3.42 %)
Maart.	„	„ „ „ „	3.36 %	(3.37 %)
April	„	„ „ „ „	3.29 %	(3.34 %)
Mei	„	„ „ „ „	3.33 %	(3.49 %)
Juni	„	„ „ „ „	3.14 %	(3.35 %)
Juli	„	„ „ „ „	3.28 %	(3.40%)
Aug.	„	„ „ „ „	3.33 %	(3.37 %)
Sept.	„	„ „ „ „	3.42 %	(3.56 %)
Oct.	„	„ „ „ „	3.45 %	(3.59 %)

Zoals begrijpelijk gaan de grootste leveranciers het eerst over tot de contróle. Opmerkelijk is nu het feit, dat de hoogsten in aanvoer geregeld boven het gemiddelde zijn en deze dus èn in hoeveelheid èn in vetgehalte uitmunten; also een praktische aanwijzing van het grote nut van de controle. De tussenhaakjes geplaatste vetgehalten zijn de gemiddelden van de 10 hoogsten.

De nieuwe stoommachine en karn bevallen uitstekend, terwijl er nu een nieuwe koelmachine aangeschaft zal worden.

Met een overzicht van de boterhandel, waarvoor door de organisaties meer eenheid wordt bewerkt, met een beroep op de leden om tengevolge van de slechte financiële uitkomsten niet te

verslappen niet de verzorging van de melk, en de mededeling dat er dit voorjaar weer melk-cursus wordt gehouden, werden de mededelingen beëindigd.

Bij de rondvraag werd de scheidende voorzitter dank gebracht voor het vele, dat hij voor de vereniging gedaan had. Onder instemming der vergadering werd hem een hartelijk tot weersien in dezelfde functie toegeroepen.

De voorzitter dankte voor de vriendelijke woorden, voor de goede houding der leden en voor die van het bestuur, welke het hem altijd gemakkelijk gewaakt hadden.

Daarna sluiting.

De Gelderlander 1931-12-01

Coöp. Zuivelfabriek. De Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” hield een ledenvergadering waarbij 66 man tegenwoordig waren.

Tot bestuurslid werd gekozen de heer G. B. Verheijen en tot commissarissen de heeren J. G. Smeurs en J. Geuring. De heeren namen de bloeming aan.

De voorzitter deelde mede, dat de nieuwe stoommachine en karn uitstekend bevallen, terwijl er nu een nieuwe koelmachine zal worden aangeschaft.

1932

De Graafschap Bode 1932-04-08

Verslag verg Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE. - 4 April. Op de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” waren van de 640 leden, slechts 49 man aanwezig.

Als voorzitter fungeerde de heer Verheijen.

Uit het uitvoerig jaarverslag bleek, dat in 1931 **7.152.933 K.G.** melk was aangevoerd, waarvoor gemiddeld per 100 K.G. **f 4.66** betaald was. Van de leden was 1.054.399 L. ondermelk teruggekocht, welke gemiddeld met ruim 1½ cent was betaald.

De hoeveelheid karnemelk van de leden aan de fabriek gelaten is 124.360 L., waarvoor gemiddeld 3.2 ct. betaald werd.

De afdeling consumptie breidt zich regelmatig uit, terwijl de afdelingen kaas en poeder, ofschoon onder druk van de afbrokkelende prijzen, aan de verwachting beantwoorden.

Het saldo, groot **f 7.439,52½** is op de reserve geboekt.

In de loop van het jaar is een 100 P. K. stoommachine, fabricaat Stork, aangeschaft en een reserve elektro motor, zodat het bedrijf ook geheel elektrisch gedreven kan worden.

Een nieuwe koelmachine is eveneens pas in bedrijf gesteld. Deze is van ruime capaciteit, zodat er ook ijs gemaakt wordt en dit nu al reeds geregeld in voorraad is.

Voor ziektegevallen bij leden, zal indien nodig, het ijs gratis beschikbaar zijn, terwijl anderen het tegen zeer matigen prijs kunnen krijgen.

De vereniging staat er financieel gunstig voor, deze is niet hoger belast dan ruim **f 30.000.-**.

De contróle over de boekhouding is gedurende het jaar viermaal geschied door een Bondsdeskundige in tegenwoordigheid en met behulp van een commissie uit het college van commissarissen.

De balans was voor akkoord getekend, terwijl de heer F. L. W. Aleven namens de commissie mondeling dank bracht, voor het klaarblijkelijk goede beheer van Bestuur en Directie, waarmee de vergadering instemde.

In dit voorjaar zal weer een melkcursus worden gegeven; aangifte tot 15 April.

Bij de rondvraag kwamen in hoofdzaak de crisisgevolgen naar voren en was men het roerend eens, dat de Regering wel heel spoedig moet ingrijpen, om voor velen niet geheel te laat te komen.

Verslag vergadering Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE.- Op de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” te Silvolde, waren 79 leden aanwezig. Voorzitter de heer **G. B. Verheijen**. In het Bestuur werd gekozen de heer J. G. Schreurs en in het college van commissarissen, de heren M. Kroets en H. Braam.

Uit de mededelingen bleek, dat niettegenstaande de slechte tijden de vereniging als zodanig, zowel technisch als financieel, er buitengewoon goed voorstaat.

De Crisis Zuivelsteun heeft verbetering gebracht, al is lhet officieel beloofde niet bereikt.

Eerst in Maart zullen wij kunnen constateren of het systeem als zodanig wel opgaat.

Een gelukkig verschijnsel in het werkgebied van de vereniging is wel het werkelijk hoge gemiddelde vetgehalte van alle aangevoerde melk. Daar echter de grootste leveranciers geregeld boven het gemiddelde zijn, zeer zeker door beter doorgevoerde contróle op de productie en het uitsluitend gebruik maken van eerste klas stieren, moet wel verondersteld worden van de kleinere leveranciers dat daar nog verbeterd kan worden, waartoe deze worden opgewekt.

Verder wordt de aandacht gevestigd op de *Keuringsdienst van Waren*. De eisen welke deze stelt en mag stellen, zijn niet onbillijk en eigenlijk dezelfde als de vereniging op grond van haar desbetreffende bepalingen in de reglementen ook eist.

Wanneer er gemolken wordt gelijk de melkcursussen voorstaan, het melkvee behandeld wordt gelijk op de daarvoor reeds vaak gehouden demonstraties op boerderijen, gelijk nu pas bij de heren Aleven te Etten en Wossink te Sinderen, wordt voorgehouden, dan wint men toch zonder extra kosten gemakkelijk reine melk, welke een goed reinheidscijfer zal krijgen. Wanneer dan ook de avondmelk steeds vlug en grondig wordt afgekoeld, niet alleen in de zomer, maar het gehele jaar, dan zal er ook steeds een eerste klas product van gemaakt kunnen worden. Melk uit een ziek uier mag niet geleverd worden, terwijl reeds bij verdacht geval de melk apart leveren absoluut nodig is.

In het voorjaar van 1933 zal weer een melkcursus worden gehouden.

De heer Doornink van Gaanderen heeft met belangstelling uit de notulen opgemaakt dat het salaris van de directeur en het personeel resp. met 10 en 5 % is verminderd. Naar zijn mening is dat niet voldoende. Zulks moet, gezien de slechte uitkomsten van de boeren, nog aanmerkelijk terug.

De heer W, te Mebel heeft ervaring als ambtenaar maar ook als boer. Hij meent dat de vergelijking van de heer D. niet opgaat, het is zijn vaste overtuiging dat men aan de fabriek niet in die mate van goede jaren heeft gepro **xxxx** juist zijn en onbillijk, gezien hetgeen er voorlopig althans niet meer te verminderen.

De heer Aleven te Etten is niet lange jaren aan de fabriek, maar heeft als commissaris een volle periode meegemaakt en was daardoor meer in gelegenheid het beheer van meer nabij, gade te slaan.

Het is zijn vaste overtuiging, dat het beheer uitstekend is en onze vereniging ook verder beschikt over ijverig personeel, dat met grote toewijding onze gezamenlijke belangen behartigt. Nu spoedig weer verminderen ontraadt hij ten sterkste.

De voorz., de sprekers beantwoordende. wijst er op, dat de verlaging pas dit jaar is ingegaan

en er nu inmiddels, al is het niet voldoende, voor de boeren toch verbetering is gekomen. Natuurlijk worden de opmerkingen van de leden later in een bestuurs-college behandeld. Het is zijn overtuiging en deze berust op een ervaring van ruim 25 jaar, dat de fabriek niet alleen productief, maar ook zuinig beheerd wordt. Nu weer spoedig verminderen zou niet juist zijn en onbillijk, gezien hetgeen er voor gepresteerd wordt, terwijl onze looncijfers zeer zeker niet hoog zijn.

1933

De Graafschap Bode 1933-03- 31

Verslag verg. Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE. - In de zaal van de heer Josef Derksen hield „De Eendracht” op 29 Maart de 26ste jaarvergadering.

Voorz. de heer J. G. Schreurs, secr. de heer G. W. Doornink.

Van de 640 leden waren 54 ter vergadering.

In het kalenderjaar 1932 was de aanvoer: van melk **7.142.744 kg.**, waarvoor netto betaald per 100 kg. **f 4.00** = per 1 % vet **f 1.19**. Voor de teruggekochte ondermelk van de leden 733.053 Lt. gemidd. **f 0.84** per 100 Lt.

Voor de 114.236 Lt. karnemelk **f 1.66**. Gemiddeld gratis teruggegeven 8% karnemelk en ongeveer 75% ondermelk. Gemiddeld betaald vet was 3,38-4,0% vetgehalte volg. Boteropbrengst 3,43 %.

Met nadruk werd de aandacht gevestigd op het hoge vet en zeker mag beschouwd worden als gevolg van sedert 1909 sterk bevorderen van Controle- en Fokverenigingen.

Met voldoening werd dan ook een ingekomen schrijven van een Contr. en Fokveren. voorgelezen, waarin vervat, hartelijke dank voor de zo belangrijke financiële steun, welke vooral in tijden als tegenwoordig niet alleen welkom, maar onontbeerlijk zijn.

Waar elke $\frac{1}{10}$ % verhoging in het vet bij een omzet en prijzen van het vorige jaar nog ruim **f 8.000.-** bedragen, is de totale tegemoetkoming in de kosten van de controle groot ruim **f 2.000.-** -- zeer zeker gemotiveerd en uitbreiding daarvan, dus nog méér, gebruik, gewenst voor de Leden en de Vereniging.

De fabrieksonkosten waren 62 ct. Melktransport 26,8, saldo 12,2 ct. Totaal per 100 kg **f 1,01.**³ De afdelingen Melkpoeder en Kaas verhogen de gemiddelde onkosten ongeveer met 8 per 100.

Van het saldo werd **f 1000.-** afgeschreven op gebouw, erf en inventaris, **f 2000.-** op de poederafdeling en **f 1.000.-** op de kaasafdeling.

In totaal is thans het volle bezit niet hoger belast dan **f 24.776,02**. In de poeder- en kaasafdeling, werkende nu drie jaar, was in totaal **f 12.000.-** saldo gemaakt, waarvan **f 9.000.-** op deze afd. afgeschreven en de rest ten voordele van het geheel.

De rest van het saldo **f 5.037,74** over 1932 werd bijgeschreven op de reserve.

Voor de kwaliteit van de boter behaalde men het Bondsdiploma, terwijl speciaal voor gehalte en bewerking, de „body” van de boter, zeer hoge punten gegeven waren.

Melkcursus sedert 1911 onafgebroken jaarlijks gegeven, zal ook dit jaar gehouden worden. De voormelker Til. Huiting, heeft inmiddels een belangrijke cursus gevolgd en is geslaagd met diploma voor stalcontroleur.

Voorlopig heeft hij al 32 boerderijen bezocht, met de strekking de cursisten voor melken in unstie (?) te controleren en anderen, welke moeilijkheden hadden, van voorlichting te dienen. Een en ander had een uitstekende indruk gemaakt, terwijl men het verstrekken van voederad-

³ Niet duidelijk wat saldo is? In plaats van 26,8 stond er $\frac{26}{8}$! (ZHN.)

viezen belangrijk en nuttig vond.

Van de rondvraag werd een passend gebruik gemaakt.

De vergadering kenmerkte zich door aangename toon, waarvoor de voorzitter bij sluiting gaarne dank bracht.

De Graafschap Bode 1933-11-13

Verslag vergadering CZ. *De Eendracht* Silvolde

SILVOLDE. - Ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Eendracht*” alhier. Voorzitter de heer **J. G. Schreurs**, secr. de heer G. W. Doornink.

Aanwezig 75 leden. Na opening en welkomstwoord van de voorz. memoreert deze de nog steeds voortdurende crisistoestanden, waarbij de Regering ook niet stil zit, maar tracht te helpen. Dankbaar moet dan ook geconstateerd worden, dat hier en daar verbetering is gekomen, al is dan ook de veelbesproken richtprijs over een geheel jaar bij lange niet bereikt.

Er moet ook niet vergeten worden dat de crisis algemeen is en internationaal.

In het stembureau nemen zitting de heren B. Vriezelaar, W. Broens en B. Erinkfeld.

Na gehouden stemming bleken met grote meerderheid gekozen te zijn, voor Bestuurslid de heer B. J. Welling, voor commissarissen de heren G. J. Doornink en J. D. Heezen.

De spoeling voor 1934 bracht gemiddeld per 100 Lt. ruim 46 ct. op. Uit de mededelingen bleek dat de vereniging er in financieel en technisch opzicht er krachtig voorstaat.

Daar het bedrijfswater steeds meer ijzer bevatte, is in de loop van het jaar een ontijzeringsinstallatie aangeschaft, welke een kleine verbouwing noodzakelijk maakte.

Deze verbouwing kon mooi benut worden om te komen tot een nieuw laboratorium, hetgeen zeer nodig was.

Verder bleek dat in 1933 tot en met juni gemiddeld per 100 Kg. f 3,30 was betaald, over juli 3,55, over Aug. 3,96 en Sept. en Oct. gemiddeld f 4,82.

De exportmogelijkheden zijn momenteel niet bemoedigend, maar daar men moet aannemen dat Organisaties en Regering al het gelijke zullen aanwenden en daarvoor zeer zeker een actieve handelspolitiek zullen voeren met invoerende landen moet zulks direct niet verontrusten.

Op 15 Nov. zal een staldemonstratie worden gehouden, voormiddags bij de heer Theunissen te Silvolde, aanvangende 9 uur en 's-namiddags bij de heer B. Seinhorst nabij de Kapel te Sinderen, aanvang 1½ uur.

De Stalcontroleur, de heer Th. Huitink, is al veel in actieve dienst, zijn hulp wordt sterk aanbevolen, waarvan het nut in de brede wordt toegelicht.

Bij de rondvraag brengt de heer Doornink van Gaanderen het idee naar voren de invoer van kali, speciaal van Spanje, te benutten voor afzet van boter.

Uit de gedachtewisseling blijkt vooral bij monde van de heer G. B. Verheijen, dat de exportmogelijkheden zeker reeds al een jaar lang op deze manier gezocht worden met alle mogelijke landen, ook buiten Europa, zowel door Regering als door de direct belanghebbenden.

De vergadering werd gesloten met een woord van dank aan de aanwezigen.

1934

De Graafschap Bode 1934-02-21

Verslag Ledenverg. Coöp. Zuivelfabriek „de Eendracht”.

SILVOLDE. - Dezer dagen hield de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”, onder leiding van den heer **Scheurs** een ledenvergadering, waar 39 van 640 uitgenodigde leden aanwezig waren.

Na opening las de secretaris, de heer G. W. Doornik de notulen, welke werden goedgekeurd. Aan het jaarverslag, dat vervolgens werd uitgebracht, ontlenen wij het volgende:

De aanvoer van melk was **6.867.891** kg. groot geweest, en daarmee 4% minder dan in 1932. Extra was verwerkt 1.468.465 kg., waarvan 101.786 kg. karnemelk teruggekocht van de leden, weer in consumptie geplaatst.

De teruggenomen onder- en karnemelk is extra aan de leden betaald.

Gemiddeld is *f*3.77 netto per 100 kg. melk betaald, terwijl het betaalde vet 3,32 % is geweest, hetgeen iets minder is dan in 1932.

In alle afdelingen, n.l. boter, consumptiemelk, kaas en melkpoeders zijn goede resultaten behaald, in zoverre dat in de tegenwoordig zo moeilijke crisisperiode nog mogelijk is.

Door steeds tijdig vernieuwen van de nodige apparaten en machines, hetgeen vooral in 1933 nogal aan de orde kwam en *momentelijk* nog niet geheel af is, hebben en krijgen wij de waarborg steeds de beste producten te kunnen verkrijgen bij geen hoge bedrijfskosten.

De uiteindelijke onkosten overgesagen over alle aangevoerde en verwerkte melk was niet hoger dan 61 ct, per 100 kg., waarin 20,8 ct, melkvervoer

Het voordelig saldo daarbuiten werd na de gebruikelijke afschrijving gereserveerd.

Resumerende staat de vereniging er krachtig voor, zowel wat de inrichting, alswel wat de infantiele toestand daarvan betreft.

Het rapport van den GOZ. werd nog extra toegelicht door de heer H. Pruis, luidde eveneens over de gehele linie gunstig.

Om tot de oprichting van een vereniging tot bestrijding van TBC. bij het rundvee te kunnen geraken, zal aan de leden een circulaire worden gezonden.

Medegedeeld werd, dat dit voorjaar weer een melkcursus wordt gehouden, terwijl de hulp v/d. stalcontroleur en voormelker hiervoor aanbevolen werd.

Na de rondvraag, waarvan geen gebruik werd gemaakt, sloot de voorzitter onder dankzegging voor de prettige discussies de vergadering.

De melkwinning en melkvoorziening „Silvolde - Terborg – Gaanderen – Etten”

Het bestaan van de boer „drijft voor een groot deel op de melk”, zo wordt terecht beweerd. Hetgeen natuurlijk niet zeggen wil, dat het boerenvak grotendeels „room” is, vooral niet in crisistijden als de huidige.

Wij wilden maar zeggen, dat de melk, de melkwinning en haar verwerking en verkoop in natura zowel als omgewerkt tot producten grotendeels het bestaan uitmaakt van de boer als leverancier en de vele anderen die in de verwerking van dit zo kostelijk product tot allerlei vorm en artikelen hun emplooi vinden.

Daarom hebben wij• het niet ondienstig geacht en het aanbod met beide handen aangegrepen, om eens een overzichtelijke beschouwing te publiceren omtrent het hierboven vermelde onderwerp, toen ons van deskundige zijde, n.l. van de Directie der coöp. St. Zuivelfabriek „De Eendracht” te Silvolde daaromtrent belangwekkende mededelingen en cijfers met de meest.-welwillendheid werden verstrekt.

Mededelingen en cijfers, die onze leerskring in de welvarende landbouwstreek Silvolde, Terborg, Gaanderen en Etten uiteraard belang inboezemen, waar de meeste landbouwbedrijven in deze streek direct er bij geïnteresseerd zijn, doordat de meeste ervan zijn aangesloten bij genoemde Zuivelfabriek.

Onder het vriendelijk geleide van de heer J. Miedema, de voortvarende energieke directeur van „De Eendracht” waren wij in de gelegenheid, uit eigen aanschouwing van het een en ander kennis te nemen omtrent dezen voornamen tak van het volksbestaan in bedoelde streek.

Wat wij op onze excursie langs enkele boerderijen en het bezoek daarbij aan enkele melkcursussen zagen, alsook hetgeen wij vernamen uit de mond des heren Miedema voornoemd, dit alles lijkt ons belangrijk en belangwekkend genoeg, om er te dezer plaatse het een en ander van na te vertellen.

Wat wij zagen en hoorden onder deskundige voorlichting:

Natuurlijk begonnen wij bij de melkwinning en zagen daarbij de voormelker in actie, die beginnelingen trachtte bij te brengen op welke manier zij het zindelijkst voor de consument, het gemakkelijkst voor de koe en het voordeligst voor de boer de melk winnen.

Aangenaam deed ons daarbij aan, de zindelijke kleding, de reine handen, het doelmatige gereedschap, de zorg aan de uier besteed, bestaande in het verwijderen van stof en het masseren, en ten slotte, het rustige, waarmee de handeling „melken” hier wordt verricht.

Was vroeger het melken min of meer een straf voor mens en dier in de onhygiënische potstal met de vaak vervuilde koeien, de ver van zindelijke kleding en ook het veelal ondoelmatige gereedschap, thans is dit alles gelukkig heel anders en veel beter geworden. Nu is het een lust voor ons oog: Nette schone kleding, gemakkelijk zittende melkers(sters) wier opgewekte snuit, men vergeve ons het woord, duidelijk doet zien dat er nu graag gemolken wordt, terwijl ook de rust van het gemolken dier gewoonlijk herkauwend, getuigt van zich behaaglijk voelen, hetgeen de melkgift vanzelfsprekend zeer ten goede komt.

Een spoedig volle emmer met schuimende melk, is dan het resultaat. De melk wordt even voor meerdere zekerheid gezeefd, vervolgens afgekoeld in een eenvoudige koelbak, of bij sommige boeren zelfs over een speciale afkoeler.

Sedert 1911 heeft de Coöp. Melkproductenfabriek te Silvolde steeds onafgebroken jaarlijks melkerscursussen gegeven en daardoor beschikt men nu over een keurkorps van gediplomeerden over vele boerderijen verspreid, die het geleerde in praktijk brengen en daardoor bewerkstellen, dat er goede reine grondstof aan de fabriek komt voor consumptie en industriële doeleinden.

Een daarvoor aangestelde stalcontroleur controleert op ongeregelde tijden en wanneer men er gens minder vlot mee over weg kan, dan treedt hij helpend op en spoedig is men dan weer op streek, want de goede wil is gewoonlijk wel aanwezig.

Is er reeds veel en wordt er nog steeds veel gedaan om zindelijke en goed afgekoelde melk aan de fabriek te krijgen, voor de hoeveelheid en tevens het vetgehalte is door middel van extra Contróle- en Fokverenigingen vanaf 1909 onverdroten, ook met geldelijke offers, doorgevoerd.

Daardoor is de melkgift gestegen en tevens het vetgehalte, hetgeen zowel de directen consument als de productie van boter ten goede komt.

Wel eigenaardig is het feit, dat tegenwoordig in tegenstelling met vroeger het vetgehalte op de grotere bedrijven het hoogste is; dit demonstreert tevens het grote nut van contróle-verenigingen.

Maandelijks toch hebben de tien bedrijven, die de meeste melk leverden, gemiddeld een hoger % vet, dan het gemidd. van al het geleverde aan de fabriek.

Dat ook een middelmatig groot bedrijf een grote vooruitgang kan tonen, bewijst wel het hieronder vermelde staasje, aangevende de melkleverantie aan de fabriek en het vetgehalte van de

melk van een veehouder met zes melkkoeien, meest jonge dieren.

		K.G. melk	% vet
1933	Jan.	2388	3,80
	„ Febr	2455	3,90
	„ Maart	2227	3,80
	„ April	2404	3,65
	„ Mei	2403	3,95
	„ Juni	2358	3,75
	„ Juli	1807	3,95
	„ Aug.	1441	3,85
	„ Sept.	512	3,95
	„ Oct.	1196	3,90
	„ Nov.	2594	3,65
	„ Dec.	2206	3,75
1934	Jan.	2174	4,05
	„ Febr.	2450	3,90
	„ Maart	2513	4,05
	„ April	2656	4,25
	„ Mei	2956	4,0

Hier is dus het benodigde voor de huishouding en de boerderij reeds af, en blijkt dan, dat er buitendien per jaar en per dier ruim 4000 K.G. melk is geleverd met een ongewoon hoog percentage vet.

Gaarne vestigen wij de aandacht op dit bedrijf, waar naast productie der dieren, het exterieur niet verwaarloosd is. Een deskundige verklaarde ons, dat de meeste dieren van dit bedrijf stamboekwaardig zijn en nu zult men zeggen, dat juist van deze dieren zoveel mogelijk afstammelingen aangehouden moeten worden. Wij vernamen echter, dat deze boer maar één kalf mag aanhouden, in verband met de veeteeltbeperking.

Ofschoon wij hier niet de Regeringsmaatregelen willen becritiseren, kunnen wij ons toch de ontstemming van de betrokken boer begrijpen, wanneer men bedenkt, dat zijn veelbelovende jonge dieren moeten wijken voor „de producten van de walvis:”, zoals de betrokken boer het dezer dagen niet ongeestig uitdrukte.

Het is ook immers zo nodig, nu het bedrijf van alle kanten ingekrompen moet worden, dat men met een klein getal veel kan bereiken. Daarom moesten uiterst productieve dieren zoveel mogelijk aangehouden kunnen worden.

Uit bovenstaande bleek inmiddels, reeds, dat aan de melkwinning veel zorg wordt besteed. De fabriek beschikt echter bovendien over een respectabel getal **T. B. C. vrije bedrijven** waarvan uitsluitend de benodigde melk voor de consumptie genomen wordt.

Het is dan ook werkelijk de moeite waard gade te slaan, welk een moeite er nu verder in de fabriek nog wordt gedaan, om naast de goede eigenschappen van rauwe melk, de meer ver-

fijnde zuivere smaak en duurzaamheid aan te brengen van de gepasteuriseerde melk zonder dat deze inboet aan verteerbaarheid.

Na machinale reiniging en uitluchting komt deze melk in een zogenaamde „*Duurpasteur*” en wordt, goed afgesloten, snel op 65 gr. C. gebracht en daar een half uur al roerende opgehouden.

Daarna wordt ze met behulp van een koelmachine snel afgekoeld tot 2 gr. C. beneden norton-watertemperatuur en daar geïsoleerd opgehouden.

Daarna is deze melk met zuivere smaak, geur en grote verteerbaarheid het zo nuttige en gezonde voedsel voor jong en oud, zwakken en sterken.

De fabriek werkt ook steeds mee om de distributieprijzen zeer normaal te houden, getuige de huidige zomerprijs van 7 ct. terwijl in de afgelopen winter de prijs niet hoger was dan 8 cent. Met andere vooraanstaande bedrijven en met tegemoetkomende houding van de winkeliers, is ook de boterprijs uiteindelijk aan de consument zeer laag gesteld kunnen worden

Resumerende kunnen wij getuigen, dat wij met belangstelling van een en ander kennis hebben genomen, waarbij wij konden constateren dat de Melkproductenfabriek van Silvolde wel alles doet om niet alleen rekening te houden met de belangen van de aangesloten leden, maar evenzeer ook met die van de afnemers.

In moeilijke tijden als deze naar onze mening het enig juiste standpunt, waarin het geheim verscholen ligt van het zakelijk succes, dat deze fabriek, de ongunst der tijden ten spijt, onder de huidige bekwame leiding van haar eminente Directeur weet te bereiken.

Een succes, waarvan ten slotte producent en consumenten beide profiteren!

De Graafschap Bode 1934-11-26

Verslag verg. Coöp. Zuivelfabriek Silvolde.

(Door een misverstand kon dit verslag eerst heden worden geplaatst. - Red.).

SILVOLDE. Dinsdagmiddag j.l. vergaderden het bestuur en de leden van de Coöp. Zuivelfabriek alhier in café Wensink, waarbij 63 leden aanwezig waren.

In het bestuur werd gekozen de heer G. Fl. Seinhorst en in het college van commissarissen de heer F. L. W. Aleven.

Uit de mededelingen bleek, dat de vereniging er sterk voorstaat, zowel gebouwen, inventaris als wel in financieel opzicht. De crisisbemoelingen houden nog steeds aan, de a.s. beperkte melksteun zal in uitvoering moeilijk zijn, terwijl de bijzonderheden daarvan momenteel nog niet voldoende bekend zijn.

Op aller medewerking werd aangedrongen, om de Regering te helpen bevorderen, dat de te verlenen toeslag werkelijk voor gemiddeld 90 pct. van de melk, even hoog zal kunnen zijn, dan nu voor 100 pct. Algehele instemming had het voorstel te helpen bevorderen, dat in de toekomst uitsluitend melkbrood wordt gebakken, het bestuur werd verzocht dit met andere verenigingen of bonden te bespreken, terwijl er op gewezen wordt, dat ieder in zijn eigen omgeving reeds deze zaak kan bevorderen.

Naar aanleiding van het feit, dat de moeilijke plaatsing van onze boter en natuurlijke vetten van eigen bodem niet ligt aan de te grote productie daarvan voor eigen behoefte in het land, maar komt door de nu niet nodige aanvoer van vreemde grondstoffen, wordt bescheiden naar voren gebracht of het nu eindelijk geen tijd wordt het kunstproduct margarine eens werkelijk te beperken en verzocht men dit in de bond te bespreken.

De t.b.c.-bestrijdingsvereniging had grote belangstelling, het doel daarvan is om de t.b.c. zoveel mogelijk te bestrijden en gevolg daarvan steeds meer volkomen tbc.-vrije melk beschikbaar te hebben voor de afd. melkinrichting en de andere afdelingen.

Vele nieuwe leden gaven zich op.

Ook de rondvraag gaf aanleiding tot een vlote aangename bespreking, terwijl de voorzitter, alvorens te sluiten, hartelijke dank bracht aan de scheidende secretaris G. W. Doornink en de commissaris Pruis, welke periodiek aftredend en niet direct herkiesbaar waren.

Beiden hebben steeds met beleid en opgewektheid de belangen van de vereniging voorgestaan.

Onder applaus van de vergadering uitte de voorzitter de wens, de heren Doornink en Pruis in de toekomst weer terug te mogen zien in de thans verlaten functie.

1935

De Graafschap Bode 1935-10-25

Geen melkprijsverhoging consumptiemelk.

Prijs ad 8 cent per Liter blijft gehandhaafd.

TERBORG- In Hotel „De Roode Leeuw” vond deze week een vergadering plaats van vertegenwoordigers van coöp. zuivelfabrieken en gemeentebesturen uit deze omgeving ter bespreking van de consumptiemelkprijzen. Aanleiding was de voortdurende drang van particuliere melkverkopers tot verhoging van de consumptiemelkprijs, die kortgeleden ten gevolge had, dat de coöp. fabrieken te **Silvolde**, **Gendringen** en **Dinxperlo** ondanks haar hevig verzet door de Ned. Zuivelcentrale gedwongen werden met een prijsverhoging van 7 op 8 ct. mee te gaan en die zich thans opnieuw laat gelden in de vorm van een poging, door de particuliere verkopers in Den Haag ondernomen, om voor deze omgeving een prijs van 9 ct. voorgeschreven te krijgen.

De coöp. fabrieken zijn in 't algemeen steeds voor matige prijzen: 1^e. omdat hoge prijzen slechts nieuwe concurrenten in 't leven roepen, die daardoor hoger ventkosten en weer duurder melk veroorzaken, 2^e. omdat de coöp. fabrieken de melkverkoop veelal benutten om door leden achtergelaten ondermelk en karnemelk te plaatsen en daardoor bij die fabrieken grote omzet van meer belang is dan groter winst, in tegenstelling met particuliere fabrieken en veehouders-slijters, die meer belang bij hoge prijzen hebben, en 3^e. omdat vooral in deze tijd rekening gehouden moet worden met de draagkracht der bevolking.

De op de vergadering aanwezige vertegenwoordigers van 8 coöp. Fabrieken waren alle zonder uitzondering van mening, dat het niet gewenst was thans tot verhoging ging van de prijs van 8 op 9 ct. over te gaan. Er waren zelfs fabrieken bij, die nog de prijs van 7 ct. voerden, hoewel erkend moest worden, dat die thans niet uit kon. Deze werd gehandhaafd met het oog op het grote deel der bevolking, dat tegenwoordige te geringe inkomsten heeft om de hoognodige melk te betalen. Het nadeel daarvan moest over langer termijn weer vereffend worden. Andere fabrieken namen 8 ct. en hadden daarnaast regelingen, waarbij behoeftigen op een of andere wijze tegemoet werden gekomen. Men was algemeen van oordeel, dat de veehouders-slijters, die geen kosten van vervoer naar de fabriek en van pasteurisatie hebben, gemakkelijk uit kunnen met de prijs, dien de coöp. fabrieken voldoende achten. Erkend werd, dat een particulier fabriekje, dat van buitenaf hier in de omgeving overal melk tracht te verkopen, meer verkoopkosten zal hebben dan de andere, doch men was van oordeel, dat het toch te dwaas zou zijn, dat voor instandhouding van deze wijze van melkverkoop de algemene prijs verhoogd zou moeten worden, waar toch de op deze wijze verkochte melk slechts weinige procenten uitmaakt van de in de betreffende plaatsen in totaal verkochte melk en de bedoelde in de crisistijd daarmee aangevangen inrichting zijn melk verkoopt in streken, die volop en veel economischer van melk voorzien werden door de coöp. fabrieken en slijters uit de omgeving zelf.

Alle aanwezige vertegenwoordigers van fabrieken waren tegen een prijsverhoging van de melk en besloten de Ned. Zuivelcentrale daarmee in kennis te stellen. De aanwezige burgemeesters en wethouders uitten hun waardering over het standpunt van de coöp. fabrieken en waren gaarne bereid, waar dit mogelijk zou blijken, het streven van die fabrieken te steunen daar dit in overeenstemming bleek te zijn met het algemeen belang der bevolking. – ⁴

4 Nav. dit stuk kom ik twee ingezonden *brieven* tegen: De eerste van een melkslijter – DGB 1935-11-01 – en daarop weer reactie, van een drietal directeurs – DGB 1935-11-04 – van coöp. Zuivelfabrieken (ZHN.)

De Gelderlander 1935-11-14

**MELKRITTEN EN
STEENKOLEN VERVOER**

Coöp. **Zuivelfabriek**

— SILVOLDE —

Rittenboekjes en inschrijfform.
vanaf **DONDERDAG 14 NOVEMBER**
à 50 ct. verkrijgbaar ten kantore
der fabriek.

Inlevering tot en met 12 uur vóór-
middags op **Dinsdag 19 Nov. 1935.**

3255--16

De Graafschap Bode 1935-12-06

Verslag ledenverg. Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”.

SILVOLDE. - De ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” alhier was door ruim veertig man bezocht en stond onder leiding van de voorzitter, de heer J. G. Schreurs.

De voorzitter heette de aanwezigen van harte welkom, want werkelijk belangstelling in onze vereniging moest wel de mogelijkheid van het slechte weer overwinnen, waar zeker velen voor teruggebleven waren. De belangrijke notulen van de vorige vergadering werden onveranderd en met dank voor de keurige redactie van de secretaris, de heer G. S. Verheijen, als zodanig vastgesteld.

In de bestuurs- en commissaris-vacature werden resp. gekozen de heren H. Pruis te Etten en W. Seinhorst, Silv.buurt.

De periodiek aftredende heren H. W. Alofs en Joh. Suzelbeek waren niet direct herkiesbaar.

Uit de mededelingen bleek dat de vereniging dit jaar wederom een hoge onderscheiding had verkregen voor de roomboter n.l. een „Ere Diploma” te Brussel.

Daar de melksteunbeperking, zoals aanvankelijk opgezet, nu definitief van de baan is, wordt verondersteld dat vermindering van melkproductie zal gezocht worden door middel van teeltbeperking en mogelijk nog meer afslachten.

Meer oordeelkundig fokken door controle, vormen van Fokverenigingen. Het deelnemen aan T.B.C.-bestrijding wordt sterk aanbevolen, om te komen tot uitsluitend gezonde en in zo ver mogelijk voordelige dieren. Met genoegen wordt dan ook gemeld dat het getal gecontroleerde bedrijven steeds toeneemt, eveneens het aantal deelnemers in de T.B.C.-bestrijding. Daar de vereniging in de kosten van de controle en de T.B.C.-bestrijding belangrijk tegemoet komt, is het eigenlijk onverantwoordelijk voor eigen en algemeen belang, daaraan niet deel te nemen.

De vergadering had een aangenaam verloop, waarvoor de voorzitter bij sluiting dan ook gaarne dank bracht en tevens de aftredende heren Alofs en Suzelbeek een tot weerziens toe riep,

omdat steeds was gebleken, dat zij een grote steun waren in de onderscheiden colleges door nuttige adviezen, op aangename toon geuit, de goede samenwerking en de „*Eendracht*” steeds ten goede komend.

1936

De Gelderlander 1936-10-23

Melkritten Silvolde

't Bestuur der Coöp. Zuivelfabriek
te SILVOLDE denkt

AAN TE BESTEDEN

de MELKRITTEN en het STEEN-
KOOLVERVOER voor het kalen-
derjaar 1937.

Boekjes, waarin voorwaarden en
omschrijving der ritten, vanaf 28
Oct. ten kantore der fabriek à 30 ct.
Inschrijving tot en met 12 uur
voormiddag op 30 October. 5984

1938

De Gelderlander 1938-02-16

AANBESTEDING

Op MAANDAG 28 FEBRUARI 1938 zal door ondergetekende namens
het Bestuur van de COÖP. ZUIVELFABRIEK „DE EENDRACHT” te
SILVOLDE

WORDEN AANBESTEED:

**Het verbouwen van de melkontvangst, het maken
van nieuwe platten en een melkultgiffelokaal.**

Bestek en tekeningen verkrijgbaar vanaf 17 Febr. a.s. ten kantore van
ondergetekende ad. f 8.—, restitutie f 4.—, franco per post f 8.50 op
postrekening 260518 (Architectenbureau Feenstra en van Broekhuizen,
Arnhem).

De Architect G.O.Z.
G. FEENSTRA,
Coehoornstraat 10-d, Arnhem.

1757

Verslag verg. Coöp. Zuivelfabriek *De Eendracht*.

SILVOLDE.- De ledenvergadering van de Coöp. Melkproductenfabriek „De Eendracht” onder voorzitterschap van de heer **B. J. Welling**, was matig bezocht.

De notulen werden met dank vastgesteld.

De verkiezingen hadden een vlot verloop met het gevolg, dat de eigenlijke pionier voor deze bloeiende Coöp, instellingen n.l, de heer G. B. Verheijen weder bestuurslid werd, terwijl als Commissarissen de heren W. Weening en G. J. Elshof, resp. te Sinderen en Gaanderen werden aangewezen.

De mededelingen omtrent de thans vergevorderde bouw der fabriek had grote belangstelling, eveneens de beduidende aanschaffing van nieuwe machines en apparaten, welke de kwaliteit van de producten, zo mogelijk nog zal doen verhogen, terwijl men tegenwoordig al ervaart, dat het gehele verwerkingsproces al vlugger en gemakkelijker verloopt.

Van de in uitzicht gestelde bezichtiging zal gaarne gebruik worden gemaakt.

Ook de verdere mededelingen, omtrent mogelijk gewijzigde subsidieverstrekking ten bate van contróleverenigingen en het houden van de gewenste stieren waren aanleiding tot een geanimeerde bespreking en zal in de Maart-vergadering daarop worden teruggekomen.

De rondvraag bracht geen bijzonderheden.

De voorzitter bracht dank aan de scheidende Commissarissen Doornink en Broens, die vooral het laatste jaar van „bouw” steeds eensgezind hadden meegewerkt aan belangrijke en verstrekkende besluiten.

Van Bestuurstafel werd vervolgens met grote instemming der vergadering dank gebracht aan den scheidende Voorzitter, den hr. Welling. Hierna sluiting.

De Graafschap Bode 1939-01-18

TERBORG.

Johannes Gerhardus Schreurs.

— Velen zullen met ontroering de tijding gelezen hebben, dat de heer Schreurs op Hommelink Zondag betrekkelijk plotseling op bijna 72-jarigen leeftijd overleden is.

Daarmede is een einde gekomen aan een zeer werkzaam leven, een leven, dat niet alleen gewijd was aan de belangen van hen, die hem met zoo hartelijke genegenheid omringden, een leven, dat ook niet enkel bevrediging zocht en vond in zijn bedrijf, dat hij met zoo kundige hand en klaar inzicht jarenlang beheerd had, maar met Schreurs is een man heengegaan, wiens werkzaamheid en belangstelling in den loop der jaren in wijder kring getrokken werd.

Allereerst gold die belangstelling het verenigingsleven op landbouwgebied. Als bestuurslid van Fokvereniging, Boerenbond, Zuivelfabriek enz. heeft de heer Schreurs een werkzaam aandeel gehad in de zeer belangrijke ontwikkelingsperiode, die de landbouw in

den meest uitgebreiden zin de laatste decennia heeft gekenmerkt. Man van helder inzicht, groote tact en als het moest critiek, maar dan steeds opbouwende critiek, genoot de overledene een groot vertrouwen. Ook daardoor zag hij zich een aantal jaren het raadslidmaatschap van de Gemeente Wisch toegewezen.

Met Schreurs is één van de nu oudere garde heengegaan, één van diegenen, die zonder ophef en in volkomen onbaatzuchtigheid, waar het gevraagd werd, hun inzicht en kunnen dienstbaar stelden aan het algemeen belang, één, die veel en mooi werk verrichtte te algemeen nutte.

Van bevriende zijde schrijft men ons het volgende:

Johs. Gerh. Schreurs overleden! Met hem is een eenvoudig, sympathiek en rechtvaardig man heengegaan, na een zeer werkzaam, welbestede leven. Schreurs zal zeker in wijden kring nog lang in dankbare herinnering blijven. Vergde zijn belangrijk veehouders- en landbouwbedrijf veel van zijn naarstig streven, toch wist hij nog tijd te vinden om zich te geven voor algemeene belangen.

De Coöp. Zuivelfabriek te Silvolde, waarvan hij het laatste jaar eerelid was, heeft veel aan hem te danken, evenzoo ook de Boerenbond. Ofschoon hij het niet zocht, was steeds een leidende positie zijn deel, zeer zeker omdat zijn daden in overeenstemming waren met zijn woorden.

Eenvoudig in den omgang, zich zelf nooit zoekend, maar misschien onbewust beschikend over een helder inzicht, was zijn invloed groot.

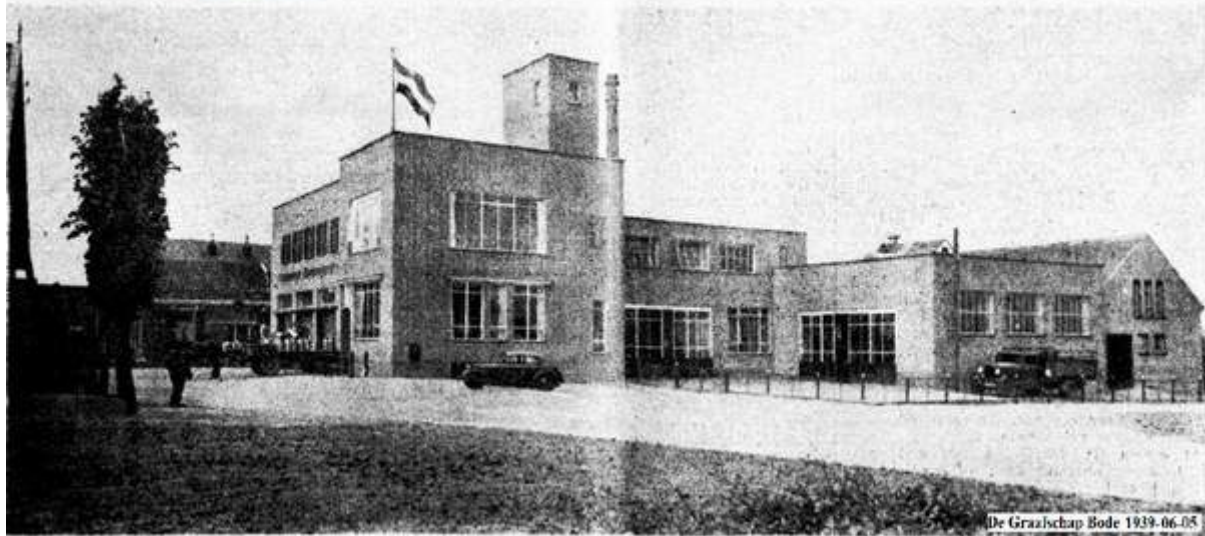
Voorstander van het organiseeren in eigen kring, waakte hij er gaarne met anderen voor, dat dit niet ging ten koste van andere standen. Hij was voor alles zeer onpartijdig.

Zijn heengaan is smartelijk voor de zijnen, maar ook voor zijn vele vrienden.

Hij ruste in vrede.

J. M.

De Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” te Silvolde heden, Maandag officieel heropend.

Hierbij een foto van het fraaie fabrieksgebouw.

SILVOLDE- Heden, Maandagmorgen had te Silvolde onder grote belangstelling de officiële heropening plaats van de geheel gemoderniseerde Coöp. Zuivelfabriek „*De Eendracht*” aldaar.

Onder de talrijke aanwezigen merkten wil behalve directie, bestuur en commissarissen op: het voltallige college van B. & W. der gemeente Wisch, Jhr. Van Schuylenburch te Terborg, beschermheer der fabriek, oud-commissarissen Broens en Doornink, Ir. Hylkema te Zutphen, rijkszuivelconsulent, het dagelijks bestuur van de G. O. Zuivelbond te Amsterdam (?), afgevaardigden van de Ned. Coöp. Zuivelcentrale, architect Ir. Feenstra te Arnhem, pastoor Ashmann, notaris Bijleveldt, Dr. Ris. de heer Pelgrim uit Gaanderen, gemeente-architect Zijkse, en het bestuur van Silvold's Belang.

Nadat een rondgang door de nieuwe fabriek was gemaakt, verzamelden de aanwezigen zich in de bestuurskamer waar de waarnemend, voorzitter de heer H. H. Pruis liet het welkomstwoord sprak. Het officiële openingswoord werd uitgesproken door de burgemeester, dn Edelachtbare heer J. G. G. Boot. Nadat enkele verversingen waren rondgediend, voerden meerdere sprekers het woord.

Op uitdrukkelijk verzoek van directie en bestuur der fabriek laten wij het volledige verslag van deze opening in ons a.s. Woensdagnummer volgen.

De Coöp. St. Zuivelfabr. „De Eendracht” te **Silvolde** officieel heropend.

Na belangrijke uitbreiding en verbetering,

**Veelzijdige hartelijke belangstelling - Meerdere
autoriteiten - Vele toespraken.**

Burgemeester Boot houdt een belangwekkende officieele openingsrede.

Maandag j.l. was het voor het landbouwcentrum en Silvolde en wijde omgeving een hoogtijdag, in verband met de officiële ingebruikstelling van de uitgebreide, zeer belangrijk verbouwde en technisch veel verbeterde Coöp. Stoom-Zuivelfabriek „De Eendracht”. Dat deze instelling in zijn omgeving van dominerende betekenis is, werd duidelijk geïllustreerd uit de veelzijdige belangstelling die voor dit officieel gebeuren bleek te bestaan. Tegen 10 uur dien morgen kwamen vele auto's aangereden, die parkeerden op het ruime voorplein der fabriek, die, met vlaggen getooid en omstraald door het gouden zonlicht, een recht feestelijke aanblik bood.

Meerdere autoriteiten merkten we onder de aanwezigen. We zagen o.m. burgemeester Boot en Echtgenote, de beide wethouders, de heren Dr. K. A. ten Bosch en Joh. Gussinklo, de beschermheer der fabriek Jhr. W. A. W. van Schuytenburch te Terborg. Pastoor Ashmann, notaris Van Bijleveldt. Dr. Ris, ir. A. Hylkema, Rijkszuivelconsulent en de adjunct-zuivelconsulent, beide uit Zutphen, het dagelijks bestuur van de Geld. Ov. Zuivelbond (GOZ.), t.w. de voorz. v.d. Hengel uit Achterveld bij Amersfoort en de secretaris Ir. R. G. Jonkman uit Zutphen, de heer Faber uit Zuilen, leraar-technicus van de G. O. Z., een deputatie van de Ned. Coöp. Zuivel-Centrale (NCZ.) te Amsterdam. t.w. de hr. Van Leusden, voorz. en P. Lettinga, directeur, de hr. Pelgrim uit Gaanderen, Gemeentearchitect Rijks uit Varsseveld, directeur J. Miedema met Bestuur Commissarissen, de oud-commissarissen Wel, Broers en Doornink, de heer ir. Feenstra, architect te Arnhem. Mr. Bijlenga en de heer Braggaar, beide uit Leeuwarden, en vele anderen.

Directeur Miedema ontving zijn vele gasten met hartelijke eenvoud en eenvoudige hartelijkheid en voor de meesten had hij een charmant en geestig woord, zoals wij dat van hem gewend zijn.

Aan de officiële heropening ging een rondgang door de fabriek vooraf, waarbij de bezoekers overduidelijk bleek, hoezeer deze thans is afgestemd op de behoeften en eisen van het hyper-moderne, in die mate zelfs, dat „De Eendracht” momenteel niet alleen een der grootste

en fraaiste, maar ook een der technisch meest volmaakte Zuivelfabrieken in de Achterhoek mag worden genoemd. Het geheel getuigt van durf energie en kloek beleid en toont duidelijk aan dat Directeur Miedema en zijn medebestuurders ondanks het malaise-donker zich het uitzicht op betere tijden niet laten benemen. Het is alles bijeen een model-fabriek geworden. waarop Silvolde en omgeving met recht trots kunnen zijn.

De heer J. Miedema, directeur van de Coöp. Stoom-Zuivelfabriek „De Eendracht”. die niet alleen door zijn technische bekwaamheden, maar evenzeer ook door zijn vaderlijker tact en prettiger omgang met bestuur en leden, zeer veel heeft bijgedragen tot de groei en bloei van deze betekenisvolle onderneming.

Na de rondgang verzamelden de aanwezigen zich op de ruime bestuurskamer waar de officiële heropening zou plaats vinden, gevolgd door een feestelijk samenzijn met ruime traktatie. Meerdere fraaie bloemstukken werden aangedragen, te veel om de schenkers alle bij naam te noemen. Typerend voor de goeden geest en de prettige samenwerking is het echter, dat behalve van het personeel ook van de melkboeren een fraai bloemstuk was geschonken, welke beide attenties bijzonderlijk door directie en bestuur werden gewaardeerd.

Te ruim half elf, toen allen een plaatsje hadden gevonden in de gezellige bestuurskamer, nam de waarnemend voorzitter, de heer H. H. Pruis, het woord om zijn talrijke gasten hartelijk te verwelkomen.

Welkomstwoord van de Heer H. H. Pruis als waarnemend voorzitter.

Onze hooggeachte voorzitter, de heer Verheijen - aldus de heer Pruis - is ongesteld en daardoor niet in staat deze mooie bijeenkomst te leiden.

Het is wel jammer, dat deze oprichter en leidende persoonlijkheid juist deze dag verhinderd is. Verheijen is een begaafd mens, die zijn kunnen en willen steeds ten bate van de boerenstand heeft aangewend.

Voor de oprichting van de Zuivelfabriek de Boerenbond en de Boerenleenbank was hij de leidende stuwkracht en wist hij - naast zich, een keur van eminente mannen te krijgen, die met hem zeer verdienstelijk werk verrichten.

Laat mij volstaan met de hartelijke wens te uiten namens ons allen hier, dat Verheijen spoedig weer in het bezit is van bestendige gezondheid(Applaus).

Dames en Heren namens de Bestuurscollega's en directie is het mij zeer aangenaam U welkom te heten en U te danken, dat U gevolg hebt willen geven aan de tot U gerichte uitnodiging.

De rondwandeling door de fabriek hebben wij reeds gehad, het is nu de bedoeling hier op onze Bestuurskamer een paar uur gezamenlijk door te brengen.

De Heer Burgemeester van Wisch heeft zich welwillend bereid verklaard de „opening” te verrichten

Waar nu door de architect van de bouw de heer Feenstra een schets is gemaakt met het opschrift: „Hoe het groeide”, welke mooi weergeeft de verschillende stadia welke de fabriek doormaakte, kan dat misschien een leidraad zijn voor de burgemeester. Wij hebben deze tekening gelijk U ziet met onze Holl. driekleur bedekt, welk doek zo aanstonds door de burgemeester wordt verwijderd.

Namens het Bestuur van „De Eendracht” spreek ik thans de wens uit, dat ons samenzijn gezellig mag zijn en de strekking van het geheel, onder Gods zegen, de vereniging ten goede mag komen en verklaar hiermede deze bijeenkomst geopend.

Directeur Miedema las dan een schrijven voor van Voorz. Verheijen, waarin deze in treffende bewoordingen van zijn medeleven met deze dag deed blijken, waaraan hij de beste wensen verbond voor „De Eendracht”. Ook Ds. Boersma - die eveneens verhinderd was - had een schrijven gezonder met goede wensen, waarbij hij geestig opmerkte, dat „*boter beter is dan kanonnen*”.

Officiële openingsrede van burgemeester J. J. G. Boot.

Burgemeester Boot, het woord verkrijgende, begon met te zeggen, dat hij zelden met groter genoegen een officiële opening had verricht dan de opening der geheel verbouwde Coöp. Zuivelfabriek „*De Eendracht*” te Silvolde.

Toen de Directeur mij sprak van de verbouwingsplannen heb ik met grote belangstelling de ontwikkeling gevolgd en niet minder trots ben ik de heren Bestuurders en Commissarissen en Directie, nu zulk een prachtig fabrieksgebouw is verzezen.

Een sieraad voor de gehele gemeente geldt het hier en men kan moeilijk preken van een verbouwing. Dit is een te eng begrip.

Veeleer kan gezegd, dat met gebruikmaking van hetgeen bestond, een nieuw gebouw is verzezen.

Temeer durf ik dat te zeggen, omdat de verbeterde technische installatie aan de meest moderne eisen van zuiveltechniek beantwoordt.

Het is voor U, evenals voor mij een hoogtijdag, want hoezeer ik erken, dat deze aan de hoogste eisen van efficiency voldoende inrichting, allereerst in het belang is van de leden, zij is ook voor de gehele gemeenschap van betekenis, omdat de schoorstenen van deze fabriek dag in dag uit roken.

Spr. vatte zijn verdere betoog in een viertal punten samen, waarbij Spr. releveert, dat de hoogst nodige samenwerking niet zo gemakkelijk verkregen werd als menigeen thans denkt. Men stuitte aanvankelijk op conservatisme en het zich afzijdig willen houden van alles wat nieuw is en er zijn ontzaglijk veel inspanning en offers geëist van hen die baanbrekers waren op dit gebied. Spr. schetste dan uitvoerig de moeilijkheden voor de boerenstand sinds 1875 en het gemis aan drang naar ontwikkeling. Er kwam een soort intellectuele malaise en Nederland's landbouw- en zuivelpositie werd overvleugeld door Denemarken. Tot overmaat van ramp kwam de margarine. Toen men eindelijk begreep, dat het zo niet langer ging, werden de lessen van Denemarken noodgedwongen ter harte genomen en in 1886 verrees in het Friese dorp Warga de eerste zuivelfabriek.⁵

Een nieuwe tijd was ingegaan en het Friese voorbeeld vond allerwegen navolging, hoewel vele pessimisten de zuivelfabriek „het armhuis, der boeren” gingen noemen, verrees ook in Silvolde t.w. in 1905 een zuivelfabriek, waarmee het steeds crescendo is gegaan. Spr. memoreerde de vele verbouwingen en verbeteringen en schetste de verdere gezonde ontwikkeling van „*De Eendracht*”, die vele handen werk verschaft en die haar positie nimmer misbruikte ten koste van de middenstand. Haar belangengemeenschap met 50 winkeliers in de naaste omgeving is daarvan een bewijs.

De vernieuwde fabriek is nu met volle kracht in werking. 't Is een teken, dat er nog pit, nog geestkracht is bij de Boerenstand van Silvolde en omgeving. 't Getuigt van ondernemersenergie, van durf waaraan we in deze tijd behoefte hebben, temeer omdat, als ik juist ben ingelicht, op de onlangs te Berlijn gehouden tentoonstelling op zuivelgebied Nederland niet bovenaan stond.

Ge hebt verkregen een economische en technische, maar ook esthetische verbetering, die bewondering afdwingt.

Maar wat zou men aan de beste geoutilleerde fabriek hebben, wat heeft men aan de beste

⁵ ! (ZHN.)

melkkoeien, wanneer organisatorisch de zaak niet in orde is?

Daarom is er reden een woord van dank te brengen aan alle bestuursleden en commissarissen, die vanaf de oprichting hun krachten hebben willen geven aan de bloei van de fabriek.

Onze gedachten gaan naar hem die, o.a. met de heer Welling, die wel aanwezig is, zoveel heeft gedaan voor de coöp.

Wat zouden we graag de voorzitter Verheijen in ons midden hebben om hem hartelijk te danken en in hem allen, o.a. den heer Koenders, die pioniersarbeid hebben verricht.

Een woord van hulde aan de Directeur, de heer Miedema, voor de grote stuwkracht al die jaren van hem is uitgegaan.

Hij is één met de fabriek. Juist in deze tijd is het van veel betekenis, dat er goede leiding is.

En de directeur en het bestuur en de ijverige medewerkers hebben met bekwaamheid, energie en toewijding, zich aan hun taak gegeven.

Ik hoop, dat dit bedrijf zijn zegenrijke functie zal blijven uitoefenen en zijn waardige plaats zal behouden onder de grote bedrijven in deze gemeente en omgeving. Zij is krachtig gegroeid en vertoont een schonen bloei.

Mogen haar werkzaamheden tot In lengte van dagen een rijken zegen afwerpen. (Applaus).

De Burgemeester verzocht daarna Mevrouw Miedema middels een koord een vlag weg te trekken, die een fraai tableau bedekt hield in de achtermuur der bestuurskamer, welk tableau de woorden vermeldt:

In 1938 werd de fabriek verbouwd:

Beschermheer:

Jhr. W. A. W. v. Schuylenburch

Eere-leden:

G. B. Verheijen.

J. G. Schreurs.

Bestuur:

B. J. Welling, Voorz.

G. W. Doornink, Secr

H. H. Pruis.

G. H. Seinhorst.

J. A. Theunissen.

Directeur:

J. Miedema,

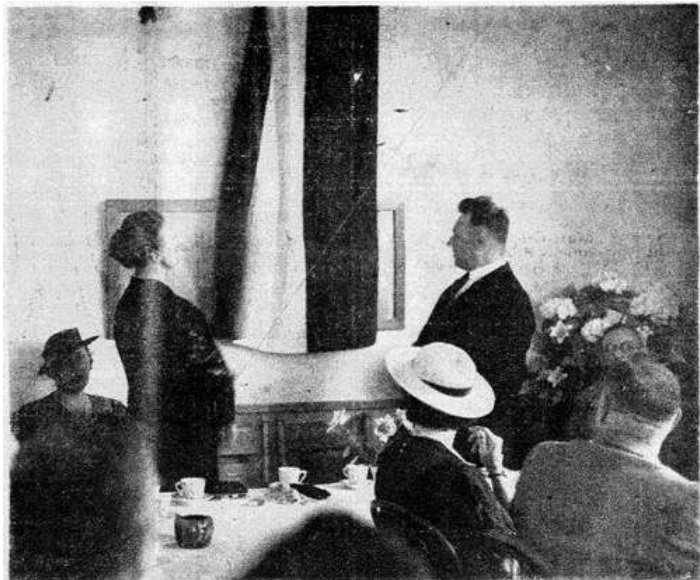
Architect:

G. Feenstra, Arnhem.

Aannemer:

S. J. v. d. Kemp en Zn..

Daaronder hangt een tekening in houten lijst met alle verbouwingen in ruwe schets.

Bij de onthulling van het fraaie tableau had Mevrouw Miedema, de echtgenote van den directeur, „de touwtjes in handen“. Op verzoek van Burgemeester Boot onthulde zij onder luid applaus den fraaien gedenksteen met tekening, welke laatste een overzicht geeft van den groei en bloei van het bedrijf. Rechts van de vlag Burgemeester Boot; links achter Mevr. Miedema Mevr. Boot—Colijn, de echtgenote van den Burgemeester.

Voorzitter Pruis bracht de Burgemeester in hartelijke bewoordingen dank voor zijn prachtige rede, alsook voor zijn krachtige steun inzake den verbouw der fabriek.

Toespraak van Directeur Miedema.

Mede namens het bestuur en de commissarissen gaf directeur Miedema vervolgens een overzicht van de gang van zaken, waaraan wij het volgende ontleen:

In de afbeelding „hoe het groeide“ kan men een indruk krijgen, hoe vaak en in welke propor-

ties de fabriek zich uitbreidde, al naar gelang er behoefte was, maar steeds is er gewacht op een bepaalde financiële sterkte, n.l. „*vrij zijn*” of bijna vrij.

Daardoor voorkwamen wij, dat wij met een financieel zwaar belaste fabriek werkten en de inrichting steeds economisch als zodanig beheerd werd.

Op tijd werden de nodige terreinen aangekocht en bij bouwen, het grondvlak ruim gehouden. Intussenn zullen allen het met mij eens zijn, dat wij dank verschuldigd zijn aan God; die onze mooie instelling steeds gelukkig heeft doen werken, waardoor wij geen ongelukken, maar naar menselijk berekening het bereikbare hebben doen verkrijgen.

Ofschoon onze vereniging een is op stoffelijk gebied, erkennen wij gaarne, dat Gods zegen de wasdom moet geven voor groei en succes.

Daarom is het ons bijzonder aangenaam, dat wij hier de vertegenwoordigers hebben van het Geestelijk gezag en wij daardoor in de gelegenheid zijn te kunnen verklaren, dat het persoonlijk contact met deze heren ons tot grote dankbaarheid stemt.

Dat ook evenzeer de vertegenwoordigers van het Wereldsgezag ons zeer welkom zijn, gaarne herinneren wij ons de vlotte tegemoetkomende houding inzake het verkrijgen van de noodige terreinen, enz.

Onze beschermheer Jhr. v. Schuylenburch, hier ook tot onze vreugde en voldoening tegenwoordig mag zich gerust de gedachte veroorloven, dat een goede daad, altijd goede vruchten voortbrengt.

Het aanvankelijk geschonken nodige grondvlak heeft zich steeds meer uitgebreid en het is met dank, dat wij in het „embleem” van de fabriek het wapen van den heer v. Wisch hebben aangebracht.

Spr. richtte voorts woorden van dank tot de vertegenwoordigers der G. O. Z., tot de Voorz. en de Directeur der N. C. Z., ir. Hylkema, de heer Braggaar, de heer Faber, leraar-technicus te Zutphen, de heren Welling, Broens en Doornink, notaris Van Bijleveldt, Dr. Ris, de heren Jaartsveld en Koenders en voorts ook tot de heren architect Feenstra, hoofd-opzichter Garssen en de aannemer Van der Kemp en de heer Wolters als installateur.

Wees overtuigd heren, dat Bestuur, Comm. en Dir. grote waardeering hebben voor jullie werk en de heer Van der Kemp menen wij niet beter te kunnen zeggen, dat hun naar, menselijke berekening te vroeg gestorven vader, die veel het vroegere bouwen heeft gedaan en steeds een sympathieke voorstander was van „De Eendracht”, dat hij, wanneer hij dit had mogen beleven, grote tevredenheid zou hebben over zijn zoons.

Meerdere toespraken

Het officiële gedeelte was hiermee afgelopen en volgde nu een genoeglijk samenzijn, waarbij uiteraard nog meerdere toespraken ten beste werden gegeven. De rij der sprekers werd geopend door Notaris Van Bijleveldt, die het passeren der acte voor deze fabriek in 1905 in herinnering bracht.

Spr. prees de actieve leiding van het bestuur en uitte de wens, dat directeur Miedema nog lang directeur mocht blijven van „De Eendracht” (Applaus).

De Voorzitter van de G. O. Z., de heer v. d. Hengel uit Achterveld bij Amersfoort, dankte zeer voor de invitatie en de gelegenheid tot kennismaking. Spr. had de fabriek tip-top in orde bevonden en wenste de Vereniging geluk met deze directeur, die o.a. ook succesvol is werkzaam geweest als bestuurslid der G. O. Z. De producten zijn hier in orde, de boter is zeer

goed, wij troffen hier een schone fabriek in een schone omgeving. De boeren hier hebben de zaak in orde. Spr. besloot met zijn beste wensen voor de groet en bloei der nieuwe fabriek. (Applaus).

De heer Van Lensden van de N.Z.C. uit Amsterdam sprak vervolgens mede namens zijn directeur, die mede aanwezig was. Spr. bracht hulde aan het succesvolle product van „De Eendracht”, dat aan de hoogste eisen ,voldoet en prees de saamhorigheid, die eerbied afdwingt. Als één man staat men hier naast elkaar.

Maar, zegt Spr. laten wij de vrouwen van deze kloeke mannen niet vergeten, die hun bij hun werk zozeer gesteund en geschraagd hebben en ze zo vaak blijmoedig voor tal van vergaderingen hebben afgestaan. Namens de N. Z. C. bracht Spr, deze vrouwen daarvoor hulde en Spr. besloot met een heildronk in te stellen op de vrouwen in de gemeente Wisch.

De Zeer Eerw. Heer Pastoor Ashmann was van mening, dat het goed is, dat ook vanuit de kring der Silvordenaren te dezer gelegenheid een kort woord werd gesproken. Spr, had met veel genoegen de uitnodiging ontvangen. Ik ben – zegt Spr. – nu 12 jaar hier en samengegroeid met deze mooie plaats en derhalve niet onverschillig voor belangrijke Silvoldsche gebeurtenissen als deze. Ik ben vol bewondering voor het mooie gebouw, dat ik reeds enige malen onder de deskundige leiding van de heer Miedema bezichtigde. Spr. was het vele watergebruik in deze melkfabriek opgevallen en Spr. bracht dit in verband met een geestige anekdote, welke veel hilariteit verwekte. Spr. hoopte, dat het vele watergebruik de reputatie van „De Eendracht” niet zou schaden en dat onder Gods zegen „De Eendracht” mag blijven groeien en bloeien. (Applaus).

Ir. Hylkema, rijkszuivelconsulent te Zutphen, erkentelijk voor de uitnodiging, had met veel genoegen de fabriek bezichtigd en toonde zich vol lof over hetgeen hij gezien had. Het gebouw is schoon van lijn en kleur en door samenwerking is hier heel veel bereikt wat stimulerend werkt op den gang van zaken. In dit lokaal voor beraadslagingen treft men veel licht, frisse lucht en vergezichten. Dat is niet helemaal *toeval*, maar *toeleg*. De les van Berlijn is blijkbaar ook hier doorgedrongen. Er moet echter heel wat gebeuren voor we weer in 't eerste gelid komen. De beraadslagingen voor de boeren en door de boeren moeten steeds leiden tot de kern: de Coöperatie. Aan die grondgedachte moet vastgehouden. Spr, wees op t grote nut der contróle. Spr. eindigde met de woorden: Wanneer wij de fabriek te Silvolde zien, dan zeggen wij: Dat is iets bijzonders. Moge het aanzien zo gunstig blijven als symbool, in 't belang van boeren en andere bevolking van Silvolde en omgeving.

De heer H. Haartsveld, de Voorz. van Silvold's Belang had met „De Eendracht” in zoverre te maken, dat 440 kinderen iederen morgen ¼ liter melk ontvangen, dank zij de tussenkomst van Silv. Belang. die een toeslag van de Regering losklopte. De resultaten zijn prachtig en namens de Silvoldsche jeugd bracht Spr, een woord van dank en hulde aan de fabrieksleiding voor de prima producten en de prettige samenwerking en eindigde zijn geestig speech met een heildronk op „De Eendracht”. (Applaus).

Architect Feenstra was de laatste spreker die een sympathiek woord sprak over het volledig vertrouwen dat hem geschonken was en over de goede samenwerking, waarbij de goede geest altijd bewaard was gebleven. Alle instanties, waarmee hij had samengewerkt in prettige harmonie bracht Spr. een woord van warmen dank en ook Mevr. Miedema werd in dien dank betrokken. Spr. wees niet ongeestig op een kleine voorbarigheid in de tekening onder het ta-

bleau, waar bij hij, als dank voor de vele kopjes koffie Mevr. Miedema alvast met een nieuwe directeurswoning had bedacht, geheel in stijl en harmonie met de huidige nieuwe fabriek. Spr. hoopte, dat men hem die „slordigheid” wel vergeven zal en deze de groei en bloei van „De Eendracht” niet zal benadelen. (Applaus).

Nadat de waarnemend Voorz., de heer N. H. Pruis alle sprekers voor hun vriendelijke woorden had dank gezegd, bleef men daarna nog geruime tijd in zeer gezellige stemming bijeen. Onze indrukken over deze officiële heropening samenvattend, kan worden getuigd, dat bestuur en directie van „De Eendracht” op voortreffelijke en alleszins waardige wijze deze voor Silvolde en omgeving zo belangrijke dag in een passende omlijsting hebben gezet. Het was in alle opzichten een blijde, zonnige feestdag, die door hen, die er getuige van waren, ongetwijfeld in dankbare herinnering zal worden bewaard.

Hoe „De Eendracht” zich in de loop der jaren ontwikkelde van bescheiden fabriekje tot een der grootste en meest moderne zuivelfabrieken in de Achterhoek.

Hoe gezond en krachtig deze fabriek zich in de loop der jaren en speciaal de laatste jaren onder het gezond en krachtig beleid van Directeur Miedema, heeft ontplooid moge blijken uit de zeer eervolle „staat van dienst” dezer succesvol geleide onderneming, die in **33 jaar** tijds niet minder dan zes keer moest worden verbouwd en uitgebreid.

In 1905 opgericht en 1 Jan. 1906 aangevangen werd „*de Eendracht*” achtereenvolgens verbouwd in 1910-1916-1920-1925-1929 en 1938.

Aanvankelijk bedroeg het bebouwd oppervlak slechts ongeveer 250 M². thans 1200 M². Begonnen als alleen Boterfabriek, kan deze onderneming thans volledig Melkproductenfabriek heten en telt zij uitgebreide afdelingen, boter, kaas, melkinrichting & melkpoeder.

De vereniging beschikt over ruime terreinen, pleinen, opslagplaatsen, grote vloeiweide voor het afvalwater en nog reservegrond daarvoor, gelegen aan een ruimen verkeersweg, nabij het dorp.

In het eerste boekjaar werd 1.810.035 K.G. melk verwerkt, thans in het laatst afgelopen jaar niet minder dan 7.529.686 K.G.

In 1938 werd de fabriek belangrijk uitgebreid en verbouwd, zodat het gehele buitenaanzicht werd veranderd en van binnen gemoderniseerd. Onder architectuur van de heer Feenstra te Arnhem zijn thans de gebouwen, hoog en ruim opgetrokken in gele steen, waarin stalen ramen en deuren, streng van lijn, solied en aangenaam voor het keurend deskundig oog.

Hoog boven het hoofdgebouw verheft zich de watertoren, waarin een groot gewapend-beton reservoir is aangebracht.

Voor de watervoorziening zorgen twee zware duplexstoompompen & een reserve Stork's electro motorpomp, welke het nortonwater door een grote reiniger ongeveer 15 meter hoog stuwten.

Na ontijzerd te zijn, is het water van zeer goede kwaliteit, hetgeen een eerste vereiste is voor een goede Zuivelfabriek.

De nieuwe melkontvangst is zeer ruim en hypermodern ingericht door de Machinefabriek Bijlenga te Leeuwarden.

Het lokaal voor de melkontvangst, hyper-modern ingericht en voorzien van een transportband voor de melkbussen. Een nieuwigheid, die nog slechts in weinig fabrieken toepassing heeft gevonden.

De werkzaamheden voor de melkboeren en het personeel aan de fabriek zijn daar tot een minimum beperkt.

De aanvoerende melkboer heeft op het buitenbordes direct een rolbaan tot zijn beschikking en bij plaatsing van bussen daarop, glijden deze, gedreven door eigen gewicht op de hellende rolbaan naar de bascule. Daarna worden de geledigde bussen op een lopende band geplaatst, tevens uitdrup-apparaat en daarna wederom op een hellende rolbaan, waarmee ze het snelwegende vulapparaat passeren, om vervolgens te glijden naar de inmiddels weer present zijnde melkwagen.

De juiste volgorde der bussen wordt steeds gehouden, waardoor het werk zeer vergemakkelijkt wordt en rustig aandeet.

In totaal is het werk op de melkontvangst dan ook beduidend economischer geworden en is door het rol- of glijdsysteem, de slijtage van bussen en vloer, tot een minimum verlaagd.

De melkontvangst is toegankelijk door vier brede deuren (rol-luiken) welke bij koud en winterig weer gesloten bleven, Alleen is er dan een ruimte uitgespaard, groot genoeg voor de naar binnen en naar buiten glijdende bus.

De achterzijde is gesloten, zodat het zo hinderlijke doortochten is voorkomen.

Over de gehele lengte en breedte der ontvangst is een verdieping aangebracht (bakkenlokaal). Hierop zijn opgesteld het *regeneratief apparaat*, grote *melkkoeler* en verschillende reservoirs. Het karnlokaal, centrifuge-lokaal, machinekamer, laboratorium en spoelplaats zijn verruimd, vooral naar boven, met veel licht en ontluichtingsgelegenheid.

Nieuwe tegelvloeren en wandbetegeling doen fris en helder en aangenaam aan. In het centri-

fuge-lokaal, is een andere ophanging van werkas en plaatsing van werktuigen en machines toegepast, terwijl de aangeschafte *Westfalia-Schuimloze centrifuges* met hun geweldige opvoervermogen, enige pompen uitsparend, een nuttig en voor het oog ook een mooi effect geven. In een ruim nieuw lokaal zijn ondergebracht de *refrigiator*, automatische koelcel, de *dau-erpasteur*, een Stork's **Sterilisator**, papkoker, en een zeer moderne flessenspoelmachine van de Machinefabriek Bijlenga.

De ketelhuizen zijn opgeknapt, eveneens de kaas- en poederafdeling, in welk gebouw ook de kuiperij en kistenmakerij is ondergebracht.

De fabriek beschikt over 2 stoomketels resp. groot 40 en 80 M². - verwarmings-oppervlak met een druk tot 12 atm. overdruk.

Voor de beweegkracht zorgt 'n krachtige *Stork Stoommachine* daar naast nog een ruim 20 tal electromotoren.

Het gehele leidingnet voor warm en koud water, alsmede voor stoom, eveneens die voor elektrisch – licht en kracht, is vernieuwd, het laatste door de firma B. Wolters te Silvolde, volgens voorschriften der P.G.E.M. Een heel aardig lokaaltje is nog het uitgiftelokaal, tevens schaftlokaal, waarin o.a. de lange rij diploma's en onderscheidingen zijn aangebracht.

Onder de melkontvangst wordt de grote kelder benut voor kaasopslag en onder de kantoren, de ruimte voor magazijn voor allerlei goederen. In deze laatste ruimte is ook aangebracht de zeer moderne centrale verwarming, geleverd door de firma B. J. A. Kanter te Terborg.

Boven de kantoren is de bestuurskamer, zeer ruim met veel licht, eenvoudig en doelmatig gemeubileerd en met een magnifiek uitzicht op de mooie omgeving.

Een inscriptie is fier aangebracht, vermeldende de bouw in 1938 en de namen van Beschermer, Ereleden, Bestuur, Dir., Architect en Aannemer. Hiervoor zijn gebruikt, gebakken letters, zeer fraai een geschenk van de tegelfabrikant uit Slowakije.

Door de welwillende medewerking van de Gem. Wisch is het terrein onmiddellijk naast de fabriek belangrijk verruimd en de bestrating vóór en vooral naast de fabriek, belangrijk verbeterd, hetgeen voor het verkeer en ook voor de fabriek noodzakelijk was.

In totaal mag gezegd worden dat de Vereniging nu beschikt over een zeer doelmatige ruime fabriek.

Alles van steen, beton en staal opgetrokken, hetgeen weinig onderhoud zal vragen.

De over veel ervaring, beschikkende aannemer: n.l. het Aannemersbedrijf v. h. S. J. van der Kemp & Zn. te Silvolde heeft veel succes gehad bij de zo moeilijke bouw, waarbij steeds het bedrijf moest doorgaan.

Het ledental is van de aanvang al toen begonnen werd met ongeveer 200 geklommen tot 632. Vanaf 1 Jan. 1906 tot en met 1938 heeft de fabriek verwerkt 174.210.309 KG. melk.

Aan de leden werd daarvoor netto uitgekeerd f 10.539.643,75, terwijl f 1.532.349,09 ten bate ging van derden n.l. aan onkosten.

De gemiddelde netto melkprijs van die jaren was per 100 K.G. f 6.-; en de onkosten van die jaren was per 100 K.G. f 0,88. Over 1938 waren deze cijfers resp. f 4,92 en f 0,91.

Bij de bouw en de aanschaffingen werd een dankbaar gebruik gemaakt van de deskundige voorlichting van de heer A. Faber Leraar-Technicus van de Geld. Overijs. Zuivelbond en die

van de heer Braggaar Machinetechnicus van de Machinefabriek Bijlenga te Leeuwarden. De voorbereiding van de bouw eiste veel zorg en moeite van Bestuur en Commissarissen. De grote eensgezindheid in die College's droeg veel bij tot het beoogde en thans bereikte mooie doel.

Ook de leden hebben spontaan medewerking verleend bij het verlenen van de credieten en de moeilijkheden bij de bouw, welke bijna een rond jaar duurde.

De Graafschap Bode 1939-11-08

Bijeenkomst nav. succes 1½ jaar Schoolmelkvoorziening.

SILVOLDE. - Maandagmorgen hield de Vereniging „*Silvold's Belang*” een bestuursvergadering in de melkproductenfabriek „*De Eendracht*” alhier. Voor deze vergadering waren verschillende personen uitgenodigd, die daadwerkelijke steun hadden verleend aan het zo geslaagde streven van de schoolmelkvoorziening in ons dorp. Onder de aanwezigen, die vooraf een bezoek hadden gebracht aan de melkdrinkende schooljeugd, merkten wij o.m. de Zeer-erw. heer Pastoor Ashmann, Ds. G. Boersma en Dr. Ris.

Met een hartelijk welkomstwoord opende de actieve voorzitter van „*Silvold's Belang*”, de heer H. Jaartsveld de vergadering en hield een korte inleiding op het onderwerp, dat door Ir. Van de Ven, verbonden aan het *Centraal Melkcomité* te Den Haag, werd behandeld.

Ir. Van de Ven sprak er zijn blijdschap over uit anderhalf jaar geleden te hebben mogen meehelpen aan de totstandkoming van de Schoolmelkvoorziening hier ter plaatse, om thans weer een korte uiteenzetting van dit werk te mogen geven. Toen men voor ongeveer 3 jaar hier in Nederland begon, waren Amerika en Engeland ons reeds voorgegaan, en was Valkenswaard de eerste plaats in Nederland waar men met de Schoolmelkvoorziening begon. Thans drinken dagelijks al ruim 100.000 kinderen hun flesje melk op de scholen. De belangstelling bij de gemeentebesturen is over het algemeen goed te noemen. De medewerking van het onderwijzend personeel is eveneens zeer goed.

De heer J. Miedema, directeur der zuivelfabriek zei, dat de vriendelijke woorden tot hem gericht, bedoeld moesten zijn voor het actieve bestuur. Zowel het bestuur als de leden dezer fabriek staan zeer sympathiek tegenover dit mooie werk. Ten slotte wilde spr. op de heer Van de Ven nog een beroep om de ¾ cent per liter, welke men thans in Den Haag van de subsidie heeft afgetrokken, weer terug te krijgen.

Ir. Van de Ven zei zijn best te zullen doen.

Nadat men nog enigen tijd gezellig bijeen was gebleven, sloot de heer H. Jaartsveld deze geslaagde bijeenkomst.

Vergadering Coöp. Zuivelfabriek *De Eendracht*.

SILVOLDE. - In de zaal van de heer J. W. Wensink alhier hield maandagavond j.l. onze Coöp. Melkproductenfabriek „*De Eendracht*” de gewone najaarsledenvergadering, welke matig bezocht was.

De Voorzitter, de heer **H. Haartsveld**, heette de aanwezigen welkom met de wens dat voor „*De Eendacht*” en ons allen spoedig betere tijden mogen aanbreken. Spr. verklaarde gaarne de hem nog beschikbare krachten ten bate van de vereniging te zullen geven. (Applaus). De daarna aan de orde gestelde notulen werden na voorlezing goedgekeurd.

In het stembureau werden aangewezen de H. H.; Th. Ebbers, Joh. Suzelbeek en G. Veldhorst. Aftredend en niet in dezelfde functie herkiesbaar waren de heren: G. H. Seinhorst als bestuurslid. G. E. Vrieselaar en F. A. L. Aleven als commissarissen. De stemmingen hadden tot uitslag dat de heer G. E. Vrieselaar bestuurslid en de heren W. Rosman te Warm en G. H. Seinhorst te Silvolde als commissarissen werden gekozen.

Bij de mededelingen bleek van bestuurszijde dat de fabriek in zijn nieuwe toestand buitengewoon goed bevalt, hetgeen het werken ten zeerste vergemakkelijkt en de producten ten goede komt.

De aanvoerders van de melk hebben ook een grote verbetering gekregen, terwijl de *ontvangstplaats*, vroeger bij noordoosten, koud en erg tochtig, nu zeer beschut is door de dichte achterwand en de aardig gevonden beschutting van voren.

Over de huidige boter-, kaas en poederpositie werd vooral bij het laatste uitvoerig stilgestaan. Waar andere fabrieken hier en daar zich het laatste jaar nog speciaal hebben ingesteld om poedel te kunnen maken, met in hoofdzaak het doel, om de goede xxxx in de zomer te kunnen bewaren voor de winterdag, liefst voor veevoer, mogen wij aannemen dat wij goed af zijn met deze afdeling, welke sedert 1930 steeds goede resultaten gaf. Het is dan ook te hopen dat de volgende zomer weer poeder weggezet mag worden voor de leden in de winter.

Bij de rondvraag ontspoon zich een zeer geanimeerde bespreking over het gewenste in de eerste toekomst te beginnen niet de kwaliteit van de melk met name reinheid, duurzaamheid enz. mede in aanmerking te laten komen voor het bepalen van de waarde, mogelijk door middel van premie en boete. Vooral de houding van de aanwezige leden zal animerend werken voor het bestuur, waar deze al met de voorbereiding daartoe bezig bleek te zijn.

Na nog wat meer algemene besprekingen, sloot de voorzitter met dank voor de gezellige toon de vergadering.

De Graafschap Bode 1940- 11-25

SILVOLDE.

Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht“.

— Deze week werd alhier een ledenvergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht“ in de zaal van den heer J. Wensink. De secr., de heer G. W. Doornink was door ongesteldheid verhinderd.

De voorzitter, de heer G. B. Verheijen opent om half drie de matig bezochte vergadering met een extra woord van welkom voor den spreker in deze vergadering, den heer Ir. Th. C. J. M. Rijsenbeek, den Rijksveeteeltconsulent v. Gelderland, die een lezing zal houden in verband met een vroeger in voorbereiding genomen besluit, n.l. om het houden van betere stieren en het gebruik daarvan, financieel te steunen.

De daarna voorgelezen notulen, worden met dank aan den samensteller, onveranderd vastgesteld.

Bij de bestuursverkiezing werd in plaats van het aftred. Bestuurslid, den heer H. Pruis, gekozen de heer F. L. W. Aleven te Etten en voor de aftr. commissarissen, de heeren A. Roelofs en W. Seinhorst, resp. de heeren Th. Brus en Joh. Suzelbeek.

De voorz. bedankte de aftredenden die niet direct herkiesbaar waren.

De heeren Pruis, Roelofs en Seinhorst hebben in hun zittingsperiode veel voor de fabriek tot stand gebracht en dit gedaan op een prettige manier, zoodat hij hun gaarne een tot weersziens toeroept.

1941

DGB 1941-02-19

Voorzitter G. B. Verheijen overleden / begraven

De Graafschap Bode 1941-02-19

SILVOLDE.

In memoriam G. B. Verheijen.

— Dinsdagmiddag overleed in den ouderdom van 70 jaar de heer Verheijen en beëindigde daarmee een zeer verdienstelijk leven.

Zelden zal iemand zijn heengegaan, die zoo energiek ten algemeenen nutte heeft gearbeid.

Niet direct uit de boerenstand ontsproten, was hij spoedig op landbouwgebied een vooraanstaande persoonlijkheid in de meest volstrekten maar ook edelen zin.

Zonder zich op den voorgrond te stellen was hij ongetwijfeld een pionier in het zich gestadig ontwikkelende rijke vereenigingsleven in Silvolde en omstreken, waarvan hij veelal secretaris was. Hierdoor viel het werkzame deel hem gewoonlijk ten deel. Dit was hem niet onaangenaam, omdat hij nooit zich zelf zocht, maar het algemeen nuttige doel, dat hij nastreefde.

Succesvol mocht hij werken, ook mede doordat zijn belangeloos voorbeeld een aansporing was voor de vele vrienden, die zoo gaarne met hem te doen hadden.

Zoo was hij oprichter en bestuurslid van de Boerenleenbank, van de Boerenbond, van de Coöp. Zuivelfabriek, van het Coöp. Verzekeringsfonds voor paarden, Hoofdgeërfde van het Waterschap de Oude IJssel, terwijl hij ook vele jaren een algemeen gewaardeerd raadslid was van de gemeente Wisch.

Steeds stelde men groote prijs op zijn meening, welke gewoonlijk doorslaggevend was voor het te nemen besluit.

Al zegt men ook, geen mensch is onmisbaar, deze merkwaardige en verdienstelijke man zal nog vaak gemist worden, zeker door allen, die hem kenden. Zij zullen hem ongetwijfeld in aangename herinnering en met groote dankbaarheid blijven herdenken.

De Graafschap Bode 1941-02-21

SILVOLDE.

Begrafenis wijlen den heer
G. B. Verheijen.

— Onder zeer groote belangstelling hadden Vrijdagmorgen de plechtige uitvaart en begrafenis plaats van het stoffelijk overschot van wijlen den heer G. B. Verheijen alhier. In ons vorig nummer mochten wij reeds getuigen van de rijke gaven van hoofd en hart van den overledene, die velen ten zegen is

geweest. In zijn arbeidszaam leven heeft de overledene op velerlei terrein baanbrekend werk verricht en tal van vereenigingen en instellingen hebben haar ontstaan aan zijn krachtig initiatief te danken.

Geen wonder dan ook, dat velen zich heden Vrijdagmorgen gedrongen gevoelden den overledene naar zijn laatste rustplaats uitgeleide te doen. Onder de talrijke aanwezigen, die de lijkkoets, welke met 4 fraaie kransen was omhangen, volgden, merkten wij o.m. op: den heer G. Miedema, directeur der Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht”, oud-burgemeester S. J. Karsten, Dr. K. A. ten Bosch, den heer G. Broens, hoofdgeërfde van het Waterschap „De Oude IJssel”, den heer C. van Vollenhoven, secretaris van het Waterschap „De Oude IJssel” en voorts de besturen van de verschillende vereenigingen en instellingen, waarvan de overledene vele jaren deel uitmaakte.

Nadat in de kerk van de parochie „St. Mauritius” door den Zeereerw. Heer Pastoor Ahmann een Plechtige Mis van Requiem was opgedragen, volgde de teraardebestelling.

Diep onder den indruk verlieten hierna de aanwezigen den doodenakker in de overtuiging een noesten werker, die veel in het maatschappelijk leven heeft gepresteerd, te eeuwigen ruste te hebben gelegd.

Verslag Jaarvergadering CZ. „De Eendracht”.

SILVOLDE. - Maandag hield de Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” in de zaal van Café Jos. Derksen haar jaarlijkse ledenvergadering, welke slechts matig was bezocht.

Na opening werd door de directeur der fabriek, de heer **J. Miedema**, in van grote waardering getuigende woorden wijlen de heer **G. B. Verheijen** als voorzitter dezer coöperatie herdacht. Spr. uitte de innige wens, dat wijlen de heer Verheijen voor zijn velerlei en belangeloos werk op verschillend terrein thans de eeuwige beloning geniet.

Hierna werden de notulen door de heer G. W. Doornink (Lovink) voorgelezen.

Bij de bestuursverkiezing werd in de vacature G. K. Verheijen met grote meerderheid van stemmen gekozen de heer B. J. Welling.

Vervolgens bracht de directeur, de heer J. Miedema, verslag uit over het jaar 1940, waaraan wij het volgende ontlenen:

Aanvoer 7.022.651 kg melk, hetgeen ongeveer 10 % lager is dan in 1939. Met gratis teruggifte van gemidd. 63 % ondermelk en 8 à 10 % karnemelk was gemidd. Per 100 kg. f 6,25 betaald. De kosten waren met inbegrip van afschrijving ruim f 1,06 per 100 kg. waarvan melkvervoer 21,7 ct. afschrijving 9,3 ct. Omzetbel. 7 ct.

De balans met bescheiden was nagezien en akkoord bevonden door de Bondsdeskundige, bijgestaan door een commissie uit de Commissarissen.

Dit voorjaar wordt wederom een melkcursus gehouden, waarvoor uiterlijk voor 1 Mei de aangiften ten kantore der fabriek worden ingewacht.

Direct na de prov. stierenkeuringen zullen de eigenaren van goede stieren voor een vergadering met de Productiecommissie voor Gelderland opgeroepen worden. Daarna kan de grootte van de tegemoetkoming op het dekgeld worden vastgesteld. De vergadering had weer het gewone aangename verloop.

1944

De Graafschap Bode 1944-05-05

Nieuwe directeur Zuivelfabriek Silvolde

Adj. R. J. W. Miedema volg zijn vader J. Miedema op.

SILVOLDE. Bij een rondschrjven aan de leden der Coöp. Zuivelfabriek „De Eendracht” de-
len bestuur en commissarissen mee dat zij ingaande 18 April hebben benoemd tot directeur
der fabriek de heer **R. J. W. Miedema**, adj.-directeur, zulks in de plaats van zijn vader, die na
37 jaren de belangen van „de Eendracht” op de meest voortreffelijke wijze te hebben gedient
thans met pensioen gaat.

„Hebben wij” - aldus Bestuur en Commissarissen in bedoeld rondschrjven - „dit besluit geno-
men in de volle overtuiging dat zulks in de gegeven omstandigheden het beste is, wij vinden
het tevens een mooie manier, onze voldoening en dankbaarheid voor het beleid van de oud-di-
recteur te uiten, door zijn zoon als opvolger te benoemen.

De jonge directeur is reeds ruim tien jaar in het bedrijf in de verschillende afdelingen werk-
zaam geweest.

Mede met zijn verdere theoretische opleiding menen wij goed af te zijn, waarbij hem, naar wij
hopen, nog lang de adviezen van zijn vader ten dienste zullen staan”.